।।यतो धर्मस्ततो जय:।।

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ
छत्रपती संभाजीनगर

वार्षिक अहवाल
२०२४-२५

Registrar
Maharashtra National Law University
Chhatrapati Sambhajinagar

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	तपशील	पृष्ठ क्र.
१	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या स्थापनेविषयी व उद्दिष्टांविषयी माहिती	०३
२	विद्यापीठाचे प्रमुख व वैधानिक अधिकारी	०४-११
३	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम १० नुसार विद्यापीठाच्या प्राधिकरणांची माहिती	१२-१८
४	विद्यापीठात उपलब्ध शैक्षणिक कार्यक्रमांची माहिती	१९
५	विद्यापीठातील पायाभूत सुविधांच्या विकासाची माहिती	२०-२५
६	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील ग्रंथालय संसाधनांची माहिती	२६-२७
७	सन २०२४-२५ मध्ये विद्यापीठाने आयोजित केलेल्या परिषद व समिती बैठकींची माहिती	२८-२९
८	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील अध्यापन कर्मचाऱ्यांची यादी	३०
९	सन २०२४-२५ मधील प्राध्यापकांच्या शैक्षणिक व संशोधन क्षेत्रातील कामगिरी	३१-५१
१०	सन २०२४-२५ मध्ये विद्यापीठाने आयोजित केलेल्या अतिथी व्याख्यानांची माहिती	५२-५६
११	सन २०२४-२५ मध्ये विद्यापीठाने आयोजित केलेल्या शैक्षणिक कार्यक्रमांची माहिती	५७-६०
१२	सन २०२४-२५ मधील विद्यापीठाचा प्लेसमेंट अहवाल	६१
१३	विद्यापीठाद्वारे आयोजित विधी सहाय्य उपक्रम व जनसंपर्क कार्यक्रमांची माहिती	६२-६५
१४	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची यादी	६६-६८
१५	दिनांक १६ सप्टेंबर २०२४ रोजी आयोजित तृतीय पदवीदान समारंभाची माहिती	६९
१६	इतर उपक्रम व कार्यक्रम	७०-७१
१७	आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी विद्यापीठाचे अंदाजपत्रक	७२-७६
१८	आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी विद्यापीठाचा लेखापरीक्षण अहवाल	७७-९२

१. **<u>महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या स्थापनेविषयी व उद्दिष्टांविषयी:</u>**

उच्च दर्जाचे विधी शिक्षण आणि न्यायालयीन व्यवसाय व न्यायव्यवस्थेसाठी प्रशिक्षित विधी पदवीधरांची आवश्यकता लक्षात घेऊन महाराष्ट्र शासनाने मुंबई, नागपूर आणि छत्रपती संभाजीनगर येथे अनुक्रमे २०१५, २०१६ आणि २०१७ मध्ये तीन राष्ट्रीय विधी विद्यापीठे स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला. ही तीनही राष्ट्रीय विधी विद्यापीठे स्वतंत्र व स्वायत्त स्वरूपाची असून महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ अंतर्गत स्थापन करण्यात आली आहेत.

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर (MNLU-CS) यांनी दिनांक १६ मार्च २०१७ पासून शैक्षणिक कार्यास प्रारंभ केला. राष्ट्रीय महत्त्वाच्या संस्थेच्या नात्याने या विद्यापीठाने मराठवाडा प्रदेशातील जनतेच्या अपेक्षा पूर्ण केल्या आहेत. विद्यापीठाचा स्वतःचा ५० एकर परिसर छत्रपती संभाजीनगर येथील कांचनवाडी परिसरात हिरव्यागार वातावरणात स्थित आहे.

अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार भारताचे सरन्यायाधीश अथवा त्यांच्याद्वारे नामनिर्देशित सर्वोच्च न्यायालयातील वरिष्ठ न्यायाधीश हे विद्यापीठाचे कुलपती असतात आणि मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती हे विद्यापीठाचे प्र-कुलपती असतात.

२. **<u>विद्यापीठाची उद्दिष्टे:</u>**

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर याची स्थापना पुढील उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी करण्यात आली आहे:

- विधी आणि विधी प्रक्रियेचे अध्ययन व ज्ञान वृद्धिंगत करणे आणि राष्ट्रीय विकासातील त्यांच्या भूमिकेचा प्रसार करणे;
- विधी व्यवस्थेतील विविध क्षेत्रांमध्ये तसेच त्यास अनुसरून असलेल्या विषयांमध्ये विशेष व पद्धतशीर शिक्षण, प्रशिक्षण आणि संशोधन प्रदान करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये आणि संशोधकांमध्ये सामाजिक जबाबदारीची जाणीव निर्माण करणे तसेच वकिली, विधी सेवा, कायदे निर्मिती, कायदे सुधारणा इत्यादी क्षेत्रांतील कौशल्यांचा विकास करून समाजसेवेसाठी त्यांना सक्षम करणे.
- विधीविषयक ज्ञानाचा प्रसार करण्यासाठी तसेच कायदा आणि विधी प्रक्रिया या सामाजिक विकासाच्या प्रभावी साधनांमध्ये रूपांतरित करण्यासाठी व्याख्याने, परिसंवाद, चर्चासत्रे आणि परिषदांचे आयोजन करणे.
- परीक्षा आयोजित करून पदव्या व इतर शैक्षणिक सन्मान प्रदान करणे.

*टीप - २०२५ मध्ये या विद्यापीठाचे नाव महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, औरंगाबाद' (MNLU Aurangabad) वरून बदलून महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर' (MNLU-CS) असे करण्यात आले. या अहवालातील 'MNLU Aurangabad' या नावाचा उल्लेख नाव बदलण्यापूर्वीच्या कालावधीशी संबंधित आहे आणि तो त्याप्रमाणे वाचला जावा.

विद्यापीठाचे प्रमुख

कुलपती

मा. न्यायमूर्ती न्यायमूर्ती अभय एस. ओक
कुलपती (मे २०२५ पर्यंत)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय श्रीनिवास ओक यांचा जन्म २५ मे १९६० रोजी झाला. त्यांनी मुंबई विद्यापीठातून बी.एस्सी. आणि एल.एल.एम. पदवी प्राप्त केली. २८ जून १९८३ रोजी ते अधिवक्ता म्हणून नोंदणीकृत झाले. त्यांनी आपल्या वडिलांच्या, श्री. श्रीनिवास डब्ल्यू. ओक यांच्या मार्गदर्शनाखाली ठाणे जिल्हा न्यायालयात वकिली व्यवसायास प्रारंभ केला.

सन १९८५-८६ मध्ये त्यांनी मुंबई उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायमूर्ती आणि माजी लोकायुक्त मा. श्री. व्ही. पी. टिपणीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली वकिली सुरु केली. त्यांनी अनेक महत्त्वाच्या प्रकरणांमध्ये तसेच जनहित याचिकांमध्ये प्रभावीपणे बाजू मांडली.

२९ ऑगस्ट २००३ रोजी त्यांची मुंबई उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली. त्यानंतर १२ नोव्हेंबर २००५ रोजी ते स्थायी न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्त झाले.

१० मे २०१९ रोजी त्यांनी कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली. न्यायदान क्षेत्रातील त्यांच्या उल्लेखनीय योगदानाची दखल घेत ३१ ऑगस्ट २०२१ रोजी त्यांची भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली.

न्यायमूर्ती अभय ओक हे घटनात्मक मूल्ये, जनहित विषयांवरील संवेदनशील दृष्टिकोन आणि न्यायनिष्ठ निर्णयांसाठी ओळखले जातात. भारतीय न्यायव्यवस्थेतील त्यांचे योगदान अत्यंत मोलाचे मानले जाते.

कुलपती

मा. न्यायमूर्ती प्रसन्न बी. वराळे
कुलपती (जून २०२५ पासून)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

मा. न्यायमूर्ती प्रसन्न भालचंद्र वराळे यांचा जन्म दिनांक २३ जून १९६२ रोजी निपाणी येथे झाला. त्यांनी शाहादा, शिरपूर, नाशिक, सांगली, बुलढाणा, लातूर आणि नांदेड या महाराष्ट्रातील विविध ठिकाणी शालेय व पदवी शिक्षण पूर्ण केले. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठातून एल.एल.बी. पदवी प्राप्त केल्यानंतर त्यांनी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठात वकिली व्यवसायास प्रारंभ केला.

ते प्रख्यात विधिज्ञ श्री. सत्यनारायण लोया यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यरत होते आणि त्यांनी औरंगाबाद खंडपीठात दिवाणी तसेच फौजदारी प्रकरणांमध्ये वकिली केली. सन १९९० ते १९९२ या कालावधीत त्यांनी डॉ. आंबेडकर विधी महाविद्यालय, औरंगाबाद येथे विधी विषयाचे अध्यापनही केले. त्यांनी औरंगाबाद खंडपीठात सहाय्यक सरकारी वकील तसेच अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता म्हणूनही काम केले. तसेच ते भारत सरकारचे अतिरिक्त स्थायी वकील म्हणूनही कार्यरत होते.

दिनांक १८ जुलै २००८ रोजी त्यांची मुंबई उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्तीपदी नियुक्ती झाली. दिनांक १५ ऑक्टोबर २०२२ रोजी त्यांनी कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून पदभार स्वीकारला.

दिनांक २५ जानेवारी २०२४ रोजी त्यांनी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली.

ते दिनांक २२ जून २०२७ रोजी सेवानिवृत्त होणार आहेत.

प्र-कुलपती

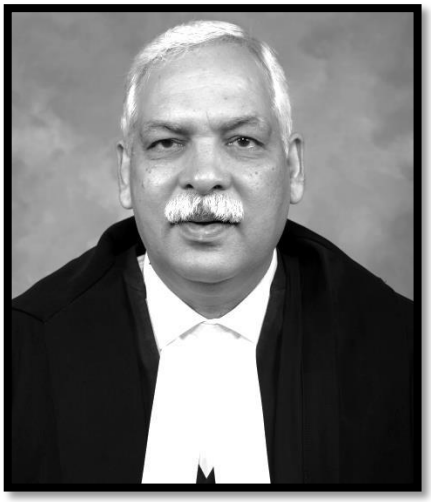

मा. न्यायमूर्ती देवेंद्र कुमार उपाध्याय
माननीय मुख्य न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय
आणि प्र-कुलपती, (जानेवारी २०२५ पर्यंत)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

दिनांक १६ जून १९६५ रोजी उत्तर प्रदेश राज्यातील आंबेडकर नगर जिल्ह्यातील मुस्कराई येथे त्यांचा जन्म झाला. त्यांनी लखनौ येथील कोल्विन तालुकदार्स कॉलेजमधून महाविद्यालयीन शिक्षण पूर्ण केले. सन १९९१ मध्ये लखनौ विद्यापीठातून विधी पदवी (एल.एल.बी.) प्राप्त केली.

दिनांक ११ मे १९९१ रोजी अधिवक्ता म्हणून नोंदणी झाल्यानंतर त्यांनी आपल्या वडिलांचे, श्री. आर. ए. उपाध्याय यांचे (जे मागील साठ वर्षांपासून महसूल मंडळासमोर वकिली करीत होते), तसेच ज्येष्ठ अधिवक्ता श्री. मोहम्मद आरिफ खान आणि ज्येष्ठ अधिवक्ता श्री. एस. के. कालिया यांच्या मार्गदर्शनाखाली वकिली व्यवसायास प्रारंभ केला. त्यांनी प्रामुख्याने इलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या लखनौ खंडपीठात दिवाणी व घटनात्मक विषयांशी संबंधित प्रकरणांमध्ये वकिली केली.

मे २००७ मध्ये त्यांची उत्तर प्रदेश शासनाचे मुख्य स्थायी अधिवक्ता (Chief Standing Counsel) म्हणून नियुक्ती झाली आणि इलाहाबाद उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती होईपर्यंत त्यांनी त्या पदावर कार्य केले.

दिनांक २१ नोव्हेंबर २०११ रोजी त्यांची इलाहाबाद उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायमूर्ती (Puisne Judge) म्हणून नियुक्ती झाली. त्यानंतर दिनांक ६ ऑगस्ट २०१३ रोजी त्यांनी इलाहाबाद उच्च न्यायालयाचे कायमस्वरूपी न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली.

दिनांक २८ मार्च २०२३ रोजी ते इलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या लखनौ खंडपीठाचे वरिष्ठ न्यायमूर्ती झाले.

दिनांक २९ जुलै २०२३ रोजी त्यांची मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली व त्यांनी त्या पदाची शपथ ग्रहण केली.

प्र-कुलपती

मा. न्यायमूर्ती आलोक आराधे
मुख्य न्यायमूर्ती, मा. मुंबई उच्च न्यायालय
आणि प्र-कुलपती (जानेवारी २०२५ पासून)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

दिनांक १३ एप्रिल १९६४ रोजी त्यांचा जन्म झाला. त्यांनी विज्ञान शाखेतील पदवी (बी.एस्सी.) तसेच विधी पदवी (एल.एल.बी.) प्राप्त केली. दिनांक १२ जुलै १९८८ रोजी अधिवक्ता म्हणून त्यांची नोंदणी झाली. त्यांनी मध्य प्रदेश उच्च न्यायालयात दिवाणी, घटनात्मक, लवाद (Arbitration) आणि कंपनी कायद्याशी संबंधित प्रकरणांमध्ये वकिली केली. एप्रिल २००७ मध्ये त्यांना ज्येष्ठ अधिवक्ता (Senior Advocate) म्हणून मान्यता प्रदान करण्यात आली.

त्यांनी प्रा. एम. पी. जैन आणि एस. एन. जैन लिखित Principles of Administrative Law या ग्रंथाच्या पाचव्या व सहाव्या आवृत्तीचे पुनरावलोकन केले. तसेच मध्य प्रदेश उच्च न्यायालयाचे माजी मुख्य न्यायमूर्ती दिवंगत मा. न्यायमूर्ती जी. पी. सिंह लिखित Principles of Statutory Interpretation या ग्रंथाच्या पंधराव्या आवृत्तीचेही पुनरावलोकन केले. दिनांक २९ डिसेंबर २००९ रोजी त्यांची मध्य प्रदेश उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली आणि दिनांक १५ फेब्रुवारी २०११ रोजी ते कायमस्वरूपी न्यायमूर्ती झाले.

दिनांक २० सप्टेंबर २०१६ रोजी त्यांची जम्मू आणि काश्मीर उच्च न्यायालयात बदली झाली व त्यांनी त्या न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली. दिनांक ११ मे २०१८ रोजी त्यांची जम्मू आणि काश्मीर उच्च न्यायालयाचे कार्यवाह मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली आणि त्यांनी दिनांक १० ऑगस्ट २०१८ पर्यंत त्या पदाची जबाबदारी सांभाळली.

त्यानंतर त्यांची कर्नाटक उच्च न्यायालयात बदली झाली आणि दिनांक १७ नोव्हेंबर २०१८ रोजी त्यांनी कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून शपथ घेतली. दिनांक ३ जुलै २०२२ रोजी त्यांनी कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे कार्यवाह मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून पदभार स्वीकारला आणि दिनांक १४ ऑक्टोबर २०२२ पर्यंत त्या पदावर कार्य केले. या कालावधीत त्यांनी बेंगळुरू मध्यस्थी केंद्र (Bangalore Mediation Centre), लवाद व सामोपचार केंद्र (Arbitration and Conciliation Centre) तसेच कर्नाटक न्यायिक अकादमी (Karnataka Judicial Academy) यांचे अध्यक्ष म्हणूनही कार्य केले.

दिनांक १९ जुलै २०२३ रोजी त्यांची तेलंगणा राज्याच्या उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती झाली आणि दिनांक २३ जुलै २०२३ रोजी त्यांनी त्या पदाची शपथ घेतली. त्यानंतर त्यांची मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून बदली करण्यात आली आणि दिनांक २१ जानेवारी २०२५ रोजी दुपारनंतर त्यांनी त्या पदाचा कार्यभार स्वीकारला. दिनांक २९ ऑगस्ट २०२५ रोजी त्यांची भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्ती (उन्नती) करण्यात आली.

विद्यापीठाचे वैधानिक अधिकारी

प्रभारी-कुलगुरू

प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ
प्रभारी-कुलगुरू (५ जानेवारी २०२५ पर्यंत)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ हे विधी शिक्षण क्षेत्रातील एक प्रख्यात शिक्षणतज्ञ, प्रशासक, संशोधक आणि अध्यापक असून त्यांनी पाच दशकांहून अधिक काळ विधी शिक्षणाच्या विकासासाठी उल्लेखनीय योगदान दिले आहे. त्यांनी चाणक्य नॅशनल लॉ युनिव्हर्सिटी, पाटणा यांचे संस्थापक कुलगुरू, डी. एस. नॅशनल लॉ युनिव्हर्सिटी, विशाखापट्टणम यांचे संस्थापक कुलपती म्हणून कार्य केले आहे. तसेच त्यांनी नालसर विधी विद्यापीठ, आंध्र विद्यापीठ आणि नागपूर विद्यापीठ येथे विविध नेतृत्वाच्या जबाबदाऱ्या यशस्वीपणे सांभाळल्या आहेत.

एक विपुल लेखन करणारे विद्वान म्हणून प्रा. (डॉ.) लक्ष्मीनाथ यांनी 130 हून अधिक पीएच.डी. संशोधक, 18 एलएल.डी. संशोधक तसेच 550 पेक्षा अधिक एलएल.एम. प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले आहे. त्यांनी 14 ग्रंथांचे लेखन अथवा सहलेखन केले असून 215 हून अधिक संशोधनपर लेख प्रकाशित केले आहेत. तसेच त्यांनी अनेक नामांकित विधी नियतकालिकांचे संपादक म्हणूनही कार्य केले आहे.

विधी शिक्षण, संशोधन, नैदानिक विधी शिक्षण (Clinical Legal Education), विधी साहाय्य, मानवी हक्क जनजागृती आणि सार्वजनिक धोरण या क्षेत्रांतील त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानामुळे त्यांना राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर व्यापक मान्यता प्राप्त झाली आहे.

त्यांना अनेक प्रतिष्ठित पुरस्कार व सन्मानांनी गौरविण्यात आले आहे. त्यामध्ये सार्क देशांसाठी प्रदान करण्यात आलेला **प्रा. एन. आर. माधव मेनन उत्कृष्ट विधी शिक्षक पुरस्कार (2012)**, **डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन शिक्षण पुरस्कार (2008)** तसेच **इंटरनॅशनल एज्युकेटर्स फॉर वर्ल्ड पीस, अमेरिका** यांच्याकडून प्रदान करण्यात आलेला **जीवनगौरव पुरस्कार (Lifetime Achievement Award)** यांचा समावेश आहे.

आपल्या विद्वत्तापूर्ण कार्यामुळे, दूरदृष्टीपूर्ण नेतृत्वामुळे आणि विधी शिक्षण क्षेत्रातील अतुलनीय योगदानामुळे प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ यांना भारतातील विधी शिक्षण क्षेत्रातील अग्रगण्य व्यक्तिमत्त्वांपैकी एक म्हणून मान्यता प्राप्त आहे.

कुलगुरू

प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड
कुलगुरू (६ जानेवारी २०२५ पासून)
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड या एक ख्यातनाम शिक्षणतज्ञ असून उत्कृष्ट अध्यापक आणि मार्गदर्शक म्हणून त्यांचा मोठा सन्मान केला जातो. त्यांना अध्यापन क्षेत्रातील समृद्ध अनुभव असून त्यांनी कोलकाता येथील वेस्ट बंगाल नॅशनल युनिव्हर्सिटी ऑफ ज्युरिडिकल सायन्सेस येथे काही वर्षे अध्यापन केले. त्यानंतर त्यांनी सिम्बायोसिस लॉ स्कूल, पुणे येथे १८ वर्षे कार्य केले.

त्या सुमारे दहा वर्षे सिम्बायोसिस लॉ स्कूल, पुणे येथे उपसंचालक म्हणून कार्यरत होत्या. त्यानंतर त्यांनी सिम्बायोसिस सेंटर फॉर ॲडव्हान्स्ड लीगल स्टडीज अँड रिसर्च (SCALSAR) च्या सह-प्रमुखपदाची जबाबदारी स्वीकारली. त्यांचे विशेष प्राविण्य क्षेत्र कॉर्पोरेट कायदा आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापार कायदा हे आहे.

त्यांच्या नावावर अनेक संशोधनपर लेख आणि प्रकाशने आहेत. त्यांना इरास्मस मुंडस संशोधन अनुदान प्राप्त झाले असून त्याअंतर्गत त्यांनी जर्मनीतील लाइब्निझ विद्यापीठ, हॅनोव्हर येथे जर्मन, युरोपियन, आंतरराष्ट्रीय आणि वाणिज्यिक कायदा विभागात दोन अभ्यासक्रमांचे अध्यापन केले.

त्या युरोपियन युनियनद्वारे वित्तपोषित अनेक राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पांमध्ये सहभागी राहिल्या आहेत. त्यांना युरोपियन युनियनमधील व्यवसायाच्या कायदेशीर वातावरण या विषयावरील 'जीन मोनेट मॉड्यूल' देखील प्राप्त झाले आहे.

सर्वांगीण विकास, संस्थात्मक उत्कृष्टता आणि विद्यार्थीकेंद्री शैक्षणिक वातावरण निर्माण करण्याच्या दृष्टीकोनातून त्या सातत्याने कार्यरत आहेत.

कुलसचिव

प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव
कुलसचिव
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

प्रा. (डॉ.) धनाजी जाधव यांनी सन २०२२ पासून महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, औरंगाबाद (छत्रपती संभाजीनगर) येथे कुलसचिव म्हणून कार्यभार स्वीकारला.

या नियुक्तीपूर्वी त्यांनी सिम्बायोसिस लॉ स्कूल, पुणे येथे उपसंचालक (प्रशासन) म्हणून कार्य केले. तसेच ते संदीप विद्यापीठ, नाशिक येथील विधी विद्यालयाचे संस्थापक अधिष्ठाता होते.

त्यांनी पर्यावरणीय कायदा विषयात पीएच.डी. प्राप्त केली असून घटनात्मक कायदा, प्रशासकीय कायदा आणि न्यायप्रक्रिया हे त्यांच्या अभ्यासाचे प्रमुख विषय आहेत. गेल्या अठरा वर्षांत त्यांनी शैक्षणिक आणि प्रशासकीय क्षेत्रात विविध जबाबदाऱ्या यशस्वीपणे पार पाडल्या आहेत.

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील विविध नियतकालिकांमध्ये त्यांचे अनेक संशोधन लेख प्रकाशित झाले आहेत. समकालीन सामाजिक-विधी विषयावरील त्यांचा अलीकडील संशोधन लेख ऑक्सफर्ड युनिव्हर्सिटी प्रेसद्वारे प्रकाशित उच्च प्रभावांक असलेल्या स्कोपस अनुक्रमित नियतकालिकात प्रसिद्ध झाला आहे.

वित्त व लेखाधिकारी

श्री. मिलिंद महाजन
वित्त व लेखाधिकारी
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

श्री. मिलिंद विठ्ठल महाजन यांनी सन १९९८ मध्ये बरकतुल्लाह विद्यापीठ, भोपाळ (मध्य प्रदेश) येथून वित्त व कर व्यवस्थापन विषयातील पदव्युत्तर पदविका प्राप्त केली. त्यांनी सन १९९७ मध्ये बी.कॉम. आणि सन २००० मध्ये एम.कॉम. पदवी याच विद्यापीठातून संपादन केली.

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठात रुजू होण्यापूर्वी त्यांनी नॅशनल लॉ इन्स्टिट्यूट युनिव्हर्सिटी, भोपाळ येथे लेखापाल म्हणून कार्य केले. त्यानंतर एम/एस कुमार इन्फ्राटेक अँड कन्स्ट्रक्शन प्रा. लि., भोपाळ येथे व्यवस्थापक (लेखा) म्हणून काम केले.

त्यानंतर त्यांनी एम/एस यूपीएल-घारपुरे इंजिनिअरिंग अँड कन्स्ट्रक्शन्स प्रा. लि. यांच्या चिंचवड, पुणे येथील मुख्य कार्यालयात वरिष्ठ व्यवस्थापक (लेखा विभाग प्रमुख) म्हणून कार्य केले.

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम १० नुसार विद्यापीठाची प्राधिकरणे:

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम १० नुसार विद्यापीठाची खालील प्राधिकरणे असतील:

१. सर्वसाधारण परिषद (General Council);
२. कार्यकारी परिषद (Executive Council);
३. शैक्षणिक परिषद (Academic Council);
४. वित्त समिती (Finance Committee);
५. नियोजन मंडळ (Planning Board);
६. बांधकाम समिती (Building Committee); आणि
७. नियमांनुसार अशा स्वरूपाचे घोषित करण्यात येणारी इतर प्राधिकरणे.

वरील प्राधिकरणांची रचना तसेच संबंधित प्राधिकरणांवरील विद्यमान सदस्यांची माहिती पुढीलप्रमाणे आहे:

सर्वसाधारण परिषद

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम ११(१) अंतर्गत सर्वसाधारण परिषदेची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील सर्वसाधारण परिषदेची रचना आणि विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत:

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम ११(१)(i)	कुलपती	माननीय न्यायमूर्ती अभय एस. ओक (न्यायाधीश, सर्वोच्च न्यायालय आणि माननीय कुलपती, MNLU, CS)
२.	कलम ११(१)(i-a)	प्र-कुलपती	माननीय न्यायमूर्ती आलोक आराधे (मुख्य न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय आणि माननीय सह-कुलपती, MNLU, CS)
३.	कलम ११(१)(ii)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
४.	कलम ११(१)(iii)	भारताचे महान्यायवादी	मा. श्री. आर. वेंकटरमणी (भारताचे महान्यायवादी)
५.	कलम ११(१)(iv)	कुलपतींनी नामनिर्देशित केलेले सर्वोच्च न्यायालयाचे एक न्यायमूर्ती	मा. न्यायमूर्ती उज्जल भुईयां (भारताचे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती)
६.	कलम ११(१)(v)	महाराष्ट्र राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	मा. श्री. चंद्रकांत पाटील (उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, महाराष्ट्र शासन)
७.	कलम ११(१)(vi)	महाराष्ट्र राज्याचे विधी मंत्री	मा. श्री. देवेंद्र फडणवीस (विधी व न्याय विभाग मंत्री, महाराष्ट्र शासन)
८.	कलम ११(१)(viii)	कुलपतींनी मुख्य न्यायमूर्तींच्या शिफारशीवरून नामनिर्देशित केलेले मुंबई उच्च न्यायालयाचे एक न्यायमूर्ती	मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे (न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)

९.	कलम ११(१)(vii)	मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	माननीय श्री न्यायमूर्ती मंगेश शिवाजीराव पाटील (न्यायाधीश, मुंबई उच्च न्यायालय)
१०.	कलम ११(१)(ix)	महाराष्ट्राचे महाधिवक्ता	माननीय श्री बिरेंद्र सराफ (महाराष्ट्राचे महाधिवक्ता)
११.	कलम ११(१)(x)	विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	डॉ. विनीत जोशी (अध्यक्ष, विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली)
१२.	कलम ११(१)(xi)	भारतीय बार कौन्सिलचे अध्यक्ष किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	ॲड. मनन कुमार मिश्रा (अध्यक्ष, बार कौन्सिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली)
१३.	कलम ११(१)(xii)	महाराष्ट्र राज्य बार कौन्सिलचे अध्यक्ष	अध्यक्ष, बार कौन्सिल ऑफ महाराष्ट्र व गोवा)
१४.	कलम ११(१)(xiii)	महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सचिव / प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. बी. वेणुगोपाल रेड्डी (अतिरिक्त मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन)
१५.	कलम ११(१)(xiv)	सामाजिक शास्त्रे,मानवविद्या, व्यवस्थापन व न्यायवैद्यक विज्ञान या क्षेत्रांतील कुलाधिपतींनी नामनिर्देशित केलेले दोन प्रख्यात शिक्षणतज्ज्ञ	रिक्त
१६.			रिक्त
१७.	कलम ११(१)(xv)	विधी क्षेत्रातील कुलाधिपतींनी नामनिर्देशित केलेले दोन प्रख्यात शिक्षणतज्ज्ञ	प्रा.(डॉ.) साधना पांडे (कायद्याच्या माजी प्राध्यापिका आणि कायदा विभागाचे प्रमुख डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ)
१८.			प्रा.(डॉ.) रणबीर सिंग (माजी कुलगुरू, राष्ट्रीय कायदा विद्यापीठ, दिल्ली)
१९.	कलम ११(१)(xvi)	कुलपतींनी नामनिर्देशित केलेली शिक्षण क्षेत्रातील एक प्रख्यात व्यक्ती	प्रा.(डॉ.) दुर्गाम्बिनी पटेल (डीन, किरीट पी. मेहता स्कूल ऑफ लॉ, एनएमआयएमएस (डीम्ड टू बी युनिव्हर्सिटी), मुंबई आणि कायद्याचे वरिष्ठ प्राध्यापक (निवृत्त), एस. पी. पुणे विद्यापीठ)
२०.	कलम ११(१)(xvii)	सर्वसाधारण परिषदेचे सदस्य नसलेल्या कार्यकारी परिषदेतील कुलाधिपतींनी नामनिर्देशित केलेले दोन सदस्य	प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, महाराष्ट्र शासन (पदसिद्ध सदस्य)
२१.			डॉ. अशोक पी. वडजे, सहयोगी प्राध्यापक (कायदा), महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)

कार्यकारी परिषद

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम १५(१) अंतर्गत कार्यकारी परिषदेची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील कार्यकारी परिषदेची रचना व विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत :

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम १५(३)(i)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
२.	कलम १५(३)(ii)	सर्वसाधारण परिषदेतील न्यायमूर्ती सदस्य, ज्यांची नियुक्ती कुलपती करतील	मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे (न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)
३.	कलम १५(३)(iii)	महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सचिव / प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. बी. वेणुगोपाल रेड्डी (अतिरिक्त मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन)
४.	कलम १५(३)(iv)	महाराष्ट्र शासनाच्या वित्त विभागाचे सचिव / प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. ओम प्रकाश गुप्ता (अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन)
५.	कलम १५(३)(v)	महाराष्ट्र शासनाच्या विधी व न्याय विभागाचे सचिव / प्रधान सचिव	सौ. सुवर्णा किशोर केवले (प्रधान सचिव आणि आर.एल.ए., विधी व न्याय विभाग, महाराष्ट्र शासन)
६.	कलम १५(३)(vi)	सर्वसाधारण परिषदेतील विधी क्षेत्रातील एक प्रख्यात व्यक्ती	प्रा. (डॉ.) साधना पांडे (माजी प्राध्यापक व विभागप्रमुख, विधी विभाग, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद)
७.	कलम १५(३)(vii)	सर्वसाधारण परिषदेतील शिक्षण क्षेत्रातील एक प्रख्यात व्यक्ती	प्रा. (डॉ.) दुर्गाबिनी पटेल (अधिष्ठाता, किरीट पी. मेहता स्कूल ऑफ लॉ, एन.एम.आय.एम.एस. (डीम्ड युनिव्हर्सिटी), मुंबई आणि ज्येष्ठ विधी प्राध्यापक (निवृत्त), सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे)
८.	कलम १५(३)(viii)	कुलगुरूंनी नामनिर्देशित केलेले विद्यापीठातील पाच प्राध्यापक अथवा सहयोगी प्राध्यापक	प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ (विशिष्ट प्राध्यापक एमेरिटस, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
९.			प्रा. (डॉ.) ए. सुब्रह्मण्यम (विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१०.			प्रा. (डॉ.) एम. सरोजनम्मा (विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
११.			डॉ. अशोक पी. वडजे (सहयोगी प्राध्यापक (कायदा), म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१२.			डॉ. तनया तराई (सहयोगी प्राध्यापक, विधी, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीन
१३.	कलम २९(२)(viii)	कुलसचिव हे कार्यकारी परिषद, शैक्षणिक परिषद, वित्त समिती व विद्याशाखांचे पदसिद्ध सचिव असतील; तथापि ते या प्राधिकरणांचे सदस्य मानले जाणार नाहीत	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव (कुलसचिव, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)

शैक्षणिक परिषद

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम २२(१) अंतर्गत शैक्षणिक परिषदेची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील शैक्षणिक परिषदेची रचना व विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत :

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम २२(१)(a)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
२.	कलम २२(१)(b)	कुलपतींनी नामनिर्देशित केलेले तीन ख्यातनाम शिक्षणतज्ज्ञ / विद्वान / व्यावसायिक क्षेत्रातील प्रतिष्ठित व्यक्ती	प्रा.(डॉ.) विजेंदर कुमार (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., नागपूर)
३.			प्रा. (डॉ.) दिलीप ऊके (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., मुंबई)
४.			प्रा. (डॉ.) शशिकला गुरपूर (संचालक, सिम्बायोसिस लॉ स्कूल, पुणे)
५.	कलम २२(१)(c)	राज्य शासनाने नामनिर्देशित केलेले शिक्षणतज्ज्ञ	ॲड. श्रीकांत अदवंत (अधिवक्ता, छत्रपती संभाजीनगर)
६.	कलम २२(१)(d)	बार कौन्सिल ऑफ इंडियाचे प्रतिनिधी	बार कौन्सिल ऑफ इंडियाचे नामनिर्देशित प्रतिनिधी
७.	कलम २२(१)(e)	विद्यापीठातील सर्व विभागप्रमुख व केंद्रप्रमुख	प्रा. कोंडय्या जोन्नलगड्डा (विभागप्रमुख व विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
८.			डॉ. तनया तराई, पदव्युत्तर विधी अध्ययन केंद्र, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
९.			सौ. महेनाज हक्क (विभाग प्रमुख, सामाजिक शास्त्रे व सहाय्यक प्राध्यापक, इंग्रजी म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१०.	कलम २२(१)(f)	विभागप्रमुख वगळता सर्व प्राध्यापक	प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ (विशिष्ट प्राध्यापक एमेरिटस, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
११.			प्रा. (डॉ.) ए. सुब्रह्मण्यम (विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१२.			प्रा. (डॉ.) अब्दुल हकीम (विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१३.			प्रा. (डॉ.) एम. सरोजनम्मा (विधी प्राध्यापक, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१४.	कलम २२(१)(g)	कुलगुरूंनी एका वर्षासाठी नामनिर्देशित केलेले अध्यापन कर्मचाऱ्यांचे दोन प्रतिनिधी	डॉ. अशोक पी. वडजे, सहयोगी प्राध्यापक (कायदा), म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१५.			सौ. सुवार्ता राऊत (सहाय्यक प्राध्यापक, समाजशास्त्र म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
१६.	कलम २९(२)	कुलसचिव हे पदसिद्ध सचिव असतील	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव (कुलसचिव) म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर

वित्त समिती

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम २५(१) अंतर्गत वित्त समितीची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील वित्त समितीची रचना व विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत :

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम २५(१)(i)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
२.	कलम २५(१)(i)	कार्यकारी परिषदेद्वारे नामनिर्देशित तीन सदस्य	मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे (न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)
३.	कलम २५(१)(i)		श्री. ओ. पी. गुप्ता (अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन)
४.	कलम २५(१)(i)		सौ. सुवर्णा किशोर केवले (प्रधान सचिव आणि आर.एल.ए., विधी व न्यायविभाग, महाराष्ट्र शासन)
५.	कलम २५(१)(iii)	विद्यापीठाचे वित्त व लेखाधिकारी	श्री. मिलिंद महाजन (वित्त व लेखाधिकारी, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
६.	कलम २९(२)	कुलसचिव हे पदसिद्ध सचिव असतील	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव (कुलसचिव, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)

नियोजन मंडळ

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, 2014 च्या कलम 25A अंतर्गत नियोजन मंडळाची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील नियोजन मंडळाची रचना व विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत :

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम २५A(१)(i)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)
२.	कलम २५A(१)(ii)	कुलगुरूंच्या शिफारशीवरून कार्यकारी परिषदेद्वारे नामनिर्देशित केले जाणारे दहा सदस्य, जे शिक्षणतज्ज्ञ किंवा विविध क्षेत्रांतील तज्ज्ञ अथवा सर्वोच्च न्यायालय व उच्च न्यायालयांचे कार्यरत किंवा निवृत्त न्यायाधीश असतील.	मा. न्यायमूर्ती संजय व्ही. गंगापूरवाला (माजी मुख्य न्यायमूर्ती, मद्रास उच्च न्यायालय)
३.			मा. न्यायमूर्ती रवींद्र एम. बोर्डे (माजी न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)
४.			मा. न्यायमूर्ती सुनील पी. देशमुख (माजी न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)
५.			प्रा. (डॉ.) एस. सूर्यप्रकाश (कुलगुरू, एन.एल.आय.यू., भोपाळ)
६.			प्रा. (डॉ.) दिलीप उके (कुलगुरू, म.रा.वि.वि., मुंबई)
७.			प्रा. (डॉ.) सी. राज कुमार (कुलगुरू, ओ. पी. जिंदाल ग्लोबल विद्यापीठ, सोनीपत)
८.			प्रा. (डॉ.) एस. शिवकुमार (प्राध्यापक, इंडियन लॉ इन्स्टिट्यूट, नवी दिल्ली)
९.			श्री. मुकुंद कुलकर्णी (संचालक, एक्स्पर्ट ग्लोबल सोल्युशन्स प्रा. लि., छत्रपती संभाजीनगर)
१०.			ॲड. डॅरियस खंबाटा (वरिष्ठ अधिवक्ता व माजी महाधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य)
११.	Section २९ (२)	कुलसचिव हे सचिव असतील	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव (कुलसचिव, म.रा.वि.वि., छत्रपती संभाजीनगर)

बांधकाम समिती

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम २५(B)(१) अंतर्गत बांधकाम समितीची रचना निर्धारित करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील बांधकाम समितीची रचना व विद्यमान सदस्य पुढीलप्रमाणे आहेत :

अ. क्र.	विद्यापीठ अधिनियमातील कलम	तरतूद	सदस्याचे नाव व पदनाम
१.	कलम २५(B)(१)(i)	कुलगुरू	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड (कुलगुरू, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
२.	कलम २५(B)(१)(ii)	कार्यकारी परिषदेद्वारे नामनिर्देशित एक सदस्य	मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे (न्यायमूर्ती, मुंबई उच्च न्यायालय)
३.	कलम २५(B)(१)(iii)	महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सचिव/प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. बी. वेणुगोपाल रेड्डी (अतिरिक्त मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन)
४.	कलम २५(B)(१)(iv)	महाराष्ट्र शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सचिव/प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. एम. मिलिंद म्हैसकर (भा.प्र.से.) (अतिरिक्त मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र शासन)
५.	कलम २५(B)(१)(v)	महाराष्ट्र शासनाच्या वित्त विभागाचे सचिव/प्रधान सचिव / अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. ओम प्रकाश गुप्ता (अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन)
६.	कलम २५(B)(१)(vi)	महाराष्ट्र शासनाच्या विधी व न्याय विभागाचे सचिव/प्रधान सचिव/अतिरिक्त मुख्य सचिव	श्री. दिलीप सिंधुताई शिवाजीराव घुमरे (प्रधान सचिव व रजिस्ट्रार लीगल अफेअर्स, विधी व न्याय विभाग, महाराष्ट्र शासन)
७.	कलम २५(B)(१)(vii)	कुलगुरूंनी नामनिर्देशित केलेले विद्याशाखेतील दोन सदस्य	डॉ. के. विजय कुमार (सहाय्यक प्राध्यापक, राज्यशास्त्र, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
८.			श्री. आनंद जयशेट्टे (सहाय्यक प्राध्यापक, राज्यशास्त्र, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
९.	कलम २५(B)(१)(viii)	विद्यापीठाचे वित्त व लेखाधिकारी	श्री. मिलिंद महाजन (वित्त व लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
१०.	कलम २५(B)(१)(ix)	कुलगुरूंनी नामनिर्देशित केलेला अशैक्षणिक कर्मचाऱ्यांपैकी एक सदस्य	डॉ. निवृती गजभारे (उपकुलसचिव, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)
११.	कलम २५(B)(१)(x)	विद्यापीठाने नियुक्त केलेले वास्तुविशारद	रिक्त (प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार सार्वजनिक बांधकाम विभाग, औरंगाबाद विभागातील वास्तुविशारद यांना बैठकींसाठी निमंत्रित करण्यात येते.)
१२.	कलम २५(B)(१)(xi)	कुलसचिव हे सदस्य सचिव असतील	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव (कुलसचिव, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर)

विद्यापीठाद्वारे प्रदान करण्यात येणाऱ्या शैक्षणिक कार्यक्रमांची माहिती:

अ. क्र.	शैक्षणिक कार्यक्रमाचे नाव	विद्यार्थ्यांची संख्या
१.	बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स)	२६८
२.	बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स)	२३५
३.	एलएल.एम.	६०
४.	जल कायदे, धोरण व प्रशासन विषयातील पदव्युत्तर पदविका (Post Graduate Diploma in Water Laws, Policy and Governance)	३३
५.	वैद्यकीय कायदे व रुग्णालय व्यवस्थापन विषयातील कार्यकारी एमबीए (Executive MBA in Medical Laws and Hospital Management)	२०
६.	विधी विषयातील पीएच.डी. (डॉक्टर ऑफ फिलॉसॉफी) २ तुकड्या (Ph.D. (Doctor of Philosophy) in Law (२ Batches))	१२*
७.	व्यवस्थापन विषयातील पीएच.डी. (डॉक्टर ऑफ फिलॉसॉफी) १ तुकडी Ph.D. (Doctor of Philosophy) in Management (०१ Batch)	०१*
८.	एलएल.डी. (डॉक्टर ऑफ लॉज)	०४*
	एकूण सर्व कार्यक्रम	**६३३**

* वरील विद्यार्थी हे मागील शैक्षणिक वर्षांतील प्रवेशित विद्यार्थी आहेत. शैक्षणिक वर्ष **२०२४-२५** मध्ये या कार्यक्रमांसाठी नवीन प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात आलेली नाही.

<u>विद्यापीठाच्या पायाभूत सुविधांविषयी माहिती:</u>

टप्पा - १

कामाचे नाव	:	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर अंतर्गत इमारतींचे बांधकाम (टप्पा - १)
प्रशासकीय मान्यता क्रमांक व दिनांक	:	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. NLU-२०१९/प्र.क्र.८६/विशि-२, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक २३.०८.२०१९. सदर शासन निर्णयामध्ये दिनांक १४.०१.२०२१ व ०८.०७.२०२२ रोजी सुधारणा करण्यात आली. मंजूर रक्कम - ₹ १४९.७२ कोटी

पूर्ण झालेल्या इमारती

अ. क्र.	कामाचे स्वरूप	इमारतीचे क्षेत्रफळ
१	सेंटर ऑफ एक्सलन्स इमारत (G+२)	७५६४.५० चौ.मी.
२	मुलांचे वसतिगृह (G+५)	१२१६१.५० चौ.मी.
३	मुलींचे वसतिगृह (G+५)	१२१६१.५० चौ.मी.
४	भोजनगृह (मेस) इमारत	४३०२.०० चौ.मी.
५	संरक्षक भिंत / कंपाउंड वॉल	-

सेंटर ऑफ एक्सलन्स इमारत (G+२)

मुलांचे वसतिगृह (G+५)

मुलींचे वसतिगृह (G+५)

भोजनगृह (मेस) इमारत

संरक्षक भिंत

टप्पा - २

कामाचे नाव	:	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर अंतर्गत इमारतींचे बांधकाम टप्पा)- २)
प्रशासकीय मान्यता क्रमांक व दिनांक	:	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. NLUA-२०२२/प्र.क्र.१५/विशि-२, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक १६.०१.२०२३ मंजूर रक्कम - ₹ २२२.६३ कोटी

बांधकामाधीन इमारती -

अ. क्र.	कामाचे स्वरूप	इमारतीचे क्षेत्रफळ
१	प्रशासकीय इमारत (तळमजला + ४ मजले)	२००५०.०० चौ.मी.
२	शैक्षणिक (व्याख्यानगृह) इमारत (G+७)	१७७८७.५० चौ.मी.
३	ग्रंथालय इमारत (G+४)	Area ११७८५.२५ Sqm

प्रशासकीय इमारतीचे बांधकाम प्रगतीपथावर

शैक्षणिक (व्याख्यानगृह) इमारतीचे बांधकाम प्रगतीपथावर

ग्रंथालय इमारतीचे बांधकाम प्रगतीपथावर

प्रस्तावित टप्पा ३

अ. क्र.	कामाचे स्वरूप	इमारतीतील मजल्यांची संख्या	अंतिम आराखडा / कार्यकारी आराखड्यानुसार बांधकाम क्षेत्रफळ (चौ.मी.)	अंदाजित क्षेत्रफळ (आराखड्यात २५% वाढ विचारात घेऊन) (चौ.मी.)
१.	अतिथीगृह (Guest House)	G+३	६,०८४.०	७,६०५.०
२.	अंतर्गत क्रीडा संकुल (Indoor Sports Complex)	G+१	२,६६२.०	३,३२८.०
३.	२००० आसन क्षमतेचे सभागृह (Auditorium)	G+१	४,७८८.०	५,९८५.०
४.	अधिवक्ते व प्रशिक्षण केंद्रासाठी वसतिगृह	G+५	५,३०८.०	६,६३५.०
५.	उपाहार गृह (Canteen)	तळमजला	३९०.०	४८८.०
६.	नाट्य गृह (Amphitheatre)	तळमजला	१,३७०.०	१,७१२.०
७.	आरोग्य केंद्र (Health Centre)	G+१	३३०.०	४१२.०
८.	कुलगुरू निवासस्थान - १	G+१	३२०.०	३२०.०
९.	कुलसचिव निवासस्थान - १	पहिला मजला	१७५.०	१७५.०
१०.	सदनिका -३ कर्मचारी निवासस्थाने - १२	स्टिल्ट + ६ मजले	१,४३५.०	१,७९४.०

ग्रंथालय संसाधनांविषयी माहिती

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ दरम्यान ग्रंथालयामार्फत राबविण्यात आलेल्या उपक्रमांचा संक्षिप्त अहवाल पुढीलप्रमाणे आहे :

उपलब्ध संसाधने

अ. क्र.	संसाधनाचा प्रकार	संख्या
१	पुस्तके	१९
२	संशोधन नियतकालिके (Journals)	१८
३	बांधलेले ग्रंथखंड (Bound Volumes)	२७३१
४	मासिके	१६
५	वृत्तपत्रे	१२
६	ई-डेटाबेस	१५

नव्याने समाविष्ट करण्यात आलेली संसाधने

अ. क्र.	संसाधनाचा प्रकार	संख्या
१	पुस्तके	१२४०
२	बांधलेले ग्रंथखंड (Bound Volumes)	१२९
३	ई-डेटाबेस	०३

नियतकालिकांचे नूतनीकरण

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ साठी सदस्यता घेतलेली संशोधन नियतकालिके व मासिके शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ साठी नूतनीकरण करण्यात आली आहेत.

डेटाबेस

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ मध्ये ग्रंथालयाने खालील डेटाबेसची सदस्यता घेतली होती :

- बार अँड बेंच (Bar and Bench)
- केसमाईन (CaseMine)
- ई.बी.सी. रीडर ई-बुक्स
- हेनऑनलाईन (HeinOnline)
- JSTOR
- क्लुव्हर आर्बिट्रेशन (Kluwer Arbitration)
- लेक्सिस इंडिया (Lexis India)
- लेक्सिस नॉलेज ई-बुक्स
- लाईव्ह लॉ (Live Law)
- मनुपात्रा (Manupatra)
- ऑल इंडिया रिपोर्टर (ऑनलाईन)
- एस.सी.सी. ऑनलाईन (SCC Online)
- टॅक्समॅन मॉड्युल्स (Taxmann Modules)
- टर्निटीन (Turnitin)
- वेस्ट लॉ (Westlaw)

ग्रंथालयातील माहिती व दळणवळण तंत्रज्ञान (ICT) उपक्रम

- ग्रंथपरिचलन कार्यक्षमता, साठा व्यवस्थापन आणि वापरकर्ता सेवा अधिक सक्षम करण्यासाठी ग्रंथालयात RFID प्रणालीची अंमलबजावणी करण्यात आली.
- विद्यापीठ समुदायाला ग्रंथालयीन संसाधनांचा अखंडित डिजिटल प्रवेश उपलब्ध करून देण्यासाठी e-Library सेवा विकसित करण्यात आली.

- वापरकर्त्यांना ग्रंथालयीन सेवा व संसाधनांचा सुलभ आणि दूरस्थ प्रवेश मिळावा यासाठी "MNLUA eLibrary" हे स्वतंत्र मोबाईल ॲप विकसित करण्यात आले.
- विद्यापीठाच्या शैक्षणिक व संशोधनपर साहित्याचे सुयोग्य संग्रहण, जतन व मुक्त प्रवेश सुनिश्चित करण्यासाठी D-Space आधारित संस्थात्मक संग्रह (Institutional Repository) विकसित करण्यात आला.

नव्याने घेतलेले संस्थात्मक सदस्यत्व

DELNET Consortium (Inter Library Loan Services)
ग्रंथालयाने DELNET Consortium चे सदस्यत्व स्वीकारले असून त्याद्वारे आंतरग्रंथालयीन संसाधन देवाणघेवाण सेवा उपलब्ध झाली आहे.

ONOS सुविधा

विद्यार्थी, अध्यापक व संशोधकांना शैक्षणिक संसाधनांचा अखंडित प्रवेश उपलब्ध करून देण्यासाठी ONOS अंतर्गत जर्नल्स व डेटाबेसचा कॅम्पस तसेच दूरस्थ (Off-Campus) प्रवेश उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

इतर उपक्रम

संदर्भ सेवा

- विद्यापीठ समुदायाला अद्ययावत व संकलित विधीविषयक माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी "Courts at a Glance" या शीर्षकाखाली दैनिक ई-मेल अद्यतने तयार करून प्रसारित करण्यात आली.
- मुद्रित व डिजिटल माध्यमांमधील विद्यापीठाच्या प्रसिद्धी व प्रतिनिधित्वाची नोंद ठेवण्यासाठी "MNLU-A Media Coverage" या शीर्षकाखाली वृत्तपत्र कात्रणांचे संकलन व जतन करण्यात आले.

प्रशिक्षण कार्यक्रम

- QuillBot, Manupatra, SCC Online, EBC Reader आणि Turnitin यांसंदर्भात वापरकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. तसेच भविष्यातील वापरकर्त्यांच्या गरजा लक्षात घेऊन अतिरिक्त प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे नियोजन करण्यात आले.
- RFID आधारित सेवांचे प्रभावी संचालन व देखभाल सुनिश्चित करण्यासाठी ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांसाठी RFID प्रणालीचे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले.
- KOHA ग्रंथालय व्यवस्थापन सॉफ्टवेअरमधील कार्यकुशलता वाढविण्यासाठी ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांसाठी विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले.
- कार्यप्रणाली अधिक परिणामकारक करण्यासाठी तसेच माहिती व्यवस्थापन सुधारण्यासाठी KOHA प्रणालीमध्ये नवीन कार्ये व सानुकूलित अहवाल विकसित करण्याचे काम करण्यात आले.

ग्रंथसंपदा विकास व ग्रंथालय सेवांसाठी भावी नियोजन

- शैक्षणिक व संशोधन गरजांनुसार ई-पुस्तके, ई-नियतकालिके, ऑनलाइन डेटाबेस आणि मुक्त प्रवेश संसाधनांना प्राधान्य देऊन डिजिटल व संमिश्र संग्रह अधिक बळकट करणे.
- वापर सांख्यिकी, वापरकर्त्यांचा अभिप्राय आणि शैक्षणिक कार्यक्रमांच्या गरजांवर आधारित माहितीपूर्ण ग्रंथसंपदा विकास धोरण राबविणे.
- प्रबंध, शोधप्रबंध, अध्यापकांची प्रकाशने, परिषद संशोधनपत्रे आणि विद्यापीठ प्रकाशनांचे दीर्घकालीन जतन सुनिश्चित करण्यासाठी संस्थात्मक संग्रहाचा विस्तार करणे.
- प्रगत शोध, संशोधन सहाय्य, शिफारस सेवा आणि साहित्य चौर्य तपासणीसाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) आधारित साधनांचे एकत्रीकरण करणे.
- डेटाबेस, संशोधन साधने, संदर्भ व्यवस्थापन सॉफ्टवेअर आणि शैक्षणिक लेखन यांवरील नियमित प्रशिक्षण कार्यक्रमांद्वारे ग्रंथालयाला अध्ययन व संशोधन सहाय्य केंद्र म्हणून विकसित करणे.
- माहिती साक्षरता व डिजिटल साक्षरता कार्यक्रमांचे आयोजन करून नैतिक माहिती वापर, संशोधन प्रामाणिकता आणि उदयोन्मुख शैक्षणिक संवाद पद्धतीं विषयी जागरूकता निर्माण करणे.
- सेवा कार्यक्षमता व वापरकर्ता अनुभव अधिक सक्षम करण्यासाठी KOHA, RFID, डिजिटल संग्रह आणि इतर स्वयंचलित प्रणालींसह माहिती तंत्रज्ञान पायाभूत सुविधांचे सातत्याने आधुनिकीकरण करणे.
- वापरकर्ता केंद्री सेवा, विस्तारित डिजिटल सुविधा आणि सर्वसमावेशक प्रवेश उपक्रमांना प्रोत्साहन देण्यासाठी अभिप्राय यंत्रणा विकसित करणे.
- ग्रंथालय सेवांची गुणवत्ता, शाश्वतता आणि नाविन्यपूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी NAAC, UGC आणि आंतरराष्ट्रीय सर्वोत्तम मानकांशी सुसंगत उपक्रम राबविणे.

विद्यापीठाद्वारे आयोजित परिषद, समित्या व इतर वैधानिक बैठकींची माहिती

१. विद्यापीठाने दिनांक ३ जानेवारी २०२४ रोजी माननीय सदस्यांना ई-मेलद्वारे विषयपत्रिका प्रसारित करून कार्यकारी परिषदेची २९ वी बैठक आयोजित केली. सदर बैठक कुलगुरू नियुक्ती प्रक्रियेसाठी शोध समितीवर कार्यकारी परिषदेचा प्रतिनिधी नामनिर्देशित करण्याच्या उद्देशाने आयोजित करण्यात आली होती.

२. दिनांक १४ मार्च २०२४ रोजी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, औरंगाबादच्या पालक मंचासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या तदर्थ समन्वय समितीची बैठक आयोजित करण्यात आली. ही बैठक कुलगुरू यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. विद्यापीठातील शैक्षणिक गुणवत्ता व विद्यार्थ्यांच्या शिस्तीच्या उन्नतीसाठी सदस्यांनी मौल्यवान सूचना व मार्गदर्शन केले.

३. विद्यापीठाने दिनांक २९ मार्च २०२४ रोजी सायंकाळी ४.०० वाजता सेंटर ऑफ एक्सलन्स इमारतीतील परिषद कक्षामध्ये वित्त समितीची ८ वी बैठक आयोजित केली. सदर बैठक कुलगुरू यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. आर्थिक वर्ष २०२४-२५ च्या अंदाजपत्रकासह विद्यापीठाच्या आर्थिक बाबींशी संबंधित विविध विषयांवर चर्चा व विचारविनिमय करण्यात आला. मुंबई उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठाचे प्रशासकीय न्यायमूर्ती तथा समिती सदस्य मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली बैठक पार पडली.

४. विद्यापीठाने दिनांक २९ मार्च २०२४ रोजी सायंकाळी ५.०० वाजता सेंटर ऑफ एक्सलन्स इमारतीतील परिषद कक्षामध्ये कार्यकारी परिषदेची ३० वी बैठक आयोजित केली. सदर बैठक कुलगुरू यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. शैक्षणिक, प्रशासकीय व आर्थिक विषय, अशैक्षणिक पदांवरील नियुक्त्या तसेच नवीन अभ्यासक्रम सुरू करण्यासंबंधी विविध विषयांवर चर्चा व विचारविनिमय करण्यात आला. सदर बैठक मा. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आली.

५. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती तथा विद्यापीठाचे कुलपती मा. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांनी दिनांक २ जानेवारी २०२४ रोजी विद्यापीठाच्या अधिकाऱ्यांसोबत ऑनलाइन आढावा बैठक घेतली. या बैठकीत शैक्षणिक उपक्रम, बांधकाम प्रकल्प, वित्तीय बाबी तसेच विद्यापीठाशी संबंधित इतर विषयांचा आढावा घेण्यात आला.

६. विद्यापीठाने दिनांक १२ जून २०२४ रोजी विषयपत्रिका प्रसारित करून कार्यकारी परिषदेची ३१ वी बैठक आयोजित केली. विद्यापीठाच्या नियमित शैक्षणिक व प्रशासकीय कामकाजाशी संबंधित तातडीच्या व महत्त्वाच्या विषयांवर चर्चा करण्यासाठी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. कार्यकारी परिषदेच्या सदस्यांनी विषय पत्रिकेचे सविस्तर परीक्षण करून प्रस्तावित विषयांना मान्यता प्रदान केली.

७. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे कुलगुरू पदाच्या नियुक्तीसाठी कुलपती महोदयांनी स्थापन केलेल्या शोध समितीची बैठक दिनांक ८ जून २०२४ रोजी आयोजित करण्यात आली. या बैठकीत कुलगुरू पदासाठी वैयक्तिक संवादासाठी निवड करण्यात आलेल्या उमेदवारांशी समिती सदस्यांनी संवाद साधला.

८. विद्यापीठाने दिनांक ४ जुलै २०२४ रोजी विषय पत्रिका प्रसारित करून कार्यकारी परिषदेची ३२ वी बैठक आयोजित केली. विद्यापीठाच्या नियमित शैक्षणिक व प्रशासकीय कामकाजाशी संबंधित महत्त्वाच्या व तातडीच्या विषयांवर चर्चा करण्यासाठी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. कार्यकारी परिषदेच्या सदस्यांनी विषय पत्रिकेचे परीक्षण करून आपली मते नोंदविली व प्रस्तावांना मान्यता दिली.

९. विद्यापीठाने दिनांक २१ ऑगस्ट २०२४ रोजी विद्यापीठाच्या परिषद कक्षामध्ये शैक्षणिक परिषदेची १२ वी बैठक आयोजित केली. दिनांक १६ सप्टेंबर २०२४ रोजी आयोजित करण्यात येणाऱ्या तृतीय पदवीदान समारंभासह विद्यापीठाच्या नियमित शैक्षणिक विषयांवर चर्चा करण्यासाठी ही बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदस्यांनी विषय पत्रिकेवरील विषयांवर सविस्तर चर्चा करून मान्यता प्रदान केली.

१०. विद्यापीठाने दिनांक ३१ ऑगस्ट २०२४ रोजी विद्यापीठाच्या परिषद कक्षामध्ये कार्यकारी परिषदेची ३३ वी बैठक आयोजित केली. तृतीय पदवीदान समारंभ, नियमित शैक्षणिक कामकाज व विद्यापीठ प्रशासनाशी संबंधित विषयांवर चर्चा करण्यात आली. सदस्यांनी विविध विषयांवर मार्गदर्शन करून आवश्यक मान्यता प्रदान केली.

११. विद्यापीठाने दिनांक २५ ऑक्टोबर २०२४ रोजी विद्यापीठाच्या परिषद कक्षामध्ये शैक्षणिक परिषदेची १३ वी बैठक आयोजित केली. विद्यापीठाच्या नियमित शैक्षणिक व संबंधित विषयांवर चर्चा करण्यासाठी ही बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदस्यांनी विषय पत्रिकेवरील विषयांवर विचारविनिमय करून मौल्यवान सूचना व मान्यता प्रदान केली.

१२. विद्यापीठाने दिनांक ३१ डिसेंबर २०२४ रोजी विषय पत्रिका प्रसारित करून कार्यकारी परिषदेची ३४ वी बैठक आयोजित केली. विद्यापीठाच्या नियमित प्रशासकीय कामकाजाशी संबंधित महत्त्वाच्या व तातडीच्या विषयांवर चर्चा करण्यासाठी ही बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदस्यांनी विषय पत्रिकेचे परीक्षण करून प्रस्तावांना मान्यता दिली.

१३. विद्यापीठाने दिनांक ५ जानेवारी २०२५ रोजी विषय पत्रिका प्रसारित करून कार्यकारी परिषदेची ३५ वी बैठक आयोजित केली. नव्याने नियुक्त करण्यात आलेल्या कुलगुरूंच्या नियुक्तीस औपचारिक मान्यता देण्यासाठी ही बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदस्यांनी प्रस्तावाचे परीक्षण करून त्यास मान्यता प्रदान केली.

१४. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती तथा विद्यापीठाचे कुलपती मा. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांनी दिनांक १० जानेवारी २०२५ रोजी विद्यापीठाच्या पदाधिकाऱ्यांसोबत आढावा बैठक घेतली. या बैठकीत बांधकाम प्रकल्प, अध्यापक भरती, नियमित प्रशासन व शैक्षणिक बाबींचा आढावा घेण्यात आला. बैठकीस मा. न्यायमूर्ती मंगेश एस. पाटील, मा. न्यायमूर्ती रवींद्र एम. बोर्डे आणि मा. न्यायमूर्ती सुनील पी. देशमुख यांच्यासह विद्यापीठाशी संबंधित मान्यवर सदस्य उपस्थित होते.

१५. विद्यापीठाने दिनांक ११ जानेवारी २०२५ रोजी विद्यापीठाच्या परिषद कक्षामध्ये सर्वसाधारण परिषदेची ६ वी बैठक आयोजित केली. सदर बैठकीचे अध्यक्षस्थान भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती तथा विद्यापीठाचे कुलपती मा. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांनी भूषविले. बैठकीत सन २०२२-२३ चा वार्षिक अहवाल, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ चे अंदाजपत्रक आणि आर्थिक वर्ष २०२२-२३ चा लेखापरीक्षण अहवाल यांवर चर्चा करून त्यांना मान्यता प्रदान करण्यात आली. तसेच सदस्यांनी शैक्षणिक उत्कृष्टता, पायाभूत सुविधांचा विकास आणि विद्यापीठाच्या सर्वांगीण प्रगती संदर्भात मौल्यवान सूचना मांडल्या.

१६. विद्यापीठाने दिनांक १२ फेब्रुवारी २०२५ रोजी परिषद कक्षामध्ये सेवा नियमावली समितीची बैठक आयोजित केली. मा. न्यायमूर्ती रवींद्र एम. बोर्डे यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या या समितीमध्ये न्यायव्यवस्था व शैक्षणिक क्षेत्रातील मान्यवर सदस्यांचा समावेश होता. बैठकीत विद्यापीठाच्या प्रस्तावित सेवा नियमावलीच्या मसुद्यावर सविस्तर चर्चा करण्यात आली. विशेषतः विद्यापीठ कर्मचाऱ्यांच्या सेवा अटी व शर्तींशी संबंधित रजा धोरणाबाबत विचारविनिमय करण्यात आला.

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील अध्यापकांची यादी

अ. क्र.	नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता
१	प्रा. (डॉ.) बिंदू एस. रोनाल्ड	कुलगुरू	बी.एस्सी., एलएल.एम., पीएच.डी., NET
२	प्रा. (डॉ.) कोंडय्या जोन्नलगड्डा	विधी प्राध्यापक (लीनवर)	बी.ए., बी.एल., एम.पी., पीएच.डी., NET
३	प्रा. (डॉ.) धनाजी एम. जाधव	कुलसचिव	बी.एस्सी., एलएल.एम., पीएच.डी., NET
४	डॉ. अशोक पी. वडजे	सहयोगी प्राध्यापक	बी.एस्सी., एलएल.बी., एलएल.एम., NET, पीएच.डी.
५	डॉ. अभिजित डी. वसमतकर	सहयोगी प्राध्यापक	बी.एस्सी., एलएल.एम., पीएच.डी., NET
६	डॉ. वैभव बी. सोनुले	सहयोगी प्राध्यापक	बी.एस्सी., एलएल.बी., एलएल.एम., पीएच.डी., NET, डी.सी.एल.
७	सौ. महेनाज ए. हक्क	सहाय्यक प्राध्यापक (इंग्रजी)	एम.ए., एम.फिल., SET
८	सौ. दीक्षा पी. इंगळे	सहाय्यक प्राध्यापक (इतिहास)	एम.ए., NET, SET
९	डॉ. राहुल पी. कोसंबी	सहाय्यक प्राध्यापक (समाजशास्त्र)	एम.ए., NET, पीएच.डी.
१०	सौ. सुवार्ता टी. राऊत	सहाय्यक प्राध्यापक (विधी)	बी.ए., एलएल.बी., एलएल.एम., SET
११	श्री. आकाश शहापुरे	सहाय्यक प्राध्यापक (अर्थशास्त्र)	एम.ए., NET, SET
१२	डॉ. के. विजय कुमार	सहाय्यक प्राध्यापक (राज्यशास्त्र)	एम.ए., NET, पीएच.डी.
१३	श्री. प्रफुल्ल लेले	सहाय्यक प्राध्यापक (विधी)	एलएल.एम., NET
१४	श्री. सुगत ताजने	सहाय्यक प्राध्यापक (विधी)	एलएल.एम., SET
१५	प्रा. (डॉ.) ए. लक्ष्मीनाथ	विशिष्ट प्राध्यापक एमेरिटस	एलएल.एम., पीएच.डी.
१६	प्रा. (डॉ.) ए. सुब्रह्मण्यम	विधी प्राध्यापक	एम.ए. (समाजशास्त्र), एम.ए. (राज्यशास्त्र), एम.एल. (घटनात्मक कायदा), पीएच.डी. (घटनात्मक कायदा)
१७	प्रा. (डॉ.) अब्दुल हकीम	विधी प्राध्यापक	एलएल.एम., पीएच.डी.
१८	प्रा. (डॉ.) एम. सरोजनम्मा	विधी प्राध्यापक	एम.ए. (राज्यशास्त्र), एम.एल. (घटनात्मक कायदा), पीएच.डी.
१९	डॉ. तनया तराई	सहयोगी प्राध्यापक (कराराधिष्ठित)	एलएल.एम., पीएच.डी.
२०	डॉ. साक्षी गुप्ता	सहाय्यक प्राध्यापक (कराराधिष्ठित)	बी.ए. एलएल.बी., एलएल.एम., पीएच.डी., JRF-NET
२१	श्री. विवेक विल्सन	सहाय्यक प्राध्यापक (कराराधिष्ठित)	बी.ए. एलएल.बी., एलएल.एम., NET
२२	डॉ. पद्मपाणी सवाई	सहाय्यक प्राध्यापक (व्यवस्थापन)	एम.बी.ए., पीएच.डी.
२३	डॉ. रावसाहेब बावस्कर	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए., बी.एड., NET
२४	श्री. आनंद जयशेट्टे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए., NET, JRF
२५	सौ. अमृता चव्हाण	सहाय्यक प्राध्यापक	एलएल.एम., SET
२६	श्री. हिफाजतअली सय्यद	सहाय्यक प्राध्यापक	बी.एस्सी., एलएल.बी., एलएल.एम., NET
२७	डॉ. मनिका कामथन	सहाय्यक प्राध्यापक	बी.ए. एलएल.बी., एलएल.एम., पीएच.डी., NET
२८	डॉ. शिरीष कुलकर्णी	सहाय्यक प्राध्यापक	एलएल.एम., पीएच.डी.
२९	डॉ. सानिया शिऊरकर	व्यवस्थापन विषयाच्या अध्यापन सहयोगी	बी. फार्म., एम.बी.ए. (एचआर), पीएच.डी.

सन २०२४-२५ मधील अध्यापकांच्या शैक्षणिक व संशोधन क्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्य:

प्रा. (डॉ.) कोंडय्या जोन्नलगड्डा, विधी प्राध्यापक यांनी सन 2024-25 या कालावधीत अध्यापन, संशोधन, परीक्षा व्यवस्थापन आणि विद्यापीठ प्रशासन या क्षेत्रांत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. त्यांनी आंतरराष्ट्रीय गुंतवणूक कायदा, कॉर्पोरेट गुन्हे व नीतिमत्ता, भांडवली बाजार व प्रतिभूती कायदा, खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा आणि कंपनी कायदा यांसह विविध पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे अध्यापन करून निर्धारित अभ्यासक्रम पूर्ण केला.

परीक्षा व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रात त्यांनी प्रश्नपत्रिका परीक्षण समिती (Moderation Committee) सदस्य, परीक्षा निरीक्षक (Observer) तसेच गैरप्रकार प्रतिबंध समिती (Unfair Means Committee) अध्यक्ष म्हणून कार्य केले. या माध्यमातून परीक्षा प्रक्रियेत पारदर्शकता, शिस्त व निष्पक्षता राखण्यासाठी त्यांनी प्रभावी योगदान दिले.

प्रशासकीय स्तरावर त्यांनी विभागप्रमुख तसेच पदवी अभ्यासक्रम अधिष्ठाता (Dean – UG) म्हणून जबाबदारी सांभाळली. ते विद्यापीठाच्या विविध वैधानिक व शैक्षणिक समित्यांमध्ये सक्रियपणे सहभागी होते. त्यामध्ये शैक्षणिक परिषद, डॉक्टरेट व संशोधन समिती, अभ्यास मंडळ (Board of Studies), अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC), ग्रंथालय समिती, रॅगिंग प्रतिबंध समिती तसेच पदव्युत्तर शैक्षणिक व परीक्षा समिती यांचा समावेश आहे. तसेच त्यांनी SWAYAM कार्यक्रमासाठी एकल संपर्क अधिकारी (SPOC), विद्यार्थी मार्गदर्शक (Mentor) आणि विविध परिसंवाद, पदवीदान समारंभ व शैक्षणिक कार्यक्रमांमध्ये समन्वयक म्हणून कार्य केले.

संशोधन व प्रकाशन क्षेत्रात त्यांनी लवाद कायदा, सीमापार दिवाळखोरी, डिजिटल युगातील गोपनीयता आणि कॉर्पोरेट दिवाळखोरी या विषयांवर अनेक संशोधन लेख नामांकित विधी नियतकालिकांमध्ये प्रकाशित केले. कॉर्पोरेट व प्रतिभूती कायदा क्षेत्रातील शैक्षणिक साहित्याला योगदान देत त्यांनी “Introduction to Securities Law” हे पाठ्यपुस्तकही प्रकाशित केले.

संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी आठ पीएच.डी. संशोधकांना मार्गदर्शन केले असून त्यापैकी तीन संशोधकांनी आपले प्रबंध सादर केले. तसेच पाच एलएल.एम. प्रबंधांचे मार्गदर्शन करून त्यांनी संशोधन संस्कृतीच्या बळकटीकरणात मोलाचे योगदान दिले.

याशिवाय त्यांनी विविध राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय अधिवेशन, कार्यशाळा, प्राध्यापक विकास कार्यक्रम (Faculty Development Programmes) आणि वेबिनारमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. विधी तंत्रज्ञान, कॉर्पोरेट नीतिमत्ता, बौद्धिक संपदा हक्क आणि शाश्वत विकास यांसारख्या विषयांवर त्यांनी वक्ते, पॅनेल सदस्य आणि सत्राध्यक्ष म्हणून योगदान दिले.

प्रा. (डॉ.) ए. सुब्रह्मण्यम्, विधी प्राध्यापक तथा संशोधन अधिष्ठाता (Dean – Research), यांनी सन 2024-25 या कालावधीत अध्यापन, संशोधन मार्गदर्शन, शैक्षणिक प्रशासन आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील ज्ञानवृद्धीसाठी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. त्यांनी पदव्युत्तर स्तरावर तुलनात्मक सार्वजनिक कायदा (Comparative Public Law) आणि विधी संशोधन पद्धतीशास्त्र (Legal Research Methodology) तसेच पदवी स्तरावर बँकिंग कायदा (Banking Law) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, सादरीकरणे, परिसंवाद आणि प्रकल्पाधारित मूल्यमापन यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये संकल्पनात्मक आकलनाबरोबरच संशोधनाभिमुख दृष्टिकोन विकसित करण्यावर त्यांनी भर दिला. सर्व अभ्यासक्रमांचा निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आला.

परीक्षा व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रात त्यांनी प्रश्नपत्रिका परीक्षण समिती (Moderation Committee) अध्यक्ष म्हणून जबाबदारी सांभाळली. या भूमिकेत त्यांनी एलएल.एम., कार्यकारी एमबीए तसेच जल कायदा व धोरण विषयातील पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रश्नपत्रिकांचे परीक्षण व प्रमाणीकरण करून परीक्षा प्रक्रियेतील गुणवत्ता, निष्पक्षता आणि शैक्षणिक मानके सुनिश्चित केली.

संशोधन अधिष्ठाता म्हणून त्यांनी विद्यापीठातील संशोधन संस्कृती दृढ करण्यासाठी सक्रिय भूमिका बजावली. पीएच.डी. संशोधकांच्या सत्रनिहाय प्रगती सादरीकरणांचे आयोजन व परीक्षण करून त्यांनी संशोधकांना शैक्षणिक मार्गदर्शन केले. संशोधन पद्धतीशास्त्र अधिक परिष्कृत करण्यासाठी आवश्यक सूचना दिल्या तसेच संशोधन कार्याचा नियमित आढावा घेऊन संशोधकांच्या प्रगतीस चालना दिली. संशोधनाच्या गुणवत्तावृद्धीसाठी आणि नवोदित संशोधकांच्या घडणीत त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले.

संशोधन व प्रकाशन क्षेत्रात त्यांनी Annual Survey of Indian Law या प्रतिष्ठित प्रकाशनामध्ये 2023 व 2024 च्या आवृत्त्यांसाठी मालमत्ता कायदा (Property Law) विषयावरील प्रकरणांचे लेखन केले. भारतीय कायद्यातील विधायी आणि न्यायिक घडामोडींचे चिकित्सक विश्लेषण करणाऱ्या या मान्यताप्राप्त प्रकाशनाद्वारे त्यांनी विधी क्षेत्रातील शैक्षणिक चर्चेला मोलाचे योगदान दिले.

दिनांक 25 एप्रिल 2025 रोजी भारतीय लोकप्रशासन संस्था (Indian Institute of Public Administration – IIPA), नवी दिल्ली यांच्या वतीने आयोजित “Empowering Consumer for Viksit Bharat@2047” या राष्ट्रीय परिसंवादामध्ये त्यांनी “ग्राहक संरक्षण अधिनियम, 2019 आणि त्यासंबंधित विधीविषयक प्रश्न” या विषयावर निमंत्रित व्याख्यान दिले. ग्राहक संरक्षण क्षेत्रातील समकालीन आव्हाने, ग्राहक हक्कांचे सक्षमीकरण आणि नियामक चौकटींचे बळकटीकरण या विषयांवर त्यांनी मार्गदर्शन केले.

एकूणच, अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संशोधन मार्गदर्शन, शैक्षणिक लेखन व ज्ञानप्रसार या सर्व क्षेत्रांतील त्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे विद्यापीठातील शैक्षणिक उत्कृष्टता, संशोधन संस्कृती आणि संस्थात्मक विकास यांना महत्त्वपूर्ण बळ मिळाले.

प्रा. (डॉ.) एम. सरोजनम्मा, विधी प्राध्यापक, यांनी सन 2024-25 या कालावधीत अध्यापन, परीक्षा मूल्यमापन, संशोधन मार्गदर्शन आणि शैक्षणिक विकास उपक्रमांमध्ये उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील विद्यार्थ्यांना घटनात्मक कायदा – I, घटनात्मक कायदा – II, पर्यावरणीय कायदा तसेच मूलभूत अधिकार आणि राज्याच्या धोरणात्मक तत्त्वे (Directive Principles of State Policy) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, सादरीकरणे, वर्गातील चर्चासत्रे, असाइनमेंट्स आणि प्रकल्प सादरीकरणांद्वारे विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करण्यात आला. त्यांनी नियुक्त सर्व अभ्यासक्रमांचा निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण केला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी परीक्षा व्यवस्थापन व मूल्यमापन प्रक्रियेतही महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. बी.ए. एलएल.बी., बी.बी.ए. एलएल.बी. आणि एलएल.एम. या विविध अभ्यासक्रमांच्या मध्य-सत्रीय व अंतिम सत्रीय परीक्षांच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन त्यांनी केले. विशेषतः घटनात्मक कायदा आणि पर्यावरणीय कायदा या विषयांच्या मूल्यमापनाद्वारे त्यांनी विद्यापीठाच्या परीक्षा प्रक्रियेची गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि कार्यक्षमता राखण्यात योगदान दिले.

संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांच्या अनेक संशोधन प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली धार्मिक स्वातंत्र्य आणि भारतातील लैंगिक समानता, धर्मनिरपेक्षतेविषयी न्यायालयीन दृष्टिकोन तसेच राज्याच्या धोरणात्मक तत्त्वांतील समान संधीच्या अधिकाराच्या संदर्भात विनामूल्य विधी साहाय्य यांसारख्या विषयांवर संशोधन कार्य पूर्ण करण्यात आले. याशिवाय वैद्यकीय कायदे व रुग्णालय व्यवस्थापन या क्षेत्रातील संशोधन प्रकल्पांचेही त्यांनी मार्गदर्शन केले. बहुविशेषता रुग्णालयांमधील रुग्ण समाधान आणि रुग्णालय व्यवस्थापन प्रणालींचा अभ्यास करणारे संशोधन यशस्वीरित्या पूर्ण झाले असून संबंधित विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान करण्यात आली. यामुळे पदव्युत्तर संशोधन प्रशिक्षणातील त्यांच्या सक्रिय योगदानाची प्रचिती येते.

शैक्षणिक विकास आणि क्षमता वृद्धी उपक्रमांमध्येही त्यांचा सक्रिय सहभाग राहिला. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे दिनांक 11 नोव्हेंबर ते 17 नोव्हेंबर 2025 या कालावधीत आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमामध्ये त्यांनी सहभाग नोंदविला. या कार्यक्रमाद्वारे शैक्षणिक कौशल्ये, संशोधन क्षमता आणि संस्थात्मक शिक्षण अधिक बळकट करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. अशा उपक्रमांमधील त्यांच्या सहभागामुळे विद्यापीठातील शैक्षणिक सहकार्य व व्यावसायिक विकासाला चालना मिळाली.

एकूणच, अध्यापन, विद्यार्थी मूल्यमापन, संशोधन मार्गदर्शन आणि शैक्षणिक क्षमता विकास उपक्रमांमधील त्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे विधी शिक्षणाची गुणवत्ता वृद्धिंगत होण्यास, संशोधन संस्कृतीला प्रोत्साहन मिळण्यास आणि विद्यापीठातील शैक्षणिक वातावरण अधिक समृद्ध होण्यास महत्त्वपूर्ण हातभार लागला.

डॉ. अशोक पी. वडजे, सहयोगी प्राध्यापक (विधी), यांनी सन 2024-25 या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, संशोधन, शैक्षणिक उपक्रम आणि व्यावसायिक विकास क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील न्यायतत्त्वज्ञान (Jurisprudence), कौटुंबिक कायदा – I, सेवा कायदा, बौद्धिक संपदा कायदा, सायबर कायदा (ऐच्छिक विषय) तसेच मालमत्ता विषयक सिद्धांत आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे व्यक्तीकरण (Theories of Property and Personification of Artificial Intelligence) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials), व्यावहारिक उपक्रम, सादरीकरणे आणि चर्चासत्रे यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करण्यात आला. त्यांच्याकडे सोपविण्यात आलेल्या सर्व अभ्यासक्रमांचा निर्धारित शैक्षणिक वेळापत्रकानुसार यशस्वीरीत्या समारोप करण्यात आला.

परीक्षा व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रात त्यांनी दोन्ही सत्रांतील मध्यावधी, अंतिम सत्रीय तसेच पुनर्परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षण (Invigilation) आणि उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाची जबाबदारी पार पाडली. या कार्याद्वारे विद्यापीठाच्या परीक्षा प्रक्रियेच्या प्रभावी आणि सुरळीत अंमलबजावणीत त्यांनी योगदान दिले.

अध्यापन व मूल्यमापनाव्यतिरिक्त त्यांनी विविध सहशैक्षणिक आणि संस्थात्मक उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. प्राध्यापक विकास कार्यक्रम, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिषदा तसेच विधी साहाय्य उपक्रमांमध्ये त्यांनी सहभाग घेतला. विद्यापीठामार्फत आयोजित राष्ट्रीय ग्राहक समुपदेशन स्पर्धा (National Client Counselling Competition), राष्ट्रीय युवा संसद (National Youth Parliament) तसेच प्रो बोनो क्लबद्वारे आयोजित विविध विधी साहाय्य स्पर्धांच्या आयोजन व अंमलबजावणीत त्यांनी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांनी सायबर कायदा, माहिती गोपनीयता (Data Privacy), डिजिटल प्रशासन (Digital Governance) आणि कराधान कायदा (Taxation Law) या विषयांवर अनेक समवयस्क-समीक्षित (Peer Reviewed) संशोधन लेख प्रकाशित केले. त्यांनी “The Future of AI in Legal Education: Opportunities and Ethical Dilemmas” या विषयावरील पुस्तक प्रकरणाचे (Book Chapter) लेखन करून विधी शिक्षणातील कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या संधी व नैतिक आव्हानांवर शैक्षणिक योगदान दिले. तसेच त्यांच्या मार्गदर्शनाखालील संशोधकांचे प्रबंध सादर होऊन त्यांना संबंधित पदव्या प्रदान करण्यात आल्या.

डॉ. वडजे यांनी विविध शैक्षणिक परिषद, परिसंवाद आणि व्यावसायिक प्रशिक्षण कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग घेतला. आधुनिक विधी अध्यापनातील आंतरशाखीय दृष्टिकोनावरील क्षमता विकास कार्यक्रम तसेच उच्च शिक्षणातील कृत्रिम बुद्धिमत्ता या विषयावरील प्राध्यापक विकास कार्यक्रमात त्यांनी सहभाग नोंदविला. याशिवाय सायबर गुन्हे म्हणून व्हॉययुरिझम (Voyeurism), विधी शिक्षणातील कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे भविष्य आणि डिजिटल प्रशासनाच्या संदर्भातील गोपनीयतेचे प्रश्न या विषयांवर त्यांनी राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये संशोधन निबंध सादर केले.

याशिवाय त्यांनी सायबर कायदा, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, लिंग न्याय (Gender Justice) आणि डिजिटल प्रशासन या विषयांवर विविध शैक्षणिक संस्थांमध्ये निमंत्रित व्याख्याने आणि तज्ञ सत्रे आयोजित केली. वक्ते, पॅनेल सदस्य, संसाधन व्यक्ती (Resource Person) आणि तज्ञ म्हणून विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग नोंदवून त्यांनी विधी आणि तंत्रज्ञानाच्या उदयोन्मुख क्षेत्रांमध्ये ज्ञानप्रसार आणि शैक्षणिक संवाद वृद्धिंगत करण्यास महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. विविध विद्यापीठे व संस्थांमध्ये आयोजित शैक्षणिक चर्चा, संशोधन कार्यशाळा आणि प्राध्यापक विकास कार्यक्रमांसाठीही त्यांना तज्ज्ञ म्हणून आमंत्रित करण्यात आले.

डॉ. अभिजित दत्तात्रय वसमतकर यांनी दिनांक १० जून २०२५ रोजी विद्यापीठात सहयोगी प्राध्यापक (विधी) म्हणून रुजू झाल्यानंतर अध्यापन, शैक्षणिक प्रशासन आणि संस्थात्मक उपक्रमांमध्ये सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) अभ्यासक्रमांसाठी विधिनिर्मितीची तत्त्वे व कायद्यांचे अर्थनिर्णयन (Principles of Legislation and Interpretation of Statutes) तसेच बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि बी.बी.ए.ञ एमबीए अभ्यासक्रमांसाठी बौद्धिक संपदा हक्क (Intellectual Property Rights) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, परिसंवाद, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials), व्यावहारिक उपक्रम आणि प्रकरणाधारित चर्चासत्रे (Case Study Discussions) यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करण्यात आला तसेच निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनासोबतच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये मध्यावधी व अंतिम सत्रीय परीक्षांसाठी पर्यवेक्षण (Invigilation), प्रश्नपत्रिका तयार करणे, मौखिक परीक्षा (Viva-Voce) आयोजित करणे, विद्यार्थ्यांच्या प्रकल्पांचे मूल्यमापन तसेच उत्तरपत्रिकांचे परीक्षण यांचा समावेश होता. या जबाबदाऱ्यांमुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची कार्यक्षमता आणि गुणवत्ता अबाधित राहण्यास मदत झाली.

शैक्षणिक आणि सहशैक्षणिक उपक्रमांमध्येही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. दिनांक २७ सप्टेंबर २०२५ रोजी श्री. गणेश हिंगमिरे यांच्या ‘भारतातील भौगोलिक संकेतांक (Geographical Indications in India)’ या विषयावरील अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन त्यांनी केले. या कार्यक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना बौद्धिक संपदा कायद्याचे व्यावहारिक पैलू समजून घेण्याची संधी मिळाली. तसेच महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथील विद्यार्थी प्रतिनिधी मंडळ निवडणुकांसाठी (Student Body Elections) धोरणात्मक आराखड्याचा मसुदा तयार करून त्यांनी संस्थात्मक प्रशासन आणि विद्यार्थी सहभाग वृद्धिंगत करण्यासाठी योगदान दिले.

संस्थात्मक जबाबदाऱ्यांच्या अनुषंगाने त्यांनी मूट कोर्ट सोसायटी आणि प्लेसमेंट सेलला विविध विधी संस्था व कॉर्पोरेट क्षेत्रातील व्यावसायिकांची माहिती उपलब्ध करून देत विद्यार्थ्यांच्या इंटर्नशिप व करिअर संधींना चालना दिली. त्यांनी CLAT-२०२६ साठी केंद्र निरीक्षक (Centre Observer) म्हणून काम पाहिले. तसेच अनुपस्थितीमुळे अपात्र अथवा रोखण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांशी संबंधित बाबींचा विचार करणाऱ्या उपस्थिती समितीचे सदस्य म्हणून कार्य केले आणि प्लेसमेंट सेलतर्फे आयोजित इंटर्नशिप सादरीकरणांसाठी परीक्षक मंडळाचे सदस्य म्हणून सहभाग नोंदविला.

संशोधन आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील त्यांच्या कार्याचा विचार करता, त्यांच्या पूर्वीच्या संस्थेशी संलग्न असताना त्यांनी SCOPUS अनुक्रमित नियतकालिकांमध्ये तेरा संशोधन लेख प्रकाशित केले आहेत. त्यांनी दिनांक ११ ते १७ नोव्हेंबर २०२५ या कालावधीत महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमात (Capacity Building Programme) सहभाग नोंदविला. या कार्यक्रमाचा उद्देश शैक्षणिक कौशल्य, विकास आणि विधी शिक्षणातील आंतरशाखीय दृष्टिकोन बळकट करणे हा होता. तसेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित अविष्कार २०२५ वार्षिक संशोधन प्रदर्शनात त्यांनी सहभाग घेतला.

डॉ. वैभव सोनुले, सहयोगी प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक प्रशासन आणि विद्यार्थी विकास उपक्रमांमध्ये महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. त्यांनी पदवी स्तरावरील विद्यार्थ्यांना पर्यावरणीय कायदे (Environmental Laws) तसेच बी.ए. एलएल.बी. आणि बी.बी.ए. एलएल.बी. अभ्यासक्रमांसाठी विधी पद्धती (Legal Methods) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, प्रायोगिक सत्रे, वर्गातील चर्चासत्रे आणि सातत्यपूर्ण शैक्षणिक मार्गदर्शनाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यावरणीय नियमन, मूलभूत विधी संकल्पना, विश्लेषणात्मक विचारक्षमता, विधी तर्कशक्ती तसेच कायद्यांचे अर्थनिर्णयन आणि विधी संशोधन पद्धती यांविषयी सखोल आकलन विकसित करण्यात त्यांनी योगदान दिले.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी परीक्षा व्यवस्थापन आणि मूल्यमापन प्रक्रियेतही सक्रिय भूमिका बजावली. विद्यापीठाच्या विविध परीक्षांमध्ये त्यांनी पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून काम पाहिले. तसेच तीन विषयांच्या प्रश्नपत्रिका तयार करण्याची जबाबदारी त्यांनी यशस्वीपणे पार पाडली. या कार्याद्वारे परीक्षा प्रक्रियेची गुणवत्ता, शिस्त आणि शैक्षणिक मानके अबाधित राखण्यास त्यांनी मोलाचे योगदान दिले.

डॉ. सोनुले यांनी विद्यापीठाद्वारे आयोजित सहशैक्षणिक आणि कौशल्य विकास उपक्रमांमध्येही सक्रिय सहभाग नोंदविला. विद्यार्थ्यांना करार व्यवस्थापन, विधी मसुदा लेखन आणि करार प्रशासनाच्या व्यावहारिक पैलूंची ओळख करून देण्याच्या उद्देशाने राबविण्यात आलेल्या Contract Management या एक-क्रेडिट अभ्यासक्रमाच्या (Single Credit Course Programme) अंमलबजावणीत त्यांनी योगदान दिले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना सैद्धांतिक शिक्षणासोबत व्यावहारिक ज्ञान प्राप्त होण्यास मदत झाली.

विद्यापीठाच्या Internship and Placement Cell च्या कार्यातही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. शैक्षणिक वर्षात त्यांनी विधी व्यवसायाशी संबंधित विविध क्षेत्रांतील तज्ज्ञांना आमंत्रित करून अकरा अतिथी व्याख्यानांचे आयोजन केले. या व्याख्यानांमुळे विद्यार्थ्यांना विधी व्यवसायातील उदयोन्मुख क्षेत्रे, व्यावसायिक अपेक्षा आणि करिअरच्या विविध संधींबाबत प्रत्यक्ष मार्गदर्शन मिळाले. तसेच विद्यार्थ्यांना विधी व्यवसायाच्या व्यावहारिक पैलूंची ओळख होण्यास मदत झाली.

याशिवाय त्यांनी विधी संस्था आणि कॉर्पोरेट विधी विभागांतील व्यावसायिकांशी समन्वय साधून विद्यार्थ्यांसाठी आठ इंटर्नशिप संधी आणि तीन रोजगार संधी उपलब्ध करून दिल्या. या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांच्या व्यावसायिक अनुभवात वाढ झाली तसेच विद्यापीठाच्या प्लेसमेंट सहाय्य व्यवस्थेला अधिक बळकटी प्राप्त झाली.

एकूणच, अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, कौशल्य विकास कार्यक्रम, विद्यार्थी मार्गदर्शन तसेच इंटर्नशिप व प्लेसमेंट उपक्रमांमधील त्यांच्या सातत्यपूर्ण सहभागामुळे विद्यापीठातील शैक्षणिक वातावरण अधिक सक्षम झाले असून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक आणि व्यावसायिक क्षमता विकासास महत्त्वपूर्ण चालना मिळाली.

डॉ. तनया तराई, सहयोगी प्राध्यापक (विधी), यांनी सन 2024-25 या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक प्रशासन, परीक्षा व्यवस्थापन आणि संशोधन मार्गदर्शन या क्षेत्रांमध्ये सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील विविध अभ्यासक्रमांचे नियमित अध्यापन केले. तसेच सप्टेंबर 2025 पासून वैद्यकीय कायदे व रुग्णालय व्यवस्थापन विषयातील कार्यकारी एमबीए (Executive MBA in Medical Laws and Hospital Management) या अभ्यासक्रमासाठी ऑनलाइन माध्यमातून अध्यापन केले. व्याख्याने, अभ्याससामग्रीचे मार्गदर्शन आणि शैक्षणिक चर्चासत्रांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा विषयाशी प्रभावी संवाद सुनिश्चित करण्यात आला तसेच निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. जल कायदे, धोरण व प्रशासन (Water Laws, Policy and Governance) तसेच वैद्यकीय कायदे व रुग्णालय व्यवस्थापन विषयातील कार्यकारी एमबीए यांसह विविध अभ्यासक्रमांच्या मध्यावधी, अंतिम सत्रीय आणि पुनर्परीक्षांमध्ये त्यांनी पर्यवेक्षण (Invigilation) कार्य केले. या जबाबदाऱ्यांमुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा प्रक्रियेचे कार्यक्षम आणि सुरळीत संचालन सुनिश्चित करण्यात महत्त्वपूर्ण योगदान मिळाले.

शैक्षणिक प्रशासनाच्या क्षेत्रात त्यांनी पदव्युत्तर परीक्षा व सीपीजीएलएस (CPGLS) यांच्या अध्यक्षा व समन्वयक म्हणून महत्त्वपूर्ण जबाबदाऱ्या सांभाळल्या. या भूमिकेत त्यांनी जल कायदे, धोरण व प्रशासन, एलएल.एम. तसेच वैद्यकीय कायदे व रुग्णालय व्यवस्थापन विषयातील कार्यकारी एमबीए या अभ्यासक्रमांच्या सत्रीय परीक्षांचे नियोजन, समन्वय आणि पर्यवेक्षण केले. याशिवाय निकाल जाहीर करणे, पुनर्मूल्यांकन प्रक्रिया राबविणे तसेच एलएल.एम. प्रबंधांच्या मौखिक परीक्षा (Viva-Voce) आयोजित करणे यांसारख्या महत्त्वपूर्ण शैक्षणिक प्रक्रियांचे यशस्वी व्यवस्थापन केले. विविध पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे निकाल जाहीर करण्याच्या प्रक्रियेचेही त्यांनी प्रभावीपणे पर्यवेक्षण केले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांनी संशोधन मार्गदर्शक म्हणून सक्रिय भूमिका बजावली. त्यांच्या मार्गदर्शनाखालील संशोधकांनी जुलै 2025 मध्ये पीएच.डी. प्रबंध परीक्षणासाठी (Adjudication) सादर केले. यामुळे विद्यापीठातील प्रगत विधी संशोधनाला चालना मिळाली तसेच संशोधकांच्या शैक्षणिक प्रगतीस त्यांनी मोलाचे मार्गदर्शन केले.

शैक्षणिक समृद्धीकरणाच्या उपक्रमांतर्गत त्यांनी सप्टेंबर 2025 मध्ये प्रा. तृप्ती राठी यांचे “दिवाळखोरी व दिवाळखोरी संहिता (Insolvency and Bankruptcy Code) आणि बँकिंग कायदा” या विषयावरील अतिथी व्याख्यान आयोजित केले. या व्याख्यानाद्वारे विद्यार्थ्यांना वित्तीय आणि दिवाळखोरी कायद्यातील समकालीन घडामोडींची माहिती मिळाली. तसेच दिनांक 24 सप्टेंबर 2025 रोजी सीएमआर विद्यापीठ, बेंगळुरू येथील विधी अध्ययन विद्यालयात “करार करण्याची क्षमता : विधी तत्त्वे आणि त्यांची अंमलबजावणी” (Capacity to Contract: Legal Principles and Applications) या विषयावर त्यांनी निमंत्रित व्याख्यान दिले.

याशिवाय त्यांनी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे दिनांक 11 ते 17 नोव्हेंबर 2025 या कालावधीत आयोजित सामाजिक शास्त्रे आणि विधी विषयावरील क्षमता विकास कार्यक्रमात (Capacity Building Programme) सहभाग नोंदविला. तसेच दिनांक 24 डिसेंबर 2025 रोजी नवी दिल्ली येथील भारत मंडपम येथे ग्राहक व्यवहार विभागामार्फत आयोजित राष्ट्रीय ग्राहक दिन कार्यक्रमास उपस्थित राहून “डिजिटल न्यायाच्या माध्यमातून कार्यक्षम आणि जलद न्यायनिवाडा” या विषयावरील चर्चासत्रात सहभाग घेतला.

सौ. महेनाज अझीझुल हक्क, सहाय्यक प्राध्यापक (इंग्रजी), यांनी सन 2024-25 या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संशोधन तसेच संस्थात्मक प्रशासनाच्या क्षेत्रात सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी बी.ए. एलएल.बी. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी व्यावसायिक संवाद कौशल्ये (Business Communication) तसेच बी.ए. एलएल.बी. आणि बी.बी.ए. एलएल.बी. द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी कायदा आणि इंग्रजी भाषा (Law and English Language) व कायदा आणि इंग्रजी साहित्य (Law and English Literature) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) आणि सातत्यपूर्ण वर्गसंवाद यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या भाषिक प्रावीण्य, संवाद कौशल्ये आणि चिकित्सक वाचन क्षमतेच्या विकासावर त्यांनी विशेष भर दिला. त्यांच्या अध्यापनाद्वारे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या यशस्वीपणे पार पाडल्या. मध्यावधी, अंतिम सत्रीय आणि पुनर्परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षण (Invigilation) कार्य करण्याबरोबरच त्यांनी अध्यापन केलेल्या विषयांच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन केले. तसेच प्रश्नपत्रिका तयार करणे आणि त्यांचे परीक्षण (Moderation) या प्रक्रियेतही त्यांनी सहभाग नोंदविला. या सर्व कार्यांमुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व्यवस्थेची गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक प्रामाणिकता अबाधित राखण्यास मदत झाली.

संस्थात्मक प्रशासन आणि विद्यार्थी कल्याणाच्या क्षेत्रात त्यांनी मुलींच्या वसतिगृहाच्या मुख्य अधीक्षिका (Chief Warden – Girls Hostel) म्हणून महत्त्वपूर्ण जबाबदारी सांभाळली. या भूमिकेत त्यांनी वसतिगृह प्रशासन, विद्यार्थिनींचे कल्याण, शिस्त आणि निवासी व्यवस्थापनाशी संबंधित विविध बाबींचे प्रभावीपणे नियोजन व समन्वय साधला. त्यांच्या मार्गदर्शनामुळे विद्यार्थिनींसाठी सुरक्षित, शिस्तबद्ध आणि सकारात्मक निवासी वातावरण उपलब्ध झाले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. “The Power of Narratives in Shaping Cultural Memory: A Critical Exploration of Chimamanda Ngozi Adichie’s The Danger of a Single Story” हा त्यांचा संशोधन लेख Journal for Research Studies या समवयस्क-समीक्षित (Peer-Reviewed) आंतरराष्ट्रीय बहुविषयक संशोधन नियतकालिकात प्रकाशित झाला. या संशोधनात सांस्कृतिक स्मृती आणि ओळख घडविण्यामध्ये कथनशक्तीची भूमिका चिकित्सक पद्धतीने विशद करण्यात आली असून साहित्य आणि सांस्कृतिक अध्ययन क्षेत्रातील शैक्षणिक चर्चेला महत्त्वपूर्ण योगदान देण्यात आले आहे.

शैक्षणिक परिषद आणि परिसंवादांमध्येही त्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. “Violence as a Colonial Hangover in Chimamanda Ngozi Adichie’s Purple Hibiscus” हा संशोधन निबंध त्यांनी साहित्य, संस्कृती आणि माध्यमांमधील हिंसेच्या प्रतिनिधित्वावरील आंतरराष्ट्रीय परिसंवादात सादर केला. तसेच कर्नाटक केंद्रीय विद्यापीठात आयोजित भारतीय सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद (ICSSR) प्रायोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये “Antigone’s Defiance: A Postcolonial Analysis of Indigenous Agency and Cultural Resistance against Colonial State Apparatus” हा संशोधन निबंध सादर करून त्यांनी उत्तर-औपनिवेशिक साहित्य अध्ययनातील महत्त्वपूर्ण मुद्द्यांवर विचारमंथन केले.

याशिवाय त्यांनी बौद्धिक संपदा हक्क आणि संशोधनातील नव्या प्रवृत्ती या विषयावरील राष्ट्रीय कार्यशाळा, ॲमिटी विद्यापीठ, ताश्कंद येथे आयोजित प्राध्यापक विकास कार्यक्रम तसेच महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे नोव्हेंबर 2025 मध्ये आयोजित सामाजिक शास्त्रे आणि विधी विषयावरील क्षमता विकास कार्यक्रमात सहभाग नोंदविला.

डॉ. राहुल कोसंबी, सहाय्यक प्राध्यापक (समाजशास्त्र), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संशोधन आणि विविध शैक्षणिक उपक्रमांमध्ये सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी भारतीय समाज : संरचनात्मक गतीशीलता (Indian Society: Structural Dynamics), कायद्याचे समाजशास्त्र (Sociology of Law), समाजशास्त्राची तत्त्वे (Principles of Sociology) आणि समाजशास्त्रीय सिद्धांत (Sociological Theory) या पदवी स्तरावरील विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials), वर्गातील चर्चासत्रे आणि शैक्षणिक मार्गदर्शनाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना कायद्याचा सामाजिक पाया, भारतीय समाजाची रचना व गतिशीलता तसेच समाजशास्त्रीय सिद्धांतांचे सखोल आकलन करून दिले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या यशस्वीपणे पार पाडल्या. अनेक परीक्षांसाठी प्रश्नपत्रिका तयार करणे, समाजशास्त्र व इतर सामाजिक शास्त्रांच्या प्रश्नपत्रिकांचे परीक्षण (Moderation) करणे तसेच विद्यापीठाच्या परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य करणे या जबाबदाऱ्यांचा त्यांनी समावेश केला. त्यांच्या योगदानामुळे विद्यापीठाच्या मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक प्रामाणिकता राखली गेली.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. “सामाजिक न्याय: संकल्पनेचा इतिहास” हा त्यांचा प्रकरणलेख (Book Chapter) “सामाजिक न्याय: संविधान आणि समाज” या संपादित ग्रंथात प्रकाशित झाला. या लेखामध्ये सामाजिक न्याय या संकल्पनेच्या ऐतिहासिक विकासाचा आणि संविधानिक तसेच सामाजिक परिवर्तनाच्या संदर्भातील तिच्या महत्त्वाचा सखोल अभ्यास करण्यात आला आहे. याशिवाय त्यांनी समाजशास्त्र विषयातील संशोधन मार्गदर्शक म्हणून मान्यता मिळविण्यासाठी तसेच विधी क्षेत्रातील आंतरशाखीय संशोधनासाठी सह-मार्गदर्शक म्हणून मान्यता प्राप्त करण्यासाठी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर केला आहे. यावरून संशोधन संस्कृतीच्या वृद्धीसाठी आणि आंतरशाखीय संशोधनाला चालना देण्यासाठी त्यांची बांधिलकी अधोरेखित होते.

डॉ. कोसंबी यांनी विविध राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिसंवाद, चर्चासत्रे आणि व्यावसायिक विकास कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. त्यांनी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित प्राध्यापक विकास कार्यक्रमात सहभाग घेतला. तसेच अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय आयोजित राष्ट्रीय परिसंवादात अध्यक्ष आणि सह-अध्यक्ष म्हणून जबाबदारी सांभाळली. महात्मा फुले प्रतिष्ठान आणि देवगिरी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर येथे त्यांनी महात्मा फुले यांच्या विचारांवर विशेष व्याख्याने दिली. याशिवाय मुंबई येथील के. जे. सोमय्या कला व वाणिज्य महाविद्यालय आयोजित आंतरराष्ट्रीय बहुविषयक परिषदेत समन्वयक (Moderator) म्हणून कार्य केले. पुणे येथील सिम्बायोसिस आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अध्यासनामार्फत आयोजित राष्ट्रीय परिसंवादात त्यांनी चर्चाकार (Discussant) म्हणून सहभाग नोंदविला.

दिनांक ११ ते १७ नोव्हेंबर २०२५ या कालावधीत महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित सामाजिक शास्त्रे आणि विधी विषयावरील क्षमता विकास कार्यक्रमात त्यांनी सहभागी तसेच संसाधन व्यक्ती (Resource Person) म्हणून योगदान दिले.

एकूणच, अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संशोधन प्रकाशन, शैक्षणिक परिसंवाद, निमंत्रित व्याख्याने आणि व्यावसायिक विकास कार्यक्रमांमधील त्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे विद्यापीठातील आंतरशाखीय शैक्षणिक वातावरण समृद्ध झाले असून समाजशास्त्र विषयाच्या अध्ययन व संशोधनाला महत्त्वपूर्ण चालना मिळाली आहे.

सौ. दीक्षा इंगळे, सहाय्यक प्राध्यापक (इतिहास), यांनी सन २०२४-२ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक उपक्रम आणि संशोधन क्षेत्रात सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी विधी व घटनात्मक इतिहास (Legal and Constitutional History) तसेच भारतीय इतिहास (प्राचीन व मध्ययुगीन) (Indian History - Ancient and Medieval) या पदवी स्तरावरील विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) आणि वर्गातील चर्चासत्रांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना भारतातील विधी आणि प्रशासन व्यवस्थेचा ऐतिहासिक पाया तसेच सामाजिक, राजकीय आणि घटनात्मक घडामोडींची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजून घेण्यास मार्गदर्शन केले. त्यांच्याकडे सोपविण्यात आलेले सर्व अभ्यासक्रम निर्धारित शैक्षणिक वेळापत्रकानुसार यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आले.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी परीक्षा व्यवस्थापनाच्या विविध जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. विद्यापीठाद्वारे आयोजित मध्यावधी आणि अंतिम सत्रीय परीक्षांमध्ये त्यांनी पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य केले. त्यांच्या सहभागामुळे परीक्षा प्रक्रियेची शिस्त, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक प्रामाणिकता अबाधित राखण्यात मदत झाली.

संशोधन क्षेत्रातही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. कोकण इतिहास परिषदेमार्फत रुपारेल महाविद्यालय येथे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत त्यांनी Cosmopolitan Nature of Early Bombay in the १८०० या विषयावरील संशोधन निबंध सादर केला. या संशोधनात अठराव्या व एकोणिसाव्या शतकातील मुंबई शहराच्या बहुसांस्कृतिक स्वरूपाचा अभ्यास करण्यात आला असून, वसाहतकालीन काळात शहराच्या विकासात विविध सामाजिक, सांस्कृतिक आणि आर्थिक परस्पर संवादांनी बजावलेल्या भूमिकेचे विश्लेषण करण्यात आले आहे. या संशोधनामुळे शहरी इतिहासाच्या अभ्यासाला चालना मिळाली असून मुंबईच्या सांस्कृतिक देवाणघेवाणीच्या आणि व्यापारी केंद्राच्या भूमिकेवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे.

व्यावसायिक विकास आणि शैक्षणिक प्रशिक्षण उपक्रमांमध्येही त्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. मे २०२५ मध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक नियोजन व प्रशासन संस्था (National Institute of Educational Planning and Administration - NIEPA) यांच्याद्वारे आयोजित व्यावसायिक विकास कार्यक्रमात त्यांनी सहभाग घेतला. तसेच वराहमिहिर संस्था आयोजित Heritage Management या प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमात सहभाग नोंदविला. याशिवाय भारतीय व्यवस्थापन संस्था (IIM), अहमदाबाद येथे आयोजित कार्यशाळेसाठी त्यांची निवड झाली, ज्यातून त्यांच्या आंतरशाखीय अध्ययन आणि व्यावसायिक कौशल्यविकासातील सातत्यपूर्ण सहभागाचे दर्शन घडते.

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमामध्ये त्यांनी ‘कायदा आणि इतिहास’ (Law and History) या विषयावर व्याख्यान दिले. या व्याख्यानाद्वारे विधी व्यवस्था आणि संस्थांच्या उत्क्रांतीचे आकलन करण्यासाठी ऐतिहासिक दृष्टिकोनाचे महत्त्व त्यांनी अधोरेखित केले.

सौ. सुवार्ता राऊत, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक उपक्रम आणि संशोधन क्षेत्रात सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी प्रथम सत्रामध्ये कामगार कायदा - १ (Labour Law-१), फौजदारी कायदा - १ (भारतीय न्याय संहिता) [Criminal Law-१ (BNS)] आणि दंडविषयक कायदे (Penal Laws) तसेच द्वितीय सत्रामध्ये कामगार कायदा - २ (Labour Law-२), अपराधशास्त्र व पीडितशास्त्र (Criminology and Victimology) आणि फौजदारी न्याय प्रशासन (Criminal Justice Administration) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, शैक्षणिक चर्चासत्रे आणि विद्यार्थ्यांशी सातत्यपूर्ण संवाद यांच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांना फौजदारी न्यायव्यवस्था, कामगार कायदे आणि दंडविषयक तत्त्वांचे सखोल ज्ञान प्रदान केले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या यशस्वीरित्या पार पाडल्या. यामध्ये परीक्षांदरम्यान पर्यवेक्षण (Invigilation), उत्तरपत्रिका मूल्यमापन, पुनर्मूल्यांकन कार्य आणि उत्तरपत्रिकांची तपासणी यांचा समावेश होता. या कार्यांमुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची पारदर्शकता, गुणवत्ता आणि कार्यक्षमता सुनिश्चित करण्यात मदत झाली. सौ. राऊत यांनी सहशैक्षणिक आणि शैक्षणिक विकास उपक्रमांमध्येही सक्रिय सहभाग नोंदविला. सीसीजेडी (CCJD) केंद्राच्या समन्वयक (Convener) म्हणून त्यांनी एकदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन केले, ज्यामध्ये दिवसभर विविध शैक्षणिक उपक्रम राबविण्यात आले. तसेच महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित सात दिवसीय क्षमता विकास कार्यक्रमात सहभाग घेऊन आंतरशाखीय शैक्षणिक दृष्टिकोन आणि व्यावसायिक कौशल्यविकासासाठी योगदान दिले.

व्यावहारिक विधी शिक्षणाच्या क्षेत्रात त्यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विधी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित मूट कोर्ट मौखिक परीक्षेसाठी (Moot Court Viva-Voce) बाह्य परीक्षक म्हणून कार्य केले. तसेच हैदराबाद येथे आयोजित मूट कोर्ट स्पर्धेच्या प्राथमिक फेरीसाठी परीक्षक म्हणून त्यांना आमंत्रित करण्यात आले. या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या वकिली कौशल्यविकासाला आणि न्यायालयीन सरावाच्या प्रशिक्षणाला त्यांनी प्रोत्साहन दिले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान विशेष उल्लेखनीय राहिले. घटनात्मक कायदा, मानवी हक्क आणि भारतातील आदिवासी समाजाच्या हक्कांशी संबंधित विषयांवर त्यांनी अनेक संशोधन लेख प्रकाशित केले. त्यांच्या संशोधनामध्ये मूलभूत अधिकार आणि राज्याच्या धोरणात्मक तत्त्वांचा समन्वयात्मक अर्थनिर्णय (Harmonious Construction of Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy), आदिवासी समाजासमोरील उपजीविकेची आव्हाने, अनुसूचित जमातींच्या मानवी हक्कांचे घटनात्मक संरक्षण तसेच वनहक्क अधिनियम, 2006 च्या अंमलबजावणीचा आदिवासी वनक्षेत्रांतील अभ्यास या विषयांचा समावेश आहे. या संशोधन प्रकाशनांमुळे घटनात्मक प्रशासन, सामाजिक न्याय आणि वंचित समुदायांच्या अधिकारांच्या संरक्षणासंबंधी शैक्षणिक चर्चेला मोलाचे योगदान मिळाले आहे.

याशिवाय त्यांनी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (UGC) मालवीय मिशन शिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रमात तसेच महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमात सहभाग घेतला. त्यांनी विविध शैक्षणिक कार्यक्रमांमध्ये संशोधन निबंध सादर केले. यामध्ये “समकालीन संदर्भातील कामगार कायदे आणि सायबर सुरक्षा” (Labour Laws and Cyber Security in Contemporary Context) तसेच “मूलभूत अधिकार आणि राज्याच्या धोरणात्मक तत्त्वांचा समन्वयात्मक अर्थनिर्णय” (Harmonious Construction of Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy) या विषयांवरील संशोधन निबंधांचा समावेश आहे. हैदराबाद येथील एमएसएस विधी महाविद्यालय आयोजित राष्ट्रीय परिसंवादातही त्यांनी आपले संशोधन सादर केले.

श्री. आकाश एम. शहापुरे, सहाय्यक प्राध्यापक (अर्थशास्त्र) तथा कुलगुरू यांचे विशेष कार्य अधिकारी (Officer on Special Duty - OSD), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक प्रशासन आणि संस्थात्मक समन्वयाच्या क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. त्यांनी व्यवसाय अर्थशास्त्र व गणित (Business Economics and Mathematics), चलन, बँकिंग आणि सार्वजनिक वित्त (Money, Banking and Public Finance), कायदा आणि अर्थशास्त्र (Law and Economics), स्थूल अर्थशास्त्र व भारतीय अर्थव्यवस्था (Macroeconomics and Indian Economy), अर्थशास्त्राची सामान्य तत्त्वे (General Principles of Economics) तसेच भारतीय अर्थव्यवस्था (Indian Economy) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने आणि मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना अर्थशास्त्रातील मूलभूत संकल्पना, त्यांचे विधी व सार्वजनिक धोरणांशी असलेले संबंध आणि त्यांचे व्यावहारिक महत्त्व समजावून सांगितले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

परीक्षा व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रात त्यांनी प्रश्नपत्रिका तयार करणे, उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन करणे तसेच मध्यावधी, अंतिम सत्रीय आणि पुनर्परीक्षांमधील प्रकल्प अहवाल व मौखिक परीक्षांचे (Viva-Voce) मूल्यमापन करणे या जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. त्यांच्या सहभागामुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता आणि कार्यक्षमता सुनिश्चित करण्यात मदत झाली. कुलगुरू यांचे विशेष कार्य अधिकारी (OSD) म्हणून त्यांनी विद्यापीठाच्या शैक्षणिक व प्रशासकीय कार्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. शैक्षणिक परिषद, वित्त समिती आणि कार्यकारी परिषद यांसारख्या वैधानिक संस्थांच्या बैठकींचे समन्वयन, विविध विद्यापीठीय कार्यक्रम, नवागत विद्यार्थ्यांसाठी अभिमुखीकरण उपक्रम (Orientation Programmes) तसेच राष्ट्रीय ग्राहक समुपदेशन स्पर्धेचे (National Client Counselling Competition) आयोजन यामध्ये त्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. याशिवाय विविध बैठकींच्या विषयपत्रिका (Agenda), इतिवृत्त (Minutes), अहवाल तयार करणे आणि विद्यापीठाच्या अधिकृत कार्यक्रमांचे समन्वयन करणे या जबाबदाऱ्याही त्यांनी प्रभावीपणे पार पाडल्या.

विद्यार्थी कल्याणाच्या दृष्टीने त्यांनी मुलांच्या वसतिगृहाचे अधीक्षक (Warden – Boys' Hostel) म्हणून जबाबदारी सांभाळली. या भूमिकेत त्यांनी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांची सुरक्षितता, शिस्त आणि कल्याण सुनिश्चित करण्यासाठी कार्य केले. वसतिगृह प्रशासनाशी संबंधित विविध कामकाजांचे व्यवस्थापन, आपत्कालीन परिस्थितींना प्रतिसाद देणे, विद्यार्थ्यांच्या समस्या सोडविणे तसेच शिस्तपालन समिती (Disciplinary Committee) आणि प्रॉक्टोरियल मंडळाच्या (Proctorial Board) बैठकींमध्ये सहभाग घेणे यांद्वारे त्यांनी निवासी परिसरातील शिस्त आणि विद्यार्थीहित जपण्यास महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. शैक्षणिक प्रगती आणि व्यावसायिक विकासाच्या क्षेत्रात त्यांनी सिम्बायोसिस आंतरराष्ट्रीय (अभिमत) विद्यापीठ, पुणे येथे अर्थशास्त्र विषयातील पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतला असून सप्टेंबर 2025 पासून ऑनलाइन माध्यमातून अभ्यासक्रमाचे अध्ययन सुरू केले. तसेच त्यांनी विद्यापीठाद्वारे आयोजित विविध प्राध्यापक विकास आणि क्षमता विकास कार्यक्रमांमध्ये सहभाग घेतला. यामध्ये परिणामाधिष्ठित अध्ययन (Outcome-Based Learning), सीजीपीए मूल्यमापन प्रणाली (CGPA Evaluation System) आणि आधुनिक विधी अध्यापनातील आंतरशाखीय दृष्टिकोन यांसारख्या विषयांचा समावेश होता.

ज्ञानविनिमय आणि शैक्षणिक समृद्धीकरणाच्या दृष्टीने त्यांनी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित "आधुनिक विधी अध्यापनामध्ये आंतरशाखीय दृष्टिकोनांचे एकत्रीकरण" या क्षमता विकास कार्यक्रमामध्ये "अर्थशास्त्रातील मूलभूत तत्त्वे आणि त्यांचे कायद्याशी असलेले महत्त्व" (Foundational Economic Principles and their Relevance to Law) या विषयावर व्याख्यान दिले. या व्याख्यानाद्वारे विद्यार्थ्यांना आणि सहभागी प्राध्यापकांना विधी आणि अर्थशास्त्र यांतील परस्परसंबंधांचे सखोल आकलन प्राप्त झाले.

डॉ. के. विनय कुमार, सहाय्यक प्राध्यापक (राज्यशास्त्र), यांनी सन 2024-25 या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, शैक्षणिक प्रशासन, संशोधन आणि विद्यार्थी कल्याण क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी लोकप्रशासन आणि सार्वजनिक धोरण (Public Administration and Public Policy), राज्य आणि राजकीय दायित्व (State and Political Obligation) तसेच राजकीय सिद्धांताची तत्त्वे (Principles of Political Theory) या पदवी स्तरावरील विषयांचे अध्यापन केले. तसेच जल कायदे विषयातील पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमामध्येही अध्यापनाची जबाबदारी पार पाडली. व्याख्याने, चर्चासत्रे आणि परस्परसंवादी अध्यापन पद्धतींच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांना प्रशासन व्यवस्था, राजकीय संस्था, सार्वजनिक धोरणे आणि राजकीय विचारांच्या तात्त्विक आधारांचे सखोल ज्ञान प्रदान केले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी परीक्षा व्यवस्थापनाशी संबंधित विविध जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. विद्यापीठाद्वारे आयोजित मध्यावधी, अंतिम सत्रीय आणि पुनर्परीक्षांमध्ये त्यांनी पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य केले. या कार्याद्वारे परीक्षा प्रक्रियेची शिस्त, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक प्रामाणिकता अबाधित राखण्यास त्यांनी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

संस्थात्मक प्रशासन आणि विद्यार्थी कल्याणाच्या क्षेत्रात त्यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. प्रवेश समितीचे अध्यक्ष (Chairperson, Admission Committee) म्हणून त्यांनी विद्यापीठाच्या प्रवेश प्रक्रियेचे नियोजन, समन्वय आणि देखरेख केली. तसेच मुलांच्या वसतिगृहाचे मुख्य अधीक्षक (Chief Warden – Boys' Hostel) म्हणून विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षितता, शिस्त आणि सर्वांगीण कल्याणासाठी कार्य केले. वसतिगृह प्रशासनाचे पर्यवेक्षण, विद्यार्थ्यांच्या समस्या सोडविणे आणि निवासी परिसरात सुरक्षित व सकारात्मक वातावरण निर्माण करणे या जबाबदाऱ्या त्यांनी प्रभावीपणे पार पाडल्या.

विद्यापीठातील शैक्षणिक व सहशैक्षणिक उपक्रमांमध्येही त्यांचा सक्रिय सहभाग राहिला. सांस्कृतिक समितीचे समन्वयक (Convenor, Cultural Committee) म्हणून त्यांनी विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांच्या सहभागास आणि परिसरातील सर्जनशील वातावरणास प्रोत्साहन दिले. याशिवाय जल कायदे विषयातील पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमासाठी संशोधन प्रकल्पांचे मार्गदर्शन करून त्यांनी पर्यावरणीय प्रशासन आणि जल धोरणाशी संबंधित संशोधन कार्यास चालना दिली.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. "India's Net-Zero Targets: Assessing the Role of Solar Energy in its Renewable Energy Mix" हा त्यांचा संशोधन लेख International Journal of Political Science and Governance या आंतरराष्ट्रीय नियतकालिकात प्रकाशित झाला. या संशोधनामध्ये भारताच्या अक्षय ऊर्जा धोरणाचा आणि हवामानविषयक उद्दिष्टांच्या पूर्ततेमध्ये सौरऊर्जेच्या भूमिकेचा सखोल अभ्यास करण्यात आला आहे. तसेच एप्रिल 2025 मध्ये प्रकाशित झालेल्या "The Final Frontiers: Exploring the Militarization of Outer Space" या ग्रंथाचे त्यांनी सहसंपादक (Co-Editor) म्हणून कार्य केले.

याशिवाय त्यांनी विद्यापीठाद्वारे आयोजित विविध प्राध्यापक विकास कार्यक्रमांमध्ये (Faculty Development Programmes) सहभागी तसेच संसाधन व्यक्ती (Resource Person) म्हणून योगदान दिले. त्यांच्या या सहभागामुळे शैक्षणिक गुणवत्ता वृद्धिंगत होण्यास तसेच ज्ञानविनिमयाला चालना मिळाली.

श्री. प्रफुल्ल श्रद्धा श्रीपाद लेले, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा प्रशासन, शैक्षणिक व्यवस्थापन आणि संशोधन क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील न्यायतत्त्वज्ञान (Jurisprudence), निवडणूकविषयक कायदा (Law Relating to Elections), मसुदा लेखन, अभिवचन व दस्तऐवज लेखन (Drafting, Pleading and Conveyancing), मूट कोर्ट आणि इंटर्नशिप, दिवाणी प्रक्रिया संहिता व मर्यादा कायदा (Code of Civil Procedure and Law of Limitations), घटनात्मक कायदा - २ (Constitutional Law- २), तुलनात्मक घटनात्मक कायदा (Comparative Constitutional Law), प्रशासकीय कायदा (Administrative Law) तसेच जागतिकीकरणाच्या युगातील कायदा आणि न्याय (Law and Justice in a Globalized World) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials), परिसंवाद आणि प्रायोगिक सत्रांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना विषयांचे सखोल ज्ञान प्रदान करण्यात आले तसेच निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आला.

परीक्षा प्रशासनाच्या क्षेत्रात त्यांनी पदवी अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा प्रभारी (Faculty In-Charge, U.G. Examinations) तसेच पदवी परीक्षा समितीचे अध्यक्ष (Chairperson, U.G. Examination Committee) म्हणून महत्त्वपूर्ण जबाबदारी पार पाडली. या भूमिकेत त्यांनी परीक्षांचे नियोजन व संचालन, प्रश्नपत्रिकांचे परीक्षण (Moderation) तसेच परीक्षा प्रक्रियेत प्रशासकीय सुधारणा राबवून विद्यार्थ्यांशी आणि इतर संबंधित घटकांशी संवाद व्यवस्था अधिक कार्यक्षम करण्यासाठी योगदान दिले. संस्थात्मक प्रशासन आणि शैक्षणिक सुशासनाच्या क्षेत्रात त्यांनी पदवी शैक्षणिक समितीचे अध्यक्ष (Chairperson, Academic Committee – U.G.), विद्यार्थी व्यवहार समन्वयक (Coordinator for Student Affairs) तसेच सेंटर फॉर पब्लिक लॉ चे संचालक (Director, Centre for Public Law) म्हणून जबाबदाऱ्या सांभाळल्या. या भूमिकांमध्ये त्यांनी शैक्षणिक वेळापत्रकांचे समन्वयन, तृतीय राष्ट्रीय युवा संसद (3rd National Youth Parliament) आयोजन, चौथ्या पदवीदान समारंभासाठी पदवी प्रमाणपत्रांची तयारी तसेच बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) अभ्यासक्रमासाठी भारतीय विधिज्ञ परिषद (Bar Council of India) मान्यता प्राप्त करण्याच्या प्रक्रियेस सहाय्य केले.

माहिती तंत्रज्ञान विभागाचे प्रभारी नोडल अधिकारी (Nodal Officer – IT, Charge) म्हणून त्यांनी Academic Bank of Credits (ABC) प्रणालीच्या अंमलबजावणीत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना DigiLocker च्या माध्यमातून गुणपत्रिका आणि शैक्षणिक नोंदी सुलभपणे उपलब्ध होऊ लागल्या. संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. “Reflection of Bharatiyatva in the Constitution of India” हा त्यांचा प्रकरणलेख (Book Chapter) मार्च २०२५ मध्ये ब्लूम्सबरी (Bloomsbury) प्रकाशनाने प्रकाशित केलेल्या Ancient Indian Jurisprudence या संपादित ग्रंथामध्ये प्रसिद्ध झाला. तसेच त्यांनी पाच एलएल.एम. विद्यार्थ्यांच्या संशोधन प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व विद्यार्थ्यांनी यशस्वीरित्या प्रबंध सादर करून संबंधित पदवी प्राप्त केली.

याशिवाय त्यांनी विविध शैक्षणिक आणि व्यावसायिक विकास कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. महाराष्ट्र राज्य प्राध्यापक विकास कार्यक्रमांतर्गत आयोजित Exploring Inclusion and Diversity या विषयावरील प्राध्यापक विकास कार्यक्रमात त्यांनी संसाधन व्यक्ती (Resource Person) म्हणून योगदान दिले. तसेच मराठी विश्वकोश लेखन व परीक्षण कार्यशाळा आणि आधुनिक विधी अध्यापनामध्ये आंतरशाखीय दृष्टिकोनांचे एकत्रीकरण या विषयावरील क्षमता विकास कार्यक्रमात सहभाग घेतला. बौद्धिक संपदा हक्क आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Artificial Intelligence) या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेत त्यांना पॅनेल सदस्य आणि संसाधन व्यक्ती म्हणून आमंत्रित करण्यात आले. तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात आयोजित भारतीय संविधानाची ७५ वर्षे या राष्ट्रीय परिसंवादात त्यांनी अहवाललेखक (Rapporteur) म्हणून सहभाग नोंदविला.

श्री. सुगत ताजने, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, शैक्षणिक उपक्रम आणि विद्यार्थी विकास कार्यक्रमांमध्ये उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी पदवी स्तरावर प्रशासकीय कायदा (Administrative Law) आणि सार्वजनिक आंतरराष्ट्रीय कायदा (Public International Law) तसेच पदव्युत्तर स्तरावर कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या संदर्भातील बौद्धिक संपदा कायदा (Intellectual Property Law in the Context of Artificial Intelligence) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, शैक्षणिक चर्चासत्रे आणि परस्परसंवादी अध्यापन पद्धतींच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांना प्रशासकीय शासनव्यवस्थेची तत्त्वे, आंतरराष्ट्रीय विधी संरचना तसेच बौद्धिक संपदा आणि तंत्रज्ञान कायद्याशी संबंधित उदयोन्मुख विषयांचे सखोल ज्ञान प्रदान केले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी दोन्ही शैक्षणिक सत्रांमध्ये विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये प्रश्नपत्रिका तयार करणे, उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन करणे तसेच विद्यापीठाच्या परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य करणे यांचा समावेश होता. या माध्यमातून त्यांनी विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक प्रामाणिकता अबाधित राखण्यास योगदान दिले. श्री. टाजणे यांनी विद्यार्थ्यांच्या व्यावहारिक विधी शिक्षणाला चालना देणाऱ्या विविध सहशैक्षणिक आणि शैक्षणिक उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. विशेषतः त्यांनी पदवी अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांसाठी हरसूल मध्यवर्ती कारागृह येथे एकदिवसीय शैक्षणिक भेटीचे आयोजन केले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना सुधारगृह व्यवस्था आणि फौजदारी न्याय प्रणालीच्या कार्यपद्धतीची प्रत्यक्ष माहिती मिळाली. अशा अनुभवाधारित शिक्षण उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांना सैद्धांतिक विधी शिक्षण आणि प्रत्यक्ष विधी प्रक्रिया यांमधील संबंध समजून घेण्यास मदत झाली.

विद्यार्थ्यांच्या करिअर विकासाच्या दृष्टीने त्यांनी न्यायिक सेवांमध्ये करिअर करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी एकदिवसीय करिअर मार्गदर्शन कार्यक्रम आयोजित केला. याशिवाय सेंटर फॉर इंटेलेक्च्युअल प्रॉपर्टी अँड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी लॉ अंतर्गत विविध वृत्तपत्रिकांच्या (Newsletters) प्रकाशनात त्यांनी योगदान दिले. या माध्यमातून बौद्धिक संपदा आणि माहिती तंत्रज्ञान कायदा क्षेत्रातील नव्या घडामोडींबाबत शैक्षणिक जागरूकता निर्माण करण्यात मदत झाली. त्यांनी प्लेसमेंट सेलमार्फत विविध परिसंवाद आणि कार्यशाळांचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांना विधी क्षेत्रातील व्यावसायिक संधी आणि करिअरच्या विविध वाटांबाबत मार्गदर्शन उपलब्ध करून दिले. संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी सहा एलएल.एम. विद्यार्थ्यांच्या प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व विद्यार्थ्यांनी आपले संशोधन कार्य यशस्वीरित्या पूर्ण करून प्रबंध सादर केले. या माध्यमातून त्यांनी पदव्युत्तर स्तरावरील संशोधनाला चालना दिली तसेच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक लेखन आणि विश्लेषणात्मक कौशल्यांच्या विकासास हातभार लावला.

व्यावसायिक विकासाच्या क्षेत्रात त्यांनी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित प्राध्यापक विकास कार्यक्रमात (Faculty Development Programme) सहभाग नोंदविला. अध्यापन पद्धती अधिक प्रभावी करणे, शैक्षणिक सहभाग वाढविणे आणि अध्यापनातील नव्या दृष्टिकोनांचा अवलंब करणे या उद्देशाने आयोजित कार्यक्रमांमधील त्यांचा सहभाग त्यांच्या सातत्यपूर्ण व्यावसायिक प्रगती आणि शैक्षणिक गुणवत्ता वृद्धीबाबतच्या बांधिलकीचे प्रतीक आहे.

एकूणच, अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, विद्यार्थी विकास उपक्रम, संशोधन मार्गदर्शन आणि व्यावसायिक विकास कार्यक्रमांमधील त्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे विद्यापीठातील शैक्षणिक वातावरण अधिक समृद्ध झाले असून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व व्यावसायिक क्षमता विकासास महत्त्वपूर्ण चालना मिळाली आहे.

डॉ. साक्षी गुप्ता, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, संशोधन आणि संस्थात्मक उपक्रमांमध्ये उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी बी.ए. एलएल.बी. आणि बी.बी.ए. एलएल.बी. अभ्यासक्रमांसाठी कॉर्पोरेट कायदे - १ (कंपनी कायदा) [Corporate Laws - (Company Law)] आणि कॉर्पोरेट कायदे - २ (भांडवली बाजार व प्रतिभूती कायदे) [Corporate Laws-२ (Capital Markets and Securities Laws)] तसेच पदव्युत्तर स्तरावर स्पर्धा कायदा (Competition Law) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) आणि शैक्षणिक चर्चासत्रांच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांमध्ये कॉर्पोरेट नियमन, प्रतिभूती बाजार व्यवस्था आणि स्पर्धा कायद्याविषयी सखोल आकलन विकसित केले. त्यांच्या अध्यापनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी पदवी, पदव्युत्तर आणि पदविका अभ्यासक्रमांच्या मध्यावधी व अंतिम सत्रीय परीक्षांसह जल कायदा (Water Law) आणि कार्यकारी एमबीए (Executive MBA) अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांशी संबंधित विविध जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. त्यांच्या सहभागामुळे परीक्षा व्यवस्थापनाची कार्यक्षमता आणि शैक्षणिक मानके अबाधित राखण्यात मदत झाली. शैक्षणिक आणि सहशैक्षणिक उपक्रमांच्या क्षेत्रात त्यांनी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. स्पर्धा आयोग (Competition Commission of India - CCI) आणि भारतीय प्रतिभूती व विनिमय मंडळ (SEBI) येथील तज्ज्ञांच्या सहभागातून स्पर्धा कायदा आणि प्रतिभूती कायदे या विषयांवरील विविध अतिथी व्याख्यानांचे आयोजन त्यांनी केले. तसेच विद्यार्थ्यांच्या वकिली कौशल्यविकासासाठी चौथी अंतर्गत मूट कोर्ट स्पर्धा (4th Intra Moot Court Competition), पहिली CCI–MNLUCS राष्ट्रीय अँटिट्रस्ट मूट कोर्ट स्पर्धा, २०२५ तसेच मूट बूट कॅम्प आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम यांचे यशस्वी आयोजन केले. संस्थात्मक स्तरावर त्यांनी विविध महत्त्वपूर्ण जबाबदाऱ्या सांभाळल्या. त्या मूट कोर्ट असोसिएशनच्या प्राध्यापक समन्वयक (Faculty Convenor), इंटर्नशिप व प्लेसमेंट सेलच्या अध्यक्षा (Chairperson) तसेच सेंटर फॉर कॉम्पिटिशन लॉ अँड पॉलिसीच्या संचालक (Director) म्हणून कार्यरत होत्या. याशिवाय त्यांनी अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC) आणि प्रश्नपत्रिका परीक्षण समिती (Moderation Committee) यांसारख्या समित्यांच्या सदस्य म्हणून विद्यापीठाच्या शैक्षणिक व प्रशासकीय कार्यात सक्रिय योगदान दिले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान विशेष उल्लेखनीय राहिले. कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि स्पर्धा कायदा, दिवाळखोरी व कर-विवादांमधील पर्यायी विवाद निवारण यंत्रणा (ADR), पर्यावरणीय, सामाजिक व सुशासन (ESG) निकष आणि मानवी हक्कांची दक्षता (Human Rights Due Diligence), तसेच बांधकाम आणि स्थावर मालमत्ता क्षेत्रातील संस्थात्मक लवाद (Institutional Arbitration) यांसारख्या विषयांवर त्यांचे अनेक संशोधन लेख ABDC-सूचीबद्ध नियतकालिकांमध्ये प्रकाशित झाले. याशिवाय व्यवसाय विश्लेषणामध्ये सायबर हल्ल्यांचे शोध व प्रतिबंध करण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेची भूमिका (Role of AI in Detecting and Preventing Cyber-Attacks in Business Intelligence) या विषयावरील त्यांचा प्रकरणलेख (Book Chapter) IGI Global प्रकाशनाच्या Scopus-सूचीबद्ध ग्रंथामध्ये प्रकाशित झाला. संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी अकरा एलएल.एम. विद्यार्थ्यांच्या संशोधन प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले. त्यांच्या मार्गदर्शनामुळे विद्यार्थ्यांच्या संशोधन कौशल्यांचा विकास झाला आणि पदव्युत्तर संशोधन संस्कृतीला चालना मिळाली. व्यावसायिक विकास आणि शैक्षणिक ज्ञानविनिमयाच्या क्षेत्रातही त्यांचा सक्रिय सहभाग राहिला. कोचीन विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्यापीठाच्या (Cochin University of Science and Technology) विधी अध्ययन विद्यालयात आयोजित सातव्या वार्षिक ग्राहक आणि स्पर्धा कायदा उन्हाळी शिबिरात (Seventh Annual Summer School on Consumer and Competition Law) त्यांनी संसाधन व्यक्ती (Resource Person) म्हणून योगदान दिले. तसेच भारतातील स्पर्धा कायद्याच्या अंमलबजावणीत सर्वोच्च न्यायालयाच्या भूमिकेवरील संशोधन निबंध राष्ट्रीय परिसंवादात सादर केला. याशिवाय महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित आधुनिक विधी अध्यापनातील आंतरशाखीय दृष्टिकोन या विषयावरील क्षमता विकास कार्यक्रमात त्यांनी सहभाग नोंदविला.

श्री. विवेक विल्सन, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, शैक्षणिक उपक्रम आणि संशोधन क्षेत्रात सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील कराराची सामान्य तत्त्वे (General Principles of Contract), मालमत्ता हस्तांतरण कायदा (Transfer of Property Law), अपकृत्य कायदा (Law of Torts), विशिष्ट करार कायदा (Specific Contract), आंतरराष्ट्रीय व्यापार कायदा (International Trade Law) तसेच पीडितशास्त्र आणि पुनर्स्थापनात्मक न्याय (Victimology and Restorative Justice) या विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) आणि शैक्षणिक चर्चासत्रांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना विधी तत्त्वे, करारात्मक दायित्वे, मालमत्ता संबंध तसेच आंतरराष्ट्रीय व्यापार आणि पुनर्स्थापनात्मक न्याय यांसारख्या समकालीन विषयांचे सखोल ज्ञान प्रदान करण्यात आले. त्यांच्या सातत्यपूर्ण शैक्षणिक मार्गदर्शनामुळे निर्धारित अभ्यासक्रम प्रभावीपणे पूर्ण करण्यात आला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी दोन्ही शैक्षणिक सत्रांमध्ये विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये प्रश्नपत्रिका तयार करणे (Paper Setter), उत्तरपत्रिका मूल्यमापन (Evaluator), प्रश्नपत्रिका परीक्षण (Moderator) तसेच परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य करणे यांचा समावेश होता. या माध्यमातून त्यांनी विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता, निष्पक्षता आणि कार्यक्षमता सुनिश्चित करण्यास महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. संस्थात्मक शैक्षणिक उपक्रमांच्या क्षेत्रातही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित तृतीय राष्ट्रीय ग्राहक समुपदेशन स्पर्धेचे (३rd National Client Counselling Competition) ते समन्वयक (Convener) आणि संयोजक (Coordinator) होते. या स्पर्धेमुळे विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक वकिली कौशल्ये, संवाद कौशल्ये आणि ग्राहक समुपदेशन तंत्र विकसित करण्याची संधी मिळाली. अनुभवाधारित विधी शिक्षणाला चालना देण्याच्या दृष्टीने हा उपक्रम विशेष महत्त्वाचा ठरला. संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय आहे. चKattavellai @ Devakar v. State of Tamil Nadu (२०२५ INSC ८४५)छ या न्यायनिर्णयावरील त्यांची चिकित्सक टिपणी (Case Comment) Journal of International Commercial Law and Technology या नियतकालिकात प्रकाशित झाली. तसेच चFalse Prosecution in the Digital Age: Legal, Forensic, and Psychological Dimensions of Digital Victimizationछ या विषयावरील त्यांचा प्रकरणलेख (Book Chapter) Proximity of Victimization in the Digital Age या संपादित ग्रंथात प्रकाशित झाला. या लेखनाद्वारे डिजिटल युगातील चुकीच्या खटल्यांचे कायदेशीर, न्यायवैद्यक आणि मानसशास्त्रीय पैलूंचे सखोल विश्लेषण करण्यात आले आहे. संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी अनेक एलएल.एम. विद्यार्थ्यांच्या प्रबंधांचे मार्गदर्शन केले. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्यांनी आपले संशोधन कार्य यशस्वीरित्या पूर्ण करून प्रबंध सादर केले. या माध्यमातून त्यांनी पदव्युत्तर संशोधनाला प्रोत्साहन देत विद्यार्थ्यांच्या संशोधन, विश्लेषणात्मक विचार आणि शैक्षणिक लेखन कौशल्यांच्या विकासात योगदान दिले. याशिवाय त्यांनी विविध शैक्षणिक परिषदांमध्ये आणि व्यावसायिक उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. चखोट्या खटल्यांना प्रतिबंध करण्यासाठी भारतीय फौजदारी न्यायव्यवस्थेतील सुधारणा : आंतरराष्ट्रीय सर्वोत्तम पद्धतींचे तुलनात्मक विश्लेषणछ (Reforms in the Indian Criminal Justice System to Prevent False Prosecution: A Comparative Analysis of International Best Practices) या विषयावरील संशोधन निबंध त्यांनी सिक्कीम राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ आणि सिक्कीम विद्यापीठ आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत सादर केला. तसेच मौलाना आझाद राष्ट्रीय उर्दू विद्यापीठ (MANUU) आणि बृहन्महाराष्ट्र वाणिज्य महाविद्यालय (BMCC) यांसारख्या संस्थांनी आयोजित राष्ट्रीय मूट कोर्ट स्पर्धांमध्ये परीक्षक (Judge) म्हणून त्यांना आमंत्रित करण्यात आले. त्यांनी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमात (Capacity Building Programme) सहभाग नोंदवून शैक्षणिक विकास आणि व्यावसायिक प्रशिक्षणाविषयीची आपली बांधिलकी अधोरेखित केली.

डॉ. पद्मपाणी भगवान सवाई, सहाय्यक प्राध्यापक (व्यवस्थापन), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, विद्यार्थी मार्गदर्शन, संशोधन आणि शैक्षणिक विकास कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी मानव संसाधन व्यवस्थापन (Human Resource Management), धोरणात्मक व्यवस्थापन आणि कॉर्पोरेट पुनर्रचना (Strategic Management and Corporate Restructuring), व्यवस्थापनाची तत्त्वे व व्यवहार आणि संघटनात्मक वर्तन (Principles and Practice of Management and Organizational Behaviour), कॉर्पोरेट प्रशासन, नीतिमत्ता आणि कायदे (Corporate Governance, Ethics and Laws) तसेच कॉर्पोरेट संबंध व्यवस्थापन (Corporate Relationship Management) या पदवी स्तरावरील विषयांचे अध्यापन केले. व्याख्याने, प्रकरणाधारित चर्चासत्रे (Case Discussions), सादरीकरणे तसेच संशोधन लेख, शैक्षणिक व्हिडिओ आणि अभ्याससामग्री यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना व्यवस्थापन विषयक संकल्पना आणि त्यांचा संस्थात्मक व्यवहारातील उपयोग समजावून सांगितला.

परीक्षा व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रात त्यांनी प्रश्नपत्रिका तयार करणे, प्रश्नपत्रिकांचे परीक्षण (Moderation), उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन, प्रकल्पांच्या मौखिक परीक्षा (Project Viva-Voce) आयोजित करणे तसेच पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षण (Invigilation) करणे या जबाबदाऱ्या यशस्वीरित्या पार पाडल्या. या माध्यमातून विद्यापीठाच्या मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता आणि पारदर्शकता सुनिश्चित करण्यात त्यांनी योगदान दिले. विद्यार्थी विकास आणि मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्यांनी पदवी स्तरावरील विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शक (Mentor) म्हणून कार्य केले. विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक ताण-तणाव व्यवस्थापन, वेळेचे नियोजन आणि शैक्षणिक जबाबदाऱ्या व वैयक्तिक आयुष्य यांच्यात समतोल राखण्याविषयी मार्गदर्शन केले. या कार्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासास चालना मिळाली. सामाजिक बांधिलकीच्या भावनेतून त्यांनी विविध समाजोपयोगी उपक्रमांमध्येही सहभाग नोंदविला. स्वयंसेवी संस्था (NGOs), वृद्धाश्रम आणि अनाथाश्रमांना सहाय्य करणे तसेच छत्रपती संभाजीनगर येथील शाळांमध्ये शैक्षणिक साहित्याचे वितरण करणे यांसारख्या उपक्रमांमध्ये त्यांनी योगदान दिले. या कार्यातून समाजाभिमुख दृष्टिकोन आणि सामाजिक उत्तरदायित्वाची जाणीव अधोरेखित होते. संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. चOverview of Challenges and Opportunities of Indian Infrastructureछ हा संशोधन निबंध त्यांनी हिदायतुल्ला राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, रायपूर येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक परिषदेत सादर केला. याशिवाय ब्लू इकॉनॉमी आणि सागरी कायदा (Blue Economy and Maritime Law), पुरवठा साखळी व्यवस्थापनातील आव्हाने (Supply Chain Management Challenges) तसेच ई-शासन आणि डिजिटलीकरण (E-Governance and Digitalization) या विषयांवरील संशोधन निबंध विविध आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सादर करून त्यांनी व्यवस्थापन, पायाभूत सुविधा विकास आणि आधुनिक प्रशासन व्यवस्थेवरील शैक्षणिक चर्चेला चालना दिली. व्यावसायिक विकास आणि शैक्षणिक प्रशिक्षणाच्या क्षेत्रात त्यांनी विविध कार्यशाळा आणि प्रशिक्षण कार्यक्रमांमध्ये सहभाग घेतला. यामध्ये सामाजिक संशोधन, बौद्धिक संपदा हक्क (Intellectual Property Rights), राष्ट्रीय बौद्धिक संपदा जनजागृती अभियान (National Intellectual Property Awareness Mission), कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि विधी नियमन विषयक चर्चासत्रे, कृत्रिम बुद्धिमत्ता व अध्यापनशास्त्रावरील प्राध्यापक विकास कार्यक्रम तसेच कार्यस्थळी महिलांवरील लैंगिक छळ प्रतिबंध अधिनियम (POSH Act) अनुपालनाशी संबंधित प्रशिक्षण कार्यक्रमांचा समावेश होता. महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर येथे आयोजित क्षमता विकास कार्यक्रमात त्यांनी संसाधन व्यक्ती (Resource Person) म्हणून योगदान दिले. तसेच पश्चिम बंगाल राष्ट्रीय न्यायशास्त्र विद्यापीठ (NUJS) आणि लोयोला अकादमी यांसारख्या प्रतिष्ठित संस्थांनी आयोजित कार्यशाळांमध्ये सहभाग नोंदविला. संशोधन मार्गदर्शनाच्या क्षेत्रात त्या व्यवस्थापन विषयातील एका पीएच.डी. संशोधकाला मार्गदर्शन करीत आहेत. याशिवाय छत्रपती संभाजीनगर येथील एमजीएम विद्यापीठात एमबीए प्रकल्पांच्या मौखिक परीक्षांसाठी बाह्य परीक्षक (External Examiner) म्हणून कार्य करून त्यांनी संस्थाबाह्य शैक्षणिक मूल्यमापनातही योगदान दिले.

श्री. रावसाहेब बावस्कर, सहाय्यक प्राध्यापक (राज्यशास्त्र), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संस्थात्मक प्रशासन, संशोधन आणि विस्तार उपक्रमांमध्ये उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर लोकप्रशासन आणि सार्वजनिक धोरण (Public Administration and Public Policy), आंतरराष्ट्रीय संबंध (International Relations) तसेच आंतरराज्यीय जलविवाद (Inter-State Water Disputes) या विषयांचे प्रत्यक्ष आणि मिश्रित (Blended) पद्धतीने अध्यापन केले. त्यांच्या अध्यापनाद्वारे विद्यार्थ्यांना प्रशासन व्यवस्था, जागतिक राजकारण, जलधोरण आणि सार्वजनिक धोरणांच्या विविध पैलूंचे सखोल ज्ञान प्राप्त झाले.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये प्रकल्प अहवालांचे मूल्यमापन, उत्तरपत्रिकांची तपासणी, प्रश्नपत्रिका तयार करणे, शैक्षणिक अभिलेखांचे व्यवस्थापन तसेच संपर्क सत्रे (Contact Sessions) आणि ऑफलाइन अध्यापनाचे आयोजन यांचा समावेश होता. त्यांच्या या कार्यामुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व शैक्षणिक प्रक्रियेची गुणवत्ता आणि कार्यक्षमता वृद्धिंगत झाली. श्री. बावस्कर यांनी विस्तार आणि सहशैक्षणिक उपक्रमांमध्येही सक्रिय सहभाग नोंदविला. पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाला (Sewage Water Treatment Plant) शैक्षणिक भेट आयोजित करून त्यांनी विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष अध्ययनाची संधी उपलब्ध करून दिली. तसेच शालेय विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक उपक्रमांना सहाय्य करणे, वृक्षारोपण आणि जलसंवर्धन मोहिमांमध्ये सहभाग घेणे, कामगार कायदे आणि सायबर सुरक्षा या विषयावरील परिसंवादाचे आयोजन करणे तसेच इन्स्टिट्यूट ऑफ कंपनी सेक्रेटरीज ऑफ इंडिया (ICSI) यांच्या सहकार्याने राष्ट्रीय निबंध स्पर्धेचे आयोजन करणे यांसारख्या समाजाभिमुख उपक्रमांमध्ये त्यांनी योगदान दिले.

संस्थात्मक प्रशासन आणि शैक्षणिक समन्वयाच्या क्षेत्रात त्यांची भूमिका विशेष उल्लेखनीय राहिली. त्यांनी जल कायदे, धोरण आणि प्रशासन (Post-Graduate Diploma in Water Laws, Policy and Governance) या पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाचे समन्वयक म्हणून कार्य केले. या माध्यमातून त्यांनी विविध व्यावसायिकांना प्रशिक्षण देण्याबरोबरच विद्यापीठाच्या महसूलवाढीतही योगदान दिले. त्यांनी जन माहिती अधिकारी (PIO) कार्यालयाशी संबंधित माहितीचा अधिकार (RTI) विषयक कामकाज हाताळले. याशिवाय विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणाच्या संधींबाबत मार्गदर्शन केले तसेच कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि कायदा (Diploma in Artificial Intelligence and Law) या पदविका अभ्यासक्रमाचे समन्वयन, प्रवेश प्रक्रिया आणि नियामक बाबींचे व्यवस्थापन केले. विद्यार्थी कल्याण आणि शिस्तपालनाच्या दृष्टीने त्यांनी उप-प्रॉक्टर (Deputy Proctor) तसेच मुलांच्या वसतिगृहाचे अधीक्षक (Boysङ Hostel Warden) म्हणून जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. याशिवाय ते विद्यापीठाच्या विविध समित्यांचे सदस्य म्हणूनही कार्यरत होते.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. चBRICS in Transition: Exploring Opportunities and Confronting Challenges in an Emerging Orderछ हा त्यांचा समवयस्क-समीक्षित (Peer-Reviewed) संशोधन लेख Contemporary World Economy या नियतकालिकात प्रकाशित झाला. या संशोधनामध्ये उदयोन्मुख जागतिक व्यवस्थेमध्ये BRICS समूहासमोरील संधी आणि आव्हानांचा अभ्यास करण्यात आला आहे. त्यांनी तैवान, हाँगकाँग आणि भारत येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये आंतरराष्ट्रीय संबंध, जागतिक व्यवस्था आणि BRICS भू-राजकारणाशी संबंधित विषयांवर संशोधन निबंध सादर केले.

याशिवाय जम्मू केंद्रीय विद्यापीठात आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिसंवादामध्ये चराष्ट्रीय सुरक्षेची सभ्यतात्मक पायाभूत तत्त्वेछ (Civilizational Foundations of National Security) या विषयावर त्यांनी निमंत्रित व्याख्यान दिले. त्यांच्या या योगदानामुळे राष्ट्रीय सुरक्षा आणि जागतिक राजकारणावरील शैक्षणिक चर्चेला चालना मिळाली.

श्री. बावस्कर यांना MOFA (Taiwan) Fellowship प्रदान करण्यात आली असून त्यांनी National Chengchi University आणि Taipei School of Economics and Political Science येथे शैक्षणिक सहभाग नोंदविला. ते International Political Science Association (IPSA) चे सदस्य आहेत. तसेच त्यांनी विविध पदविका अभ्यासक्रमांच्या अभ्यासक्रम रचना आणि नियमावली तयार करण्यामध्ये योगदान दिले आणि वर्षभर विविध शैक्षणिक व संस्थात्मक उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला.

श्री. आनंद जयशेट्टे, सहाय्यक प्राध्यापक (राज्यशास्त्र), यांनी सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, संस्थात्मक प्रशासन आणि संशोधन क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान दिले. त्यांनी राज्य आणि राजकीय दायित्व (State and Political Obligation), गुन्हेगारी मानसशास्त्र (Criminal Psychology), आंतरराष्ट्रीय संबंध (International Relations) आणि राजकीय सिद्धांताची तत्त्वे (Principles of Political Theory) हे पदवी स्तरावरील विषय तसेच कायद्यातील कृत्रिम बुद्धिमत्ता : उत्क्रांती, तंत्रे आणि व्यावसायिक परिणाम (Artificial Intelligence in Law: Evolution, Techniques, and Professional Impact) हा पदविका अभ्यासक्रम शिकविला. व्याख्याने, मार्गदर्शक वर्ग (Tutorials) आणि शैक्षणिक चर्चासत्रांच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांना राजकीय सिद्धांत, आंतरराष्ट्रीय राजकारण तसेच कायदा, राज्यशास्त्र आणि उदयोन्मुख तंत्रज्ञान यांमधील आंतरशाखीय संबंधांचे सखोल ज्ञान प्रदान केले.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी पदवी, एलएल.एम., कार्यकारी एमबीए आणि पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांशी संबंधित विविध जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये परीक्षा आयोजन, पर्यवेक्षण (Invigilation) तसेच राज्य आणि राजकीय दायित्व, गुन्हेगारी मानसशास्त्र, आंतरराष्ट्रीय संबंध आणि राजकीय सिद्धांताची तत्त्वे या विषयांच्या प्रश्नपत्रिका तयार करणे यांचा समावेश होता. त्यांच्या सहभागामुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता आणि शिस्त अबाधित राखण्यास मदत झाली. श्री. जयशेट्टे यांनी विविध सहशैक्षणिक आणि संस्थात्मक उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. रीडर्स क्लबचे प्राध्यापक समन्वयक (Faculty Convener) म्हणून त्यांनी राष्ट्रीय कथालेखन स्पर्धेचे आयोजन केले. तसेच सेंटर फॉर पब्लिक लॉ अंतर्गत आयोजित राष्ट्रीय युवा संसद (National Youth Parliament) कार्यक्रमाच्या आयोजनात त्यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. संस्थात्मक प्रशासनाच्या क्षेत्रातही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय राहिले. ते CLAT प्रवेश समिती, परिसंवाद व परिषद समिती, वृत्तपत्रिका (Newsletter) समिती तसेच जल कायदे आणि सार्वजनिक धोरण (Water Laws and Public Policy) अभ्यासक्रमाच्या शैक्षणिक समितीचे सदस्य म्हणून कार्यरत होते. याशिवाय सुवर्णपदके आणि पारितोषिकांसाठी निधी (Endowment Funds) संकलनाचे समन्वयन, शिष्यवृत्ती विषयक नोडल अधिकारी (Nodal Officer for Scholarships) म्हणून जबाबदारी पार पाडणे, भारतीय विद्यापीठ संघटना (AIU) सदस्यत्वाशी संबंधित समन्वय कार्य करणे तसेच पदवीदान समारंभ, जनसंपर्क, संकेतस्थळ विकास आणि विद्यार्थ्यांच्या उपस्थिती निरीक्षणाशी संबंधित विविध समित्यांमध्ये सहभाग घेणे या माध्यमातून त्यांनी विद्यापीठाच्या विकासात मोलाचे योगदान दिले.

संशोधन क्षेत्रात त्यांचे योगदान विशेष उल्लेखनीय राहिले. Ethical Reflections in AI-Supported Digital Mentoring in Industry ५.० Governance: A Comparative Analysis of Asia and Europe हा त्यांचा Scopus-सूचीबद्ध प्रकरणलेख (Book Chapter) Digital Mentorship: Bridging AI-Human Divide in the Era of Industry ५.० या ग्रंथामध्ये प्रकाशित झाला. या लेखामध्ये इंडस्ट्री ५.० च्या संदर्भात कृत्रिम बुद्धिमत्ता-आधारित डिजिटल मार्गदर्शन प्रणालींचे नैतिक पैलू आणि आशिया व युरोपमधील तुलनात्मक अभ्यास मांडण्यात आला आहे. व्यावसायिक विकासाच्या क्षेत्रात त्यांनी भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (IIT), कानपूर आणि भारत सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स व माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (Meity) यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित डेटा विश्लेषण आणि जनरेटिव्ह कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Data Analysis and Generative AI) या व्यावसायिक प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाची यशस्वी पूर्तता केली. याशिवाय त्यांनी गुन्हेगारी मानसशास्त्र, आंतरराष्ट्रीय संबंध, राजकीय सिद्धांताची तत्त्वे, सार्वजनिक धोरण आणि लोकप्रशासन तसेच कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि कायदा या अभ्यासक्रमांचे अभ्यासक्रम आराखडे (Syllabi) तयार करण्यात योगदान दिले. त्यांनी गुन्हेगारी मानसशास्त्र आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता या विषयांशी संबंधित ऐच्छिक अभ्यासक्रमांचेदेखील अध्यापन केले. शैक्षणिक ज्ञानविनिमयाच्या दृष्टीने त्यांनी True Crime and the Legacy of the Femme Fatales तसेच Intersection of Civil Society and Political Society या विषयांवर निमंत्रित व्याख्याने दिली. या व्याख्यानांमधून राज्यशास्त्र, अपराधशास्त्र आणि आंतरशाखीय विधी अध्ययन क्षेत्रांतील समकालीन प्रश्नांवर त्यांनी विचारमंथन घडवून आणले.

सौ. अमृता अर्जुन चव्हाण, सहाय्यक प्राध्यापक (विधी), यांनी सन 2024-25 या शैक्षणिक वर्षात अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन आणि समाजाभिमुख शैक्षणिक उपक्रमांमध्ये सक्रिय योगदान दिले. त्यांनी पदवी आणि पदव्युत्तर स्तरावर कामगार व औद्योगिक कायदे (Labour and Industrial Laws), मानवी हक्क कायदा (Human Rights Law) तसेच गुन्हेविषयक कायदा (Law of Crimes) या विषयांचे अध्यापन केले. प्रत्यक्ष वर्ग अध्यापन आणि संमिश्र (Hybrid) पद्धतीद्वारे घेतलेल्या सत्रांमुळे विद्यार्थ्यांना कामगार कायदे, फौजदारी कायद्याची तत्त्वे आणि मानवी हक्कांच्या संकल्पनांचे सखोल ज्ञान प्राप्त झाले. व्याख्याने, चर्चासत्रे आणि शैक्षणिक संवाद यांच्या माध्यमातून त्यांनी विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित केला तसेच निर्धारित अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण केला.

अध्यापनाबरोबरच त्यांनी विविध परीक्षा-संबंधित जबाबदाऱ्या पार पाडल्या. यामध्ये प्रश्नपत्रिका तयार करणे, उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन करणे तसेच पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या मध्यावधी व अंतिम सत्रीय परीक्षांमध्ये पर्यवेक्षक (Invigilator) म्हणून कार्य करणे यांचा समावेश होता. कामगार व औद्योगिक कायदे – II, कामगार कायदे, मानवी हक्क कायदा आणि गुन्हेविषयक कायदा – I या विषयांच्या मूल्यमापन प्रक्रियेत त्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. त्यांच्या योगदानामुळे विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन प्रक्रियेची गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि कार्यक्षमता अबाधित राखण्यास मदत झाली.

सौ. चव्हाण यांनी विधी साहाय्य (Legal Aid) आणि विस्तार उपक्रमांमध्येही महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. नैदानिक विधी शिक्षणाचा (Clinical Legal Education) अविभाज्य भाग म्हणून त्यांनी छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील पाटोदा तसेच पैठण तालुक्यातील बिडकीन या गावांमध्ये विधी साहाय्य शिबिरांचे आयोजन आणि संचालन केले. या शिबिरांद्वारे स्थानिक नागरिकांमध्ये त्यांच्या कायदेशीर हक्कांबाबत, उपलब्ध उपाययोजनांबाबत आणि न्यायप्रवेशाच्या संधींबाबत जनजागृती करण्यात आली. या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांना ग्रामीण भागातील प्रत्यक्ष विधीविषयक प्रश्नांची ओळख होण्याची संधी मिळाली.

याशिवाय त्यांनी विधी साहाय्य आणि सामाजिक कल्याण यंत्रणांशी संबंधित विविध संस्थांना शैक्षणिक भेटींचे आयोजन केले. यामध्ये छत्रपती संभाजीनगर येथील बाल कल्याण समिती (Child Welfare Committee – CWC) कार्यालय तसेच महिला व बाल विकास विभाग यांच्या कार्यालयाला दिलेल्या भेटींचा समावेश आहे. या भेटींमुळे विद्यार्थ्यांना बालसंरक्षण, सामाजिक कल्याण आणि वैधानिक संस्थांच्या कार्यपद्धतीची प्रत्यक्ष माहिती मिळाली. परिणामी, कायदा आणि प्रशासनाच्या व्यावहारिक पैलूंचे त्यांचे आकलन अधिक दृढ झाले.

अध्यापन आणि क्षेत्राधारित विधी जनजागृती कार्यक्रम यांचा प्रभावी समन्वय साधून त्यांनी शैक्षणिक शिक्षणासोबतच अनुभवाधारित विधी शिक्षणाला चालना दिली. त्यांच्या या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्वाची जाणीव निर्माण झाली तसेच न्यायव्यवस्थेच्या तळागाळातील कार्यप्रणालीची समज विकसित झाली.

एकूणच, अध्यापन, परीक्षा व्यवस्थापन, विधी साहाय्य उपक्रम आणि समाजाभिमुख शैक्षणिक कार्यक्रमांमधील त्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक वातावरणास बळकटी मिळाली असून विद्यार्थ्यांमध्ये समुदायाभिमुख विधी शिक्षण आणि सामाजिक संवेदनशीलता विकसित होण्यास महत्त्वपूर्ण हातभार लागला आहे.

सन २०२४-२५ मध्ये विद्यापीठात आयोजित अतिथी व्याख्याने

१. दिनांक २५ जानेवारी २०२४ रोजी राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठातील अधिवक्ता श्री. चैतन्य धारुरकर यांनी आम्ही, भारताचे मतदार : भूतकाळाचे स्मरण आणि भविष्याचे पुनर्निर्माण या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानामध्ये निवडणूक प्रक्रियेत नागरिकांचा सहभाग, लोकशाही मूल्यांचे महत्त्व आणि राष्ट्राच्या घटनात्मक चौकटीला बळकटी देण्यात नागरिकांची भूमिका यांवर सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

२. दिनांक १७ फेब्रुवारी २०२४ रोजी भारतीय प्रतिभूती आणि विनिमय मंडळ (SEBI), मुंबई येथील कार्यकारी संचालक श्री. व्ही. एस. सुंदरासन यांनी भांडवली व प्रतिभूती बाजार या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानामध्ये नियामक चौकट, बाजारपेठेतील गतिशीलता आणि प्रतिभूती बाजारातील उदयोन्मुख प्रवाह यांचा आढावा घेण्यात आला. यामुळे विद्यार्थ्यांना वित्तीय नियमन आणि भांडवली बाजार व्यवस्थेचे व्यावहारिक ज्ञान प्राप्त झाले.

३. दिनांक १४ व १५ फेब्रुवारी २०२४ रोजी वॉल्मी (WALMI), औरंगाबाद येथील माजी प्राध्यापक प्रा. शरद भोगले यांनी सहभागी सिंचन व्यवस्थापन आणि महाराष्ट्र सिंचन मॉडेल या विषयांवर जल कायदे, धोरण आणि प्रशासन या पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांसाठी अतिथी व्याख्याने दिली. या व्याख्यानांमध्ये शाश्वत जल प्रशासन पद्धती आणि प्रभावी सिंचन व्यवस्थापनासाठी लोकसहभागाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले.

४. दिनांक १६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी भारत सरकारच्या केंद्रीय जल आयोगांतर्गत राष्ट्रीय जल अकादमी, पुणे येथील मुख्य अभियंता डॉ. डी. एस. चास्कर यांनी भारतातील जल प्रशासनाची कायदेशीर चौकट आणि भारतातील जलवाटप विषयक वाद या विषयांवर व्याख्याने दिली. या व्याख्यानांमधून जल प्रशासन यंत्रणा, आंतरराज्यीय जलविवाद आणि जलस्रोत व्यवस्थापनाशी संबंधित कायदेशीर आव्हानांचे सखोल आकलन विद्यार्थ्यांना प्राप्त झाले.

५. दिनांक १६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी श्री. निशांत गुप्ता यांनी आर्थिक वळणांवरील मार्गक्रमण : दिवाळखोरी व दिवाळे प्रक्रिया संहितेचा सखोल अभ्यास या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानात दिवाळखोरी व दिवाळे प्रक्रिया संहितेची उद्दिष्टे, रचना आणि व्यावहारिक परिणाम यांचा ऊहापोह करण्यात आला. यामुळे विद्यार्थ्यांना कॉर्पोरेट पुनर्रचना आणि दिवाळखोरी निवारण प्रक्रियेमधील या कायद्याचे महत्त्व समजून घेता आले.

६. दिनांक २१ ते २३ फेब्रुवारी २०२४ या कालावधीत मीडिया, मनोरंजन आणि तंत्रज्ञान कायदा क्षेत्रातील तज्ज्ञ सुश्री तमन्ना चचलानी यांनी फॅशन उद्योगाच्या संदर्भातील व्यक्तिमत्त्व आणि पात्र व्यापारीकरण तसेच ट्रेडमार्क, मीडिया, मनोरंजन आणि तंत्रज्ञान यांतील परस्परसंबंध या विषयांवर अतिथी व्याख्याने दिली. या व्याख्यानांद्वारे विद्यार्थ्यांना बौद्धिक संपदा कायद्याशी संबंधित समकालीन प्रश्न आणि मीडिया व मनोरंजन उद्योग नियंत्रित करणाऱ्या विकसित होत असलेल्या कायदेशीर चौकटीची ओळख करून देण्यात आली.

७. विद्यापीठात दिनांक १० फेब्रुवारी २०२४ रोजी स्वर्गीय मा. न्यायमूर्ती एम. एल. पेंडसे प्रथम स्मृती व्याख्यानमाला आयोजित करण्यात आली. या स्मृती व्याख्यानाचे प्रमुख वक्ते भारताच्या सर्वोच्च

न्यायालयाचे माजी न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती एस. रवींद्र भट होते. त्यांनी एकविसाव्या शतकातील आणि त्यापुढील घटनात्मक गतिशीलता या विषयावर मार्गदर्शन केले. या व्याख्यानात घटनात्मक व्याख्येचे बदलते स्वरूप आणि समकालीन कायदेशीर व सामाजिक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी घटनात्मक मूल्यांचे सातत्यपूर्ण महत्त्व यांवर सखोल विचारमंथन करण्यात आले.

८. दिनांक ०६ मार्च २०२४ रोजी आयोजित सायबर सुरक्षा आणि सायबर जनजागृती या तिसऱ्या क्षमता विकास कार्यक्रमासाठी पुणे येथील Cyber Security Corporation चे अध्यक्ष आणि Intelligent Quotient Security System चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. हॅरॉल्ड डी'कोस्टा यांनी संसाधन व्यक्ती म्हणून मार्गदर्शन केले. या सत्रात सायबर धोके, डिजिटल सुरक्षिततेच्या पद्धती आणि तंत्रज्ञानाधारित वातावरणात सायबर सुरक्षेबाबत जागरूकतेचे महत्त्व यांवर भर देण्यात आला.

९. दिनांक १३ मार्च २०२४ रोजी नॅशनल स्टॉक एक्स्चेंज, मुंबई येथील इन-हाऊस कौन्सेल श्री. सस्वात मोहंती यांनी इंटर्नशिप आणि प्लेसमेंट विषयक करिअर समुपदेशन व मार्गदर्शन सत्र घेतले. या सत्रामध्ये करिअर नियोजन, इंटर्नशिपच्या संधी, व्यावसायिक कौशल्यविकास आणि विधी व कॉर्पोरेट क्षेत्रातील यशस्वी रोजगारासाठी आवश्यक धोरणांबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

१०. दिनांक ०३ ते ०४ एप्रिल २०२४ या कालावधीत सीएमआर विद्यापीठ, बेंगळुरू येथील विधी अध्ययन शाळेचे अधिष्ठाता प्रा. डॉ. टी. आर. सुब्रमण्या यांनी वैद्यकीय कायदा आणि रुग्णालय व्यवस्थापन या कार्यकारी एमबीए अभ्यासक्रमाच्या द्वितीय सत्रातील विद्यार्थ्यांसाठी आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय कायद्यातील उदयोन्मुख प्रवाह या विषयावर ऑनलाइन अतिथी व्याख्याने दिली. या व्याख्यानांमध्ये आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय कायद्यातील समकालीन घडामोडी, जागतिक पर्यावरणीय आव्हाने आणि पर्यावरणीय प्रशासनासाठी विकसित होत असलेल्या कायदेशीर यंत्रणांचा आढावा घेण्यात आला.

११. दिनांक ०६ एप्रिल २०२४ रोजी डेलॉइटच्या कार्यकारी संचालक सुश्री निर्मला रंजन यांनी दिवाळखोरी व दिवाळे प्रक्रिया संहिता, २०१६ : एक व्यावहारिक आकलन या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानाद्वारे विद्यार्थ्यांना संहितेची अंमलबजावणी, कार्यपद्धती आणि कॉर्पोरेट पुनर्रचना तसेच दिवाळखोरी निवारण प्रक्रियेतील तिचे महत्त्व यांचे व्यावहारिक ज्ञान मिळाले.

१२. दिनांक १६ एप्रिल २०२४ रोजी LEGALEXCEL Attorneys, बेंगळुरूचे संस्थापक आणि राष्ट्रीय विधी विद्यालय, बेंगळुरू (NLSIU) येथील माजी प्राध्यापक प्रा. डॉ. एस. व्ही. जोगा राव यांनी बी.ए. एलएल.बी. (२०२१-२६) आणि एलएल.एम. २०२३ बॅचच्या विद्यार्थ्यांसाठी साक्षीदारांच्या परीक्षणातील बारकावे आणि मार्गदर्शक प्रश्न विचारताना घ्यावयाची काळजी या विषयावर ऑनलाइन अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानामध्ये साक्षीदार परीक्षणाशी संबंधित कायदे, वकिली कौशल्ये, पुरावा प्रक्रिया आणि न्यायालयीन तंत्रांचा सखोल ऊहापोह करण्यात आला.

१३. दिनांक १३ जुलै २०२४ रोजी ख्यातनाम मानसोपचारतज्ज्ञ डॉ. हरीश शेट्टी यांनी नव्याने प्रवेशित पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थ्यांचे भावनिक स्वास्थ्य या विषयावर सत्र घेतले. या सत्रात मानसिक आरोग्य जागरूकता, भावनिक स्थैर्य आणि उच्च शिक्षण घेत असताना मानसिक संतुलन राखण्यासाठी आवश्यक उपाययोजनांवर चर्चा करण्यात आली.

१४. दिनांक २३ जुलै २०२४ रोजी Applied Innovation and Technology Group (AITG), छत्रपती संभाजीनगरचे अध्यक्ष श्री. रामचंद्र भोगले यांनी शिक्षणाकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन या विषयावर अभिमुखीकरण व्याख्यान दिले. त्यांनी नवोपक्रम, आजीवन शिक्षण आणि शैक्षणिक व व्यावसायिक विकासासाठी सर्वांगीण दृष्टिकोन स्वीकारण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले.

१५. दिनांक १० ऑगस्ट २०२४ रोजी डी अँड डी असोसिएट्स, मुंबई येथील पेटंट आणि ट्रेडमार्क ॲटर्नी श्री. यशोदीप धारूरकर यांनी बौद्धिक संपदा वादांच्या गुंतागुंतीच्या क्षेत्रात मार्गक्रमण (Navigating the Complex Landscape of Intellectual Property Disputes) या विषयावर अतिथी व्याख्यान व करिअर मार्गदर्शन सत्र आयोजित केले. या व्याख्यानामध्ये बौद्धिक संपदा विषयक खटले, वाद निवारण यंत्रणा आणि बौद्धिक संपदा कायदा क्षेत्रातील उदयोन्मुख करिअर संधी यांबाबत विद्यार्थ्यांना सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले.

१६. दिनांक १२ ते १४ ऑगस्ट २०२४ या कालावधीत नॅशनल स्टॉक एक्स्चेंज, मुंबई येथील इन-हाऊस कौन्सेल श्री. सस्वात मोहंती यांनी विधी संस्थांमधील करिअरकडे वाटचाल (Charting the Path to Legal Careers in Law Firms) या विषयावर करिअर मार्गदर्शन सत्र घेतले. या सत्रात विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक प्रगती, प्लेसमेंटची तयारी आणि अग्रगण्य विधी संस्थांमध्ये यशस्वी करिअर घडविण्यासाठी आवश्यक कौशल्यांविषयी मार्गदर्शन करण्यात आले.

१७. सेंटर फॉर क्रिमिनल जस्टिस ॲडमिनिस्ट्रेशन सिस्टम (CCJDS) यांच्या वतीने दिनांक १३ ऑगस्ट २०२४ रोजी अधिवक्ता एस. के. जैन यांनी नवीन फौजदारी कायदे (New Criminal Laws) या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानामध्ये भारतातील नव्या फौजदारी कायद्यांतील सुधारणांचा आढावा घेण्यात आला तसेच न्यायदान व्यवस्था आणि विधी व्यवसायावर होणाऱ्या परिणामांवर चर्चा करण्यात आली.

१८. दिनांक १९ ऑगस्ट २०२४ रोजी महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, मुंबई येथील विधी प्राध्यापक डॉ. वैभव सोनुले यांनी बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) विद्यार्थ्यांसाठी विधी संस्थांसाठी तयारी (Readiness for Law Firms) या विषयावर मार्गदर्शन सत्र घेतले. या सत्रात व्यावसायिक तयारी, उद्योगक्षेत्रातील अपेक्षा आणि विधी व्यवसायात यशस्वी होण्यासाठी आवश्यक कौशल्य विकासावर भर देण्यात आला.

१९. दिनांक ३१ ऑगस्ट २०२४ रोजी आनंद अँड आनंद या विधी संस्थेचे व्यवस्थापकीय सहयोगी श्री. आशुतोष उपाध्याय यांनी सतत बदलणाऱ्या तंत्रज्ञानाच्या पार्श्वभूमीवर भारतातील बौद्धिक संपदा खटले (IP Litigation in India in the Ever-Evolving Technological Landscape) या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानात तंत्रज्ञानातील वेगवान बदल आणि डिजिटल नवोपक्रमामुळे निर्माण होणाऱ्या बौद्धिक संपदा विषयक कायदेशीर आव्हानांचा ऊहापोह करण्यात आला.

२०. दिनांक ०८ सप्टेंबर २०२४ रोजी ट्रायलीगल (Trilegal) या विधी संस्थेचे कौन्सेल श्री. रंगम शर्मा यांनी शार्क टँकच्या पलीकडे : व्हेंचर फायनान्सिंग क्षेत्रातील करिअर (Beyond Shark Tank: Building a Career in Venture Financing) या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानातून विद्यार्थ्यांना व्हेंचर कॅपिटल, स्टार्टअप वित्तपुरवठा आणि या क्षेत्रातील करिअर संधींबाबत माहिती मिळाली.

२१. दिनांक १४ सप्टेंबर २०२४ रोजी इंडस लॉ फर्मचे भागीदार श्री. भारद्वाज जयशंकर यांनी भारतातील बौद्धिक संपदा व्यवहारातील सूक्ष्म पैलू (Nuances of IP Practice in India) या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. या सत्रामध्ये बौद्धिक संपदा कायद्याच्या व्यावहारिक बाबी आणि समकालीन घडामोडींविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

२२. दिनांक २६ ते २८ सप्टेंबर २०२४ या कालावधीत ख्यातनाम विधी अभ्यासक प्रा. खुशाल विभूते यांनी पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी विधी संशोधन पद्धती (Legal Research Methodology) या विषयावर अतिथी व्याख्याने दिली. संशोधन आराखडा, विधी लेखन, सैद्धांतिक व अनुभवाधारित संशोधन पद्धती तसेच दर्जेदार विधी संशोधनाचे महत्त्व यांवर या व्याख्यानांमध्ये विशेष भर देण्यात आला.

२३. दिनांक २८ सप्टेंबर २०२४ रोजी शार्दुल अमरचंद मंगळदास या विधी संस्थेचे वरिष्ठ सहयोगी श्री. तरुण श्रीकांत यांनी प्लेसमेंटविषयी मार्गदर्शन (Guidance on Placements) या विषयावर व्याख्यान दिले. या सत्रामध्ये विद्यार्थ्यांना प्लेसमेंटची तयारी, व्यावसायिक अपेक्षा आणि विधी व्यवसायातील करिअर संधींबाबत व्यावहारिक मार्गदर्शन करण्यात आले.

२४. दिनांक ०४ ते ०५ ऑक्टोबर २०२४ या कालावधीत SCC OnLine आणि EBC यांच्या विद्यार्थी राजदूत सुश्री रिया गर्ग यांनी SCC OnLine आणि EBC या विषयावर द्विदिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली. या कार्यशाळेमध्ये विद्यार्थ्यांना SCC OnLine आणि EBC या विधी संशोधन साधनांचा प्रभावी वापर, प्रगत शोध तंत्रे आणि डेटाबेस वापरण्याची कौशल्ये शिकविण्यात आली.

२५. दिनांक ०४ ऑक्टोबर २०२४ रोजी वाचक मंडळाच्या (Readers Club) उद्घाटन प्रसंगी भारतीय पुराणकथा आणि संस्कृती विषयावरील प्रसिद्ध लेखिका श्रीमती कोरल दासगुप्ता यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. त्यांनी वाचन संस्कृती, साहित्याचे महत्त्व आणि बौद्धिक संवाद व ज्ञानवितरणाची आवश्यकता यांवर मार्गदर्शन केले.

२६. दिनांक ०६ ऑक्टोबर २०२४ रोजी झोमॅटो समूहाचे डेटा संरक्षण अधिकारी (माजी JSA, गुरुग्राम) श्री. एस. एल. श्रीराम यांनी डेटा गोपनीयता आणि सायबर कायदे (Data Privacy and Cyber Laws) या विषयावर अतिथी व्याख्यान व करिअर मार्गदर्शन सत्र घेतले. या सत्रात डेटा संरक्षण, सायबर कायद्यांचे अनुपालन आणि तंत्रज्ञान व गोपनीयता कायदा क्षेत्रातील करिअर संधींवर चर्चा करण्यात आली.

२७. दिनांक १० डिसेंबर २०२४ रोजी कल्पनांपासून परिणामांपर्यंत : सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेचा अभ्यास (From Ideas to Impact: Exploring Public Policy Processes) या एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय कार्यशाळेत International Political Science Association (IPSA) च्या RC-४८ विभागाचे अध्यक्ष आणि केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाचे माजी सदस्य डॉ. अशोक बसू (IAS निवृत्त) यांनी प्रमुख मार्गदर्शन केले. त्यांनी सार्वजनिक धोरणांची निर्मिती, अंमलबजावणी आणि परिणामांचे मूल्यमापन यांबाबत व्यावहारिक दृष्टिकोन मांडला.

२८. दिनांक २० डिसेंबर २०२४ रोजी आयोजित ई-कचरा समस्येवर विज्ञान आणि कायदेशीर हस्तक्षेप (Science and Legal Interventions Targeting E-Waste Problem) या राष्ट्रीय परिसंवादाच्या उद्घाटनप्रसंगी Sustainable Development and Circular Economy Centre for Research, कोलकाता येथील महासंचालक डॉ. साधन घोष यांनी उद्घाटनपर

भाषण दिले. त्यांनी ई-कचरा व्यवस्थापनाच्या वाढत्या आव्हानांवर मात करण्यासाठी शाश्वत विकास धोरणे आणि कायदेशीर यंत्रणांचे महत्त्व स्पष्ट केले.

२९. त्याच परिसंवादात सीएमआर विद्यापीठ, बेंगळुरू येथील विधी अध्ययन विद्यालयाचे अधिष्ठाता प्रा. डॉ. टी. आर. सुब्रमण्या यांनी प्रमुख भाषण (Keynote Address) दिले. त्यांनी पर्यावरणीय कायदा, तंत्रज्ञान आणि ई-कचरा व्यवस्थापनासाठी आवश्यक असलेल्या धोरणात्मक व कायदेशीर उपाययोजनांमधील परस्परसंबंध स्पष्ट केले.

३०. दिनांक ०८ ऑक्टोबर २०२४ रोजी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या माजी न्यायमूर्ती मा. श्रीमती न्यायमूर्ती साधना जाधव यांनी च्महिलांविरुद्धचे गुन्हेछ (Offences against Women) या विषयावर विशेष अतिथी व्याख्यान दिले. या व्याख्यानातून विद्यार्थ्यांना महिलांविरुद्धच्या गुन्ह्यांशी संबंधित कायदेशीर चौकट, लैंगिक न्याय आणि फौजदारी कायद्याचे विविध पैलू यांचे सखोल ज्ञान प्राप्त झाले.

३१. दिनांक ०३ एप्रिल २०२५ रोजी वर्धा जिल्ह्यातील आर्वी तालुक्याचे दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) व प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी मा. श्री. यश काणे यांनी न्यायव्यवस्थेतील करिअर आणि तयारीची धोरणे (Career in Judiciary and Preparation Strategies) या विषयावर अतिथी व्याख्यान दिले. त्यांनी स्वतःच्या न्यायिक अनुभवांच्या आधारे न्यायसेवा परीक्षा, तयारीच्या पद्धती तसेच न्यायव्यवस्थेतील करिअरच्या संधींबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

३२. दिनांक २९ एप्रिल २०२५ रोजी विद्यापीठाच्या निमंत्रित समुपदेशक व क्लिनिकल मानसशास्त्रज्ञ सुश्री माधुरा अन्वीकर यांनी मानसिक आरोग्य समजून घेणे (Understanding Mental Health) या विषयावर ऑनलाइन सत्र घेतले. या सत्रात मानसिक आरोग्याविषयी जागरूकता, ताणतणाव व थकवा (Burnout) यांची ओळख, भावनिक स्वास्थ्य आणि सकारात्मक शैक्षणिक वातावरण निर्मितीसाठी आवश्यक उपाययोजनांवर चर्चा करण्यात आली.

३३. दिनांक ३० एप्रिल २०२५ रोजी संदीप विद्यापीठ, नाशिक येथील परीक्षा नियंत्रक डॉ. परिमला मणी यांनी CGPA समजून घेणे आणि त्याची अंमलबजावणी (Understanding and Implementing CGPA) या विषयावरील प्राध्यापक समृद्धीकरण कार्यक्रमात संसाधन व्यक्ती म्हणून मार्गदर्शन केले. त्यांनी CGPA प्रणालीची रचना, गणनेच्या पद्धती, अंमलबजावणीतील आव्हाने आणि प्रभावी शैक्षणिक मूल्यमापनासाठी आवश्यक सर्वोत्तम पद्धती यांचे सविस्तर स्पष्टीकरण केले.

३४. दिनांक ०४ मे २०२५ रोजी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती के. व्ही. विश्वनाथन यांनी एकविसाव्या शतकातील विधी व्यवसायाची संकल्पना : विधी महाविद्यालयांची भूमिका (Envisioning Legal Profession in the २१st Century: Role of Law Schools) या विषयावर विशेष व्याख्यान दिले. त्यांनी विधी शिक्षणाची परिवर्तनशील भूमिका, आंतरशाखीय अध्ययनाचे महत्त्व, नैतिक मूल्ये, व्यावसायिकता आणि तंत्रज्ञानप्रधान युगातील विधी व्यवसायाच्या बदलत्या गरजांवर सखोल मार्गदर्शन केले.

विद्यापीठाद्वारे आयोजित शैक्षणिक कार्यक्रम (२०२४-२५)

१. विद्यापीठाने दिनांक २० व २१ जानेवारी २०२४ रोजी भारतरत्न स्वर्गीय श्री अटल बिहारी वाजपेयी द्वितीय एमएनएलयू-ए राष्ट्रीय युवा संसद, २०२४ चे आयोजन केले. देशभरातील विविध राष्ट्रीय विधी विद्यापीठांमधील विद्यार्थ्यांनी या कार्यक्रमात सहभाग घेतला. समकालीन राष्ट्रीय विषयांवर विचारमंथन, वादविवाद आणि चर्चेसाठी या कार्यक्रमाने प्रभावी व्यासपीठ उपलब्ध करून दिले.

२. विद्यापीठाच्या संशोधन व विकास कक्षाने (Research and Development Cell) दिनांक ३१ जानेवारी आणि १ फेब्रुवारी २०२४ रोजी प्राध्यापक आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी स्कोपस-सूचीबद्ध नियतकालिकांमध्ये संशोधन प्रकाशित करणे (Publishing in Scopus-Indexed Journals) या विषयावरील कार्यशाळेचे आयोजन केले. ही कार्यशाळा सिम्बायोसिस इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे येथील माजी प्राध्यापिका डॉ. प्रीती मुळे यांनी घेतली. कार्यशाळेत संशोधन प्रकाशनाच्या रणनीती आणि शैक्षणिक लेखनाच्या मानकांवर मार्गदर्शन करण्यात आले.

३. विद्यापीठात दिनांक १० फेब्रुवारी २०२४ रोजी स्वर्गीय मा. न्यायमूर्ती एम. एल. पेंडसे प्रथम स्मृती व्याख्यानमाला आयोजित करण्यात आली. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती एस. रवींद्र भट यांनी एकविसाव्या शतकातील आणि त्यापुढील घटनात्मक गतिशीलता (Constitutional Dynamism in the २१st Century and Beyond) या विषयावर स्मृती व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमास न्यायव्यवस्था, विधी क्षेत्र, प्राध्यापकवर्ग आणि विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला.

४. विद्यापीठाने दिनांक ९ ते ११ फेब्रुवारी २०२४ या कालावधीत राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग (NHRC), नवी दिल्ली यांच्या सहकार्याने प्रथम राष्ट्रीय मूट कोर्ट स्पर्धा, २०२४ आयोजित केली. देशभरातील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील विद्यार्थ्यांनी या स्पर्धेत सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांच्या वकिली कौशल्यांचा विकास आणि न्यायालयीन युक्तिवादासाठी ही स्पर्धा उपयुक्त ठरली.

५. विद्यापीठाने दिनांक ९ व १० मार्च २०२४ रोजी द्वितीय वरिष्ठ अधिवक्ता स्वर्गीय श्री पी. एम. शाह एमएनएलयू-ए राष्ट्रीय क्लायंट समुपदेशन स्पर्धा आयोजित केली. देशभरातील विविध संघांनी या स्पर्धेत सहभाग घेतला. या स्पर्धेमुळे विधी विद्यार्थ्यांच्या ग्राहक मुलाखत, समुपदेशन आणि व्यावसायिक संवाद कौशल्यांचा विकास झाला.

६. विद्यापीठाने दिनांक १५ ते १७ मार्च २०२४ या कालावधीत तृतीय अंतर्गत मूट कोर्ट स्पर्धा, २०२४ आयोजित केली. या स्पर्धेमुळे विद्यार्थ्यांना न्यायालयीन वकिली, विधी संशोधन आणि मौखिक युक्तिवादाचा व्यावहारिक अनुभव मिळाला.

७. सेंटर फॉर कॉम्पिटिशन लॉ अँड पॉलिसी (CCLP) च्या माध्यमातून विद्यापीठाने दिनांक २१ मार्च २०२४ रोजी भारतीय स्पर्धा आयोग (CCI) यांच्या सहकार्याने स्पर्धा कायदा आणि धोरण विषयक पश्चिम विभागीय परिसंवाद (Western Region Conclave on Competition Law and Policy) आयोजित केला. या परिसंवादात स्पर्धा कायद्यातील सुधारणा, विलीनीकरण नियंत्रण व्यवस्था आणि डिजिटल बाजारपेठेचे नियमन या विषयांवर तज्ज्ञ आणि विद्यार्थ्यांनी सखोल चर्चा केली.

८. विद्यापीठाच्या विधी साहाय्य केंद्राने दिनांक ०६ मार्च २०२४ रोजी सायबर सुरक्षा आणि सायबर जनजागृती या विषयावरील तृतीय क्षमता विकास कार्यक्रम आयोजित केला. पुणे येथील Cyber Security Corporation चे अध्यक्ष डॉ. हॅरॉल्ड डी'कोस्टा यांनी या कार्यक्रमात मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमामध्ये सायबर धोके, डिजिटल सुरक्षितता आणि सायबर सुरक्षेविषयी जागरूकतेवर भर देण्यात आला.

९. इंटर्नशिप व प्लेसमेंट सेलने दिनांक १३ मार्च २०२४ रोजी इंटर्नशिप आणि प्लेसमेंट विषयक करिअर समुपदेशन व मार्गदर्शन सत्र आयोजित केले. नॅशनल स्टॉक एक्स्चेंज, मुंबई येथील इन-हाऊस कौन्सेल श्री. सस्वात मोहंती यांनी विद्यार्थ्यांना करिअर संधी, इंटर्नशिप आणि व्यावसायिक विकासाविषयी मार्गदर्शन केले.

१०. विद्यापीठाने दिनांक ३० व ३१ मार्च २०२४ रोजी संमिश्र (Blended) पद्धतीने कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि उदयोन्मुख तंत्रज्ञानाच्या युगातील जागतिक विधी व्यवस्था (Global Legal Order in the Age of AI and Emerging Technologies) या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषद आयोजित केली. देशभरातील शिक्षणतज्ञ, संशोधक, विधी व्यावसायिक आणि तंत्रज्ञान तज्ञांनी या परिषदेत सहभाग घेतला व कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि तांत्रिक प्रगतीमुळे उद्भवणाऱ्या कायदेशीर आव्हानांवर चर्चा केली.

११. विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मधील सम सत्र (जानेवारी-एप्रिल २०२४) यशस्वीरित्या पूर्ण करून पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या अंतिम सत्रीय परीक्षा आयोजित केल्या. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीचे आणि अध्ययन परिणामांचे मूल्यमापन करण्यासाठी या परीक्षा घेण्यात आल्या.

१२. विद्यापीठाने दिनांक १८ व १९ एप्रिल २०२४ रोजी पीएच.डी. संशोधकांच्या चतुर्थ सत्र प्रगती अहवाल सादरीकरणांचे आयोजन केले. सीएमआर विद्यापीठ, बेंगळुरू येथील विधी अध्ययन विद्यालयाचे अधिष्ठाता प्रा. डॉ. टी. आर. सुब्रमण्या यांनी बाह्य तज्ञ म्हणून उपस्थित राहून संशोधकांना शैक्षणिक मार्गदर्शन केले.

१३. विद्यापीठाने दिनांक २४ ते २९ जून २०२४ या कालावधीत वैद्यकीय कायदा आणि रुग्णालय व्यवस्थापन या कार्यकारी एमबीए अभ्यासक्रमाच्या द्वितीय सत्रातील संपर्क वर्गांचे आयोजन केले. या कार्यक्रमामध्ये विद्यापीठातील आणि बाह्य तज्ञ प्राध्यापकांची व्याख्याने आयोजित करण्यात आली. त्यानंतर द्वितीय सत्राची अंतिम परीक्षा घेण्यात आली.

१४. विद्यापीठाने दिनांक ०६ व ०७ जुलै २०२४ रोजी क्रीडा कायदा विषयावरील द्विदिवसीय राष्ट्रीय परिसंवाद यशस्वीरित्या आयोजित केला. क्रीडा प्रशासन, खेळाडूंचे अधिकार, डोपिंगविरोधी नियम आणि क्रीडा क्षेत्रातील न्याय व नैतिकता या विषयांवर तज्ञ, संशोधक, विधी व्यावसायिक, प्राध्यापक आणि विद्यार्थ्यांनी चर्चा केली. वरिष्ठ अधिवक्ता श्री. संजय घोष, डॉ. अशोक पी. वडजे आणि श्री. सिद्धार्थ नायक हे प्रमुख संसाधन व्यक्ती म्हणून उपस्थित होते.

१५. विद्यापीठाने दिनांक २७ जुलै २०२४ रोजी नव्याने प्रवेशित बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स), बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि एलएल.एम. विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेशाभिमुखीकरण कार्यक्रम (Induction Programme) आयोजित केला. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती सूर्यकांत यांनी प्रमुख अभिभाषण दिले. कार्यक्रमास विद्यापीठाचे कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक तसेच सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालयातील विद्यमान व निवृत्त न्यायमूर्ती उपस्थित होते.

१६. विद्यापीठाने दिनांक ०४ ऑगस्ट २०२४ रोजी जल कायदे, धोरण आणि प्रशासन या पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाच्या द्वितीय बॅचचे उद्घाटन केले. भारताचे माजी रेल्वेमंत्री श्री. सुरेश प्रभू यांनी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहून जल प्रशासन आणि जलधोरणाच्या समकालीन महत्त्वावर मार्गदर्शन केले.

१७. विद्यापीठाचा तृतीय पदवीदान समारंभ दिनांक १६ सप्टेंबर २०२४ रोजी यशस्वीरित्या पार पडला. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती संजीव खन्ना यांनी पदवीदान भाषण दिले. कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांच्या मार्गदर्शनाखाली झालेल्या या समारंभात बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि एलएल.एम. अभ्यासक्रमातील ११३ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्रे प्रदान करण्यात आली.

१८. दिनांक १६ सप्टेंबर २०२४ रोजी विद्यापीठाच्या मध्यस्थी व सलोखा केंद्राचे (Centre of Arbitration and Conciliation) उद्घाटन करण्यात आले. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती संजीव खन्ना यांच्या हस्ते हे केंद्र सुरू करण्यात आले. पर्यायी वाद निवारण क्षेत्रातील शिक्षण, संशोधन आणि प्रशिक्षण अधिक बळकट करण्याच्या दिशेने हे महत्त्वपूर्ण पाऊल ठरले.

१९. विद्यापीठाने दिनांक २८ व २९ सप्टेंबर २०२४ रोजी बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी NOVICE-२०२४ मूट कोर्ट स्पर्धा आयोजित केली. विद्यार्थ्यांना मूटिंगची मूलभूत तत्त्वे, न्यायालयीन वकिली, विधी संशोधन, मसुदा लेखन आणि सार्वजनिक वक्तृत्व कौशल्ये विकसित करण्यासाठी ही स्पर्धा उपयुक्त ठरली.

२०. विद्यापीठाने दिनांक ०४ व ०५ ऑक्टोबर २०२४ रोजी SCC Online आणि EBC या विषयावरील द्विदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन केले. विद्यार्थ्यांच्या विधी संशोधन कौशल्यांचा विकास करणे आणि SCC Online व EBC मधील प्रगत संशोधन साधनांची ओळख करून देणे हा या कार्यशाळेचा उद्देश होता. कार्यशाळेचे समन्वयन व संचालन सुश्री रिया गर्ग यांनी केले.

२१. विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन संस्कृती, विचारमंथन आणि बौद्धिक सहभाग वाढविण्याच्या उद्देशाने विद्यापीठाने दिनांक ०४ ऑक्टोबर २०२४ रोजी रीडर्स क्लबचे उद्घाटन केले. भारतीय लेखिका आणि पुराणकथा अभ्यासक श्रीमती कोरल दासगुप्ता यांच्या हस्ते उद्घाटन झाले. त्यांनी साहित्य, संस्कृती आणि ज्ञानवितरणाच्या महत्त्वाविषयी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

२२. विद्यापीठाने दिनांक ०६ ऑक्टोबर २०२४ रोजी ‘डेटा गोपनीयता आणि सायबर कायदे’ (Data Privacy and Cyber Laws) या विषयावर अतिथी व्याख्यान व करिअर मार्गदर्शन सत्र आयोजित केले. हे सत्र झोमॅटो समूहाचे डेटा संरक्षण अधिकारी (माजी JSA, गुरुग्राम) श्री. एस. एल. श्रीराम यांनी घेतले. त्यांनी विद्यार्थ्यांना डेटा संरक्षण, गोपनीयता नियमन आणि सायबर कायदा क्षेत्रातील उदयोन्मुख घडामोडींबाबत व्यावहारिक मार्गदर्शन केले.

२३. विद्यापीठाने आंतरराष्ट्रीय राज्यशास्त्र संघटना (IPSA) आणि वॉटर पॉलिसी सेंटर, औरंगाबाद यांच्या सहकार्याने दिनांक १० डिसेंबर २०२४ रोजी कल्पनांपासून परिणामांपर्यंत : सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेचा अभ्यास (From Ideas to Impact: Exploring Public Policy Processes) या विषयावर एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन केले. या कार्यशाळेत सार्वजनिक धोरणांची निर्मिती, अंमलबजावणी आणि परिणामांचे मूल्यमापन या विषयांवर सखोल चर्चा करण्यात आली. IPSA च्या RC-४८ विभागाचे अध्यक्ष आणि केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाचे माजी सदस्य डॉ. अशोक बसू (IAS निवृत्त) हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष आणि ऑनलाइन माध्यमातून पन्नासहून अधिक सहभागी उपस्थित होते.

२४. विद्यापीठाने शासकीय विज्ञान संस्था, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या सहकार्याने दिनांक २० व २१ डिसेंबर २०२४ रोजी ई-कचरा समस्येवर विज्ञान आणि कायदेशीर हस्तक्षेप (Science and Legal Interventions Targeting E-Waste Problem) या विषयावरील राष्ट्रीय परिसंवाद आयोजित केला. भारतीय सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद (ICSSR) आणि हिंदुस्तान पेट्रोलियम लिमिटेड यांच्या प्रायोजकत्वाखाली आयोजित या परिसंवादात ई-कचरा व्यवस्थापनासाठी वैज्ञानिक आणि कायदेशीर दृष्टिकोनांचा अभ्यास करण्यात आला. Sustainable Development and Circular Economy Centre for Research, कोलकाता येथील महासंचालक डॉ. साधन घोष हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते, तर सीएमआर विद्यापीठ, बेंगळुरू येथील विधी अध्ययन विद्यालयाचे

अधिष्ठाता प्रा. डॉ. टी. आर. सुब्रमण्या यांनी प्रमुख भाषण दिले. समारोप समारंभास राष्ट्रीय हरित लवाद (NGT) चे अध्यक्ष मा. श्री. न्यायमूर्ती प्रकाश श्रीवास्तव उपस्थित होते.

२५. विद्यापीठाने दिनांक ०८ ऑक्टोबर २०२४ रोजी महिलांविरुद्धचे गुन्हे (Offences Against Women) या विषयावर विशेष अतिथी व्याख्यान आयोजित केले. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या माजी न्यायमूर्ती मा. श्रीमती न्यायमूर्ती साधना जाधव यांनी हे व्याख्यान दिले. त्यांनी महिलांविरुद्धच्या गुन्ह्यांशी संबंधित फौजदारी न्यायशास्त्र, न्यायनिर्णयनातील व्यावहारिक बाबी आणि कायदेशीर प्रक्रियेविषयी सखोल मार्गदर्शन केले. विद्यार्थी व प्राध्यापकवर्गाने या व्याख्यानास उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

२६. विद्यापीठात दिनांक ११ जानेवारी २०२५ रोजी स्वर्गीय मा. न्यायमूर्ती एम. एल. पेंडसे द्वितीय स्मृती व्याख्यानमाला आयोजित करण्यात आली. मूलभूत रचना सिद्धांत: तो काय आहे आणि त्याचे महत्त्व काय? (The Basic Structure Doctrine: What it is and Why it Matters?) या विषयावरील व्याख्यान भारताच्या सर्वोच्च न्यायालय आणि मुंबई उच्च न्यायालयातील वरिष्ठ विधिज्ञ श्री. दारियस खंबाटा यांनी दिले. या कार्यक्रमास विद्यापीठाचे कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक, मा. श्री. न्यायमूर्ती रवींद्र व्ही. घुगे, मा. श्री. न्यायमूर्ती मंगेश एस. पाटील, बार आणि बेंचचे सदस्य, प्राध्यापक, विद्यार्थी आणि इतर मान्यवर उपस्थित होते.

२७. विद्यापीठाने दिनांक ०८ फेब्रुवारी २०२५ रोजी स्वर्गीय मा. न्यायमूर्ती एम. एल. पेंडसे तृतीय स्मृती व्याख्यानमाला आयोजित केली. संविधान वाचविण्यासाठी झालेल्या विस्मृतीत गेलेल्या संघर्षांची कहाणी (Forgotten Struggles to Save the Constitution) या विषयावरील व्याख्यान भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयातील वरिष्ठ अधिवक्ता श्री. अरविंद पी. दातार यांनी दिले. संविधानिक मूल्यांच्या जतनासाठी झालेल्या त्याग आणि संघर्षांवर प्रकाश टाकणाऱ्या या कार्यक्रमास न्यायमूर्ती, वरिष्ठ अधिवक्ता, वकील, प्राध्यापक आणि विविध विधी महाविद्यालयांतील विद्यार्थी उपस्थित होते.

२८. दिनांक २५ फेब्रुवारी २०२५ रोजी परिणामाधिष्ठित अध्ययन (Outcome-Based Learning) आणि अध्यापन सत्र नियोजन (Preparing Session Plans) या विषयावरील प्राध्यापक विकास कार्यक्रम (Faculty Development Programme) आयोजित करण्यात आला. सिम्बायोसिस इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट येथील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. प्रविण डांगे यांनी संसाधन व्यक्ती म्हणून मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमामध्ये परिणामाधिष्ठित अध्यापन, प्रभावी सत्र नियोजन आणि नाविन्यपूर्ण अध्यापन पद्धतींवर चर्चा करण्यात आली.

२९. विद्यापीठाने दिनांक ०८ व ०९ मार्च २०२५ रोजी तृतीय वरिष्ठ अधिवक्ता स्वर्गीय श्री पी. एम. शाह एमएनएलयू-ए राष्ट्रीय क्लायंट समुपदेशन स्पर्धा यशस्वीरित्या आयोजित केली. देशभरातील २३ संघांनी या स्पर्धेत सहभाग घेतला. मद्रास उच्च न्यायालयाचे माजी मुख्य न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती संजय व्ही. गंगापूरवाला यांच्या हस्ते स्पर्धेचे उद्घाटन करण्यात आले. या स्पर्धेमुळे विधी विद्यार्थ्यांना ग्राहक समुपदेशन कौशल्यांचा विकास आणि प्रदर्शन करण्याची संधी मिळाली.

३०. विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांसाठी भारतीय न्यायव्यवस्था : करिअरच्या संधी आणि भविष्यातील दिशा (The Indian Judicial System: Career Opportunities and Future Prospects) या विषयावर विशेष व्याख्यान आयोजित केले. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती आणि विद्यापीठाचे कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांनी हे व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमास मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती आणि विद्यापीठाचे प्र-कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती आलोक आराधे यांची विशेष उपस्थिती लाभली. त्यांनी न्यायव्यवस्थेतील करिअर संधी, न्यायसेवेचे महत्त्व आणि भावी संधींबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

विद्यार्थी प्लेसमेंटविषयी माहिती:

१. सन २०२५ च्या पदवीधर विद्यार्थ्यांच्या प्लेसमेंट हंगामादरम्यान, विद्यापीठाने रोलिंग प्लेसमेंट प्रक्रिया अवलंबली आणि कॅम्पस प्लेसमेंट मोहिमा तसेच व्यावसायिक नेटवर्किंग उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांसाठी यशस्वीरित्या रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या.

२. संबंधित वर्षात एकूण ४५ विद्यार्थी पदवीधर झाले. त्यापैकी ८ विद्यार्थ्यांना नामांकित विधी संस्था आणि कॉर्पोरेट विधी संघटनांमध्ये नियुक्ती मिळाली, तर २८ विद्यार्थ्यांनी स्वतंत्र विधी व्यवसाय आणि न्यायालयीन वकिली (Litigation) क्षेत्राची निवड केली. याशिवाय ६ विद्यार्थ्यांनी उच्च शिक्षणासाठी प्रवेश घेतला, तर ३ विद्यार्थ्यांनी न्यायिक सेवेमध्ये प्रवेश केला. अशा प्रकारे सर्व पदवीधर विद्यार्थ्यांसाठी विविध क्षेत्रांमध्ये करिअर प्रगतीच्या संधी उपलब्ध झाल्या.

३. विद्यापीठाच्या कॅम्पस भरती प्रक्रियेद्वारे नियुक्त झालेल्या विद्यार्थ्यांना सरासरी वार्षिक ₹८ लाखांचे वेतन पॅकेज प्राप्त झाले. ही यशस्वी प्लेसमेंट विद्यापीठामार्फत दिल्या जाणाऱ्या दर्जेदार विधी शिक्षण आणि व्यावसायिक प्रशिक्षणाविषयी विधी क्षेत्रातील संस्थांचा वाढता विश्वास दर्शविते.

४. विद्यार्थ्यांना Trilegal, JSA, Bharucha & Partners, DSK Legal, DServe Legal, Wadia Ghandy & Co. आणि The Law Point यांसारख्या अग्रगण्य विधी संस्थांमध्ये रोजगाराच्या संधी प्राप्त झाल्या. या नियुक्त्यांमुळे वाद निवारण (Dispute Resolution), स्थावर मालमत्ता व्यवहार (Real Estate), कॉर्पोरेट व्यवहार (Corporate Transactions), बँकिंग व वित्त (Banking and Finance), श्वेतपदरी गुन्हे (White Collar Crimes) तसेच न्यायालयीन सहाय्य (Litigation Support) अशा विविध क्षेत्रांमध्ये कार्य करण्याची संधी विद्यार्थ्यांना मिळाली.

५. उल्लेखनीय कामगिरी म्हणून, श्री. पराग काबरा यांची DSK Legal, मुंबई येथे व्हाईट कॉलर क्राईम्स आणि डिस्प्यूट रिझोल्यूशन टीममध्ये असोसिएट म्हणून निवड झाली. त्यांना वार्षिक ₹१६ लाखांचे वेतन पॅकेज प्राप्त झाले, जे त्या वर्षातील प्लेसमेंट प्रक्रियेमधील सर्वाधिक वेतन पॅकेज ठरले.

अ.क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	अभ्यासक्रम	संस्था / विधी फर्म	पद	वार्षिक वेतन (CTC) (₹ लाख)
१	प्रिया कुमारी	बी.ए. एलएल.बी.	द लॉ पॉईंट, मुंबई	असोसिएट - वाद निवारण विभाग	७.८
२	शिवेक झांडा	बी.ए. एलएल.बी.	ट्रायलीगल, गुरुग्राम	असोसिएट - स्थावर मालमत्ता विभाग	१२
३	देवांशी शुक्ला	बी.ए. एलएल.बी.	जेएसए, मुंबई	असोसिएट - बँकिंग आणि वित्त विभाग	१३
४	नंदिनी त्यागी	बी.ए. एलएल.बी.	भरुचा अँड पार्टनर्स, दिल्ली	असोसिएट - व्यवहार (Transactions) विभाग	९.६
५	पराग काबरा	बी.ए. एलएल.बी.	DSK Legal, मुंबई	असोसिएट - व्हाईट कॉलर क्राईम्स आणि वाद निवारण विभाग	१६
६	ऐश्वर्या नितीन पाटील	बी.ए. एलएल.बी.	DServe Legal, पुणे	लीगल असोसिएट	८.५
७	रिधी पाटणी	बी.ए. एलएल.बी.	Wadia Ghandy & Co.	असोसिएट	८.५
८	श्रेया रमेश बोके	बी.ए. एलएल.बी.	टापडिया सिटी सेंटर मॉल, अमरावती	असोसिएट	८.५

विधी साहाय्य उपक्रम आणि समाजाभिमुख कार्यक्रमांविषयी माहिती:

१. विद्यापीठाने आपल्या विधी साहाय्य केंद्रा (Legal Aid Clinic) तसेच विविध उत्कृष्टता केंद्रांद्वारे (Centres of Excellence) विधी साक्षरता, सामाजिक सहभाग आणि सामाजिक उत्तरदायित्व याप्रती असलेली आपली बांधिलकी कायम ठेवत विद्यार्थी आणि समाजासाठी विविध जनजागृती व समाजाभिमुख कार्यक्रमांचे आयोजन केले.

२. विधी साहाय्य केंद्राने दिनांक ०६ मार्च २०२४ रोजी सायबर सुरक्षा आणि सायबर जनजागृती या विषयावरील तृतीय क्षमता विकास कार्यक्रम आयोजित केला. हा कार्यक्रम Cyber Security Corporation चे अध्यक्ष आणि Intelligent Quotient Security System, पुणे येथील मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. हॅरॉल्ड डी'कोस्टा यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आला. या सत्रामध्ये सायबर धोके, सायबर स्वच्छता (Cyber Hygiene), डिजिटल सुरक्षिततेच्या पद्धती आणि आधुनिक समाजातील सायबर जनजागृतीचे महत्त्व यांवर विशेष भर देण्यात आला.

३. राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त, दिनांक २५ जानेवारी २०२४ रोजी विद्यापीठाने विधी जनजागृती कार्यक्रम आयोजित केला. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठातील अधिवक्ता श्री. चैतन्य धारुरकर यांनी आम्ही, भारताचे मतदार : भूतकाळाचे स्मरण आणि भविष्याचे पुनर्निर्माण या विषयावर व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमाचा उद्देश विद्यार्थ्यांमध्ये घटनात्मक मूल्ये, निवडणूक प्रक्रियेविषयी जागरूकता आणि जबाबदार नागरिकत्वाची भावना विकसित करणे हा होता.

४. विद्यार्थ्यांना समाजव्यवस्था आणि न्यायप्रणालीशी व्यावसायिकदृष्ट्या जोडण्यासाठी विद्यापीठाने विविध करिअर मार्गदर्शन, समुपदेशन आणि मार्गदर्शक कार्यक्रमांचे आयोजन केले. या कार्यक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांना विधी व्यवसाय, न्यायिक सेवा आणि व्यावसायिक नीतिमत्ता यांचे व्यावहारिक ज्ञान प्राप्त झाले.

५. विद्यापीठाने आपल्या विविध शैक्षणिक केंद्रांद्वारे आणि विस्तार उपक्रमांच्या माध्यमातून कार्यशाळा, परिसंवाद, व्याख्याने आणि क्षमता विकास कार्यक्रमांचे आयोजन करून समकालीन कायदेशीर व सामाजिक विषयांवर जनजागृती निर्माण केली. यामुळे विधी जागरूकता आणि सार्वजनिक धोरणांवरील चर्चेला प्रोत्साहन मिळाले तसेच विद्यापीठाच्या समाजाभिमुख कार्याला अधिक बळकटी मिळाली.

६. विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांना घटनात्मक मूल्ये, सायबर सुरक्षा, लोकशाही सहभाग, पर्यावरणीय शाश्वतता आणि न्यायप्रवेश या विषयांशी संबंधित समाजाभिमुख कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग घेण्यासाठी प्रोत्साहित केले. या उपक्रमांमुळे विधी शिक्षण आणि समाजाच्या गरजा यांमधील दरी कमी करण्यास मदत झाली.

७. भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त विद्यापीठाने दिनांक ०६ एप्रिल २०२४ रोजी ग्रंथ दिंडी कार्यक्रमाचे आयोजन केले. या कार्यक्रमात विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि कर्मचारी यांनी डॉ. आंबेडकर लिखित ग्रंथ हातात घेऊन सहभाग नोंदविला. कार्यक्रमाद्वारे घटनात्मक मूल्ये, सामाजिक न्याय, समता आणि राष्ट्रनिर्मितीमधील डॉ. आंबेडकर यांच्या योगदानाबाबत जनजागृती करण्यात आली.

८. न्यायप्रवेश आणि सामाजिक सक्षमीकरणाला चालना देण्यासाठी विद्यापीठाने विधी संस्था, शासकीय यंत्रणा, स्वयंसेवी संस्था आणि स्थानिक समुदाय यांच्याशी भागीदारी विकसित करून विधी साहाय्य, विधी साक्षरता आणि समाजाभिमुख उपक्रम अधिक प्रभावीपणे राबविण्याची आपली बांधिलकी कायम ठेवली आहे.

९. विद्यापीठाने सामाजिक सहभाग, विधी जनजागृती, सामाजिक उत्तरदायित्व आणि लोककल्याण यांसाठी विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करून विद्यार्थी आणि समाजामध्ये न्यायप्रवेश, आरोग्य जागरूकता, पर्यावरणीय शाश्वतता आणि घटनात्मक मूल्यांचा प्रसार करण्याचे कार्य सातत्याने सुरू ठेवले.

१०. दिनांक ०६ मार्च २०२४ रोजी आयोजित सायबर सुरक्षा आणि सायबर जनजागृती या तृतीय क्षमता विकास कार्यक्रमामध्ये डॉ. हॅरॉल्ड डी'कोस्टा यांनी सायबर सुरक्षेची आव्हाने, डिजिटल सुरक्षितता, सायबर गुन्हे प्रतिबंध आणि तंत्रज्ञानाच्या जबाबदार वापराबाबत मार्गदर्शन केले.

११. राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त, दिनांक २५ जानेवारी २०२४ रोजी आयोजित जनजागृती कार्यक्रमात अधिवक्ता चैतन्य धारुरकर यांनी आम्ही, भारताचे मतदार : भूतकाळाचे स्मरण आणि भविष्याचे पुनर्निर्माण या विषयावर व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमाने विद्यार्थ्यांमध्ये लोकशाही मूल्ये, निवडणूक प्रक्रियेबाबत जागरूकता आणि जबाबदार नागरिकत्वाची भावना वृद्धिंगत केली.

१२. दिनांक ०६ एप्रिल २०२४ रोजी आयोजित ग्रंथ दिंडी कार्यक्रमामध्ये विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि कर्मचारी यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर लिखित ग्रंथांचे प्रदर्शन करून घटनात्मक मूल्ये, सामाजिक न्याय, समानता आणि राष्ट्रनिर्मितीविषयी जनजागृती केली.

१३. विद्यापीठाच्या अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC), आरोग्य केंद्र आणि रोटरी क्लब ऑफ औरंगाबाद ईस्ट यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २२ ऑगस्ट २०२४ रोजी मूलभूत जीवनरक्षक तंत्रज्ञान जनजागृती शिबिर (Basic Life Saving Techniques Awareness Camp) आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमात CPR, प्रथमोपचार, श्वासनलिकेत अडथळा निर्माण झाल्यास करावयाची उपाययोजना आणि आपत्कालीन प्रतिसाद तंत्र यांचे प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण देण्यात आले. यामुळे समुदाय आरोग्य आणि सार्वजनिक सुरक्षिततेविषयी जागरूकता वाढण्यास मदत झाली.

१४. विद्यापीठाच्या स्टुडंट बार कौन्सिल, रोटरी क्लब ऑफ औरंगाबाद ईस्ट आणि सांस्कृतिक समिती यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक १२ सप्टेंबर २०२४ रोजी रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. थॅलेसेमिया ग्रस्त रुग्णांना सहाय्य करणे आणि स्वेच्छा रक्तदानाविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा या उपक्रमाचा उद्देश होता. विद्यार्थी आणि कर्मचाऱ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला.

१५. जुलै-ऑगस्ट २०२४ या कालावधीत विद्यापीठाने वृक्षारोपण अभियान राबविले. रोटरी क्लब ऑफ औरंगाबाद ईस्ट यांच्या सहकार्याने विविध स्थानिक आणि फळझाडांच्या १,५०० रोपांचे दान करण्यात आले. या उपक्रमामुळे पर्यावरणीय शाश्वतता, जैवविविधतेचे संवर्धन आणि पर्यावरण संरक्षणाविषयी समाजातील जागरूकता वाढविण्यास हातभार लागला.

१६. विद्यापीठाने आपल्या विधी साहाय्य केंद्रा (Legal Aid Clinic), विविध उत्कृष्टता केंद्रे (Centres of Excellence), विद्यार्थी संघटना आणि समाजाभिमुख उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना विधी साक्षरता, सामाजिक न्याय, पर्यावरण संरक्षण, सार्वजनिक आरोग्य, घटनात्मक मूल्ये आणि सामुदायिक कल्याण यांसारख्या विषयांशी सक्रियपणे जोडून ठेवण्याचे कार्य सातत्याने केले. या कार्यक्रमांमुळे सामाजिकदृष्ट्या जबाबदार विधिज्ञ घडण्यास मदत झाली आणि विद्यापीठाच्या समाजाभिमुख ध्येयाला अधिक बळकटी प्राप्त झाली.

१७. विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक विधी ज्ञान प्रदान करणे आणि जबाबदार नागरिकत्वाला प्रोत्साहन देणे या उद्देशाने विविध शैक्षणिक आणि विस्तार उपक्रमांचे आयोजन करून विधी जागरूकता, सामाजिक उत्तरदायित्व, सार्वजनिक धोरणांबाबतची समज आणि सामुदायिक सहभाग यांचा सातत्याने प्रसार केला.

१८. दिनांक ०६ ऑक्टोबर २०२४ रोजी विद्यापीठाने डेटा गोपनीयता आणि सायबर कायदे (Data Privacy and Cyber Laws) या विषयावर अतिथी व्याख्यान व करिअर मार्गदर्शन सत्र आयोजित केले. झोमॅटो समूहाचे डेटा संरक्षण अधिकारी (माजी JSA, गुरुग्राम) श्री. एस. एल. श्रीराम यांनी हे सत्र घेतले. या व्याख्यानाद्वारे विद्यार्थ्यांना डेटा संरक्षण, गोपनीयतेचे अधिकार आणि डिजिटल युगातील सायबर नियमनाशी संबंधित उदयोन्मुख कायदेशीर प्रश्नांची सखोल माहिती मिळाली.

१९. दिनांक ०८ ऑक्टोबर २०२४ रोजी महिलांविरुद्धचे गुन्हे (Offences against Women) या विषयावर विशेष अतिथी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या माजी न्यायमूर्ती मा. श्रीमती न्यायमूर्ती साधना जाधव यांनी हे व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमामध्ये महिलांसाठी उपलब्ध कायदेशीर संरक्षण, लैंगिक न्याय आणि महिलांविरुद्धच्या गुन्ह्यांशी संबंधित समकालीन आव्हानांवर सखोल मार्गदर्शन करण्यात आले.

२०. विद्यापीठाने आंतरराष्ट्रीय राज्यशास्त्र संघटना (IPSA) आणि वॉटर पॉलिसी सेंटर, औरंगाबाद यांच्या सहकार्याने दिनांक १० डिसेंबर २०२४ रोजी कल्पनांपासून परिणामांपर्यंत : सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेचा अभ्यास (From Ideas to Impact: Exploring Public Policy Processes) या विषयावरील एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय कार्यशाळा आयोजित केली. या कार्यशाळेत सार्वजनिक धोरणांची निर्मिती, अंमलबजावणी आणि परिणामांचे मूल्यमापन या विषयांचा अभ्यास करण्यात आला. या कार्यक्रमामुळे सहभागींची प्रशासन आणि सार्वजनिक कल्याण यंत्रणांबाबतची जाणीव अधिक दृढ झाली.

२१. विद्यापीठाने शासकीय विज्ञान संस्था, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या सहकार्याने दिनांक २० व २१ डिसेंबर २०२४ रोजी ई-कचरा समस्येवर विज्ञान आणि कायदेशीर हस्तक्षेप (Science and Legal Interventions Targeting E-Waste Problem) या विषयावरील राष्ट्रीय परिसंवाद आयोजित केला. या परिसंवादात पर्यावरणीय शाश्वतता, ई-कचरा व्यवस्थापनाशी संबंधित कायदेशीर चौकट आणि पर्यावरणीय समस्यांवर मात करण्यासाठी कायदा व धोरणांची भूमिका यांवर चर्चा करण्यात आली. या कार्यक्रमास ICSSR आणि हिंदुस्तान पेट्रोलियम लिमिटेड यांचे सहकार्य लाभले.

२२. दिनांक ०४ व ०५ ऑक्टोबर २०२४ रोजी विद्यापीठाने SCC Online आणि Eastern Book Company (EBC) संशोधन साधने या विषयावर द्विदिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली. या कार्यशाळेमुळे विद्यार्थ्यांना प्रगत विधी संशोधन डेटाबेसची ओळख झाली आणि त्यांची विधी संशोधन, प्रकरण विश्लेषण आणि शैक्षणिक लेखन क्षमता वृद्धिंगत झाली.

२३. या सर्व कार्यक्रमांद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये विधी साक्षरता, सायबर सुरक्षा जागरूकता, पर्यावरणीय जाणीव, सार्वजनिक धोरणांची समज, लैंगिक न्यायाविषयी संवेदनशीलता आणि संशोधन कौशल्ये विकसित झाली. यामुळे विद्यापीठाच्या विधी साहाय्य, सामाजिक बांधिलकी आणि सार्वजनिक सेवेच्या उद्दिष्टांना अधिक चालना मिळाली.

२४. प्रजासत्ताक दिन २०२५ च्या निमित्ताने विद्यापीठाने भारतीय संविधानाच्या कलम ५१A अंतर्गत नमूद करण्यात आलेल्या मूलभूत कर्तव्यांबाबत जनजागृती करण्यासाठी विधी साहाय्य आणि जनजागृती अभियान आयोजित केले. या कार्यक्रमामध्ये विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांना जबाबदार नागरिकत्व, घटनात्मक मूल्ये, पर्यावरण संरक्षण, सार्वजनिक मालमत्तेचे संरक्षण, सामाजिक सलोखा आणि वैज्ञानिक दृष्टिकोन यांविषयी माहिती देण्यात आली. संवादात्मक सत्रे, तज्ज्ञ व्याख्याने आणि विधी जनजागृती उपक्रमांच्या माध्यमातून मूलभूत अधिकार आणि मूलभूत कर्तव्यांमधील परस्परसंबंध स्पष्ट करण्यात आला तसेच राष्ट्रनिर्मितीमध्ये सक्रिय सहभागासाठी प्रेरित करण्यात आले.

२५. दिनांक १५ मार्च २०२५ रोजी विधी साहाय्य केंद्र आणि प्रो बोनो क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी मध्यवर्ती कारागृह, छत्रपती संभाजीनगर येथे शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली. या भेटीद्वारे विद्यार्थ्यांना कारागृह प्रशासनाची कार्यपद्धती, पुनर्वसन कार्यक्रम, कैदी व्यवस्थापन प्रणाली आणि कैद्यांसाठी उपलब्ध विधी साहाय्य सेवांची प्रत्यक्ष माहिती मिळाली. विद्यार्थ्यांनी कारागृह अधिकाऱ्यांशी संवाद साधून कारावासातील व्यक्तींचे अधिकार आणि फौजदारी न्यायव्यवस्थेच्या व्यावहारिक पैलूंचे ज्ञान प्राप्त केले. या कार्यक्रमामुळे वर्गातील शिक्षण आणि प्रत्यक्ष विधी व्यवहार यांमधील दरी कमी होण्यास मदत झाली तसेच विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक उत्तरदायित्व आणि सहानुभूतीची भावना विकसित झाली.

२६. दिनांक २९ मार्च २०२५ रोजी विधी साहाय्य केंद्र आणि प्रो बोनो क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने जिल्हा व सत्र न्यायालय तसेच कौटुंबिक न्यायालय, छत्रपती संभाजीनगर येथे शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली. या भेटीचा उद्देश विद्यार्थ्यांना न्यायालयीन प्रक्रियेचा प्रत्यक्ष अनुभव देणे आणि न्यायप्रक्रियेबाबतची त्यांची समज वाढविणे हा होता. विद्यार्थ्यांनी न्यायालयीन कामकाजाचे निरीक्षण केले, विधी व्यावसायिकांशी संवाद साधला आणि न्यायाधीश, अधिवक्ता, न्यायालयीन कर्मचारी तसेच विधी साहाय्य संस्थांच्या भूमिकांविषयी माहिती मिळविली. कौटुंबिक कायद्याशी संबंधित प्रकरणांच्या सुनावण्यांचे निरीक्षण करून विद्यार्थ्यांना फौजदारी आणि कौटुंबिक न्यायव्यवस्थेच्या कार्यपद्धतीचे सखोल ज्ञान प्राप्त झाले.

२७. या सर्व उपक्रमांद्वारे विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांमध्ये विधी जागरूकता, घटनात्मक साक्षरता, नागरी उत्तरदायित्व, न्यायप्रवेशाविषयीची समज आणि अनुभवाधारित शिक्षण यांना चालना दिली. परिणामी, विधी साहाय्य, सामुदायिक सहभाग आणि सामाजिक बांधिलकी या क्षेत्रांतील विद्यापीठाची वचनबद्धता अधिक दृढ झाली.

शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची यादी (सन २०२४-२५)

अ. क्र.	प्रशासकीय कर्मचाऱ्यांचे नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता
१	डॉ. नितीन कुडे	ग्रंथपाल	बी.ए., बी.लिब., एम.लिब. अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स, पीएच.डी.
२	डॉ. निवृत्ती गजभारे	उपकुलसचिव	बी.एस्सी., एम.सी.ए., एम.बी.ए. (मानव संसाधन), पीएच.डी. (व्यवसाय प्रशासन)
३	श्री. टी. चंद्रकांत	अंतर्गत लेखापरीक्षक	बी.कॉम., एम.बी.ए.
४	श्री. बिक्रम पटनायक	कॅम्पस प्रशासक	व्यवसाय व्यवस्थापनातील पदव्युत्तर पदविका, संगणक पदविका
५	श्री. अरुण बक्षी	संपर्क अधिकारी	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (H.S.C.)
६	श्री. ए. एस. पठाण	कुलसचिव यांचे वैयक्तिक सचिव	बी.कॉम.
७	श्री. बालासाहेब मोहिते	विभाग अधिकारी	बी.कॉम., एलएल.बी.
८	श्री. विठ्ठल पी. सपकाळ	कुलगुरू यांचे वैयक्तिक सहाय्यक तथा जनसंपर्क अधिकारी	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (H.S.C.)
९	श्री. रामदास गवळी	उपलेखा अधिकारी	एम.कॉम., डी.बी.एम. व एलएल.बी.
१०	श्री. किशोर भुकेले	प्रणाली तथा नेटवर्क ऑपरेटर	बी.एस्सी., एम.सी.ए.
११	श्री. योगेश तवार	वसतिगृह अधीक्षक	एम.ए., एलएल.बी.
१२	श्री. अमोल नरवडे	सहाय्यक (शिष्यवृत्ती)	एम.सी.ए.
१३	सौ. संध्या जमधडे	कर्मचारी परिचारिका तथा वसतिगृह सहाय्यक	आर.जी.एन.एम.
१४	श्री. बालाजी जाधव	उद्यान पर्यवेक्षक तथा कार्यालय सहाय्यक	एम.बी.ए. (मानव संसाधन)
१५	डॉ. आनंद हातोले	क्रीडा प्रशिक्षक (पुरुष)	एम.पी.एड., पीएच.डी.
१६	डॉ. नम्रता साहुजी	क्रीडा प्रशिक्षक (महिला)	एम.पी.एड., पीएच.डी.
१७	श्री. महेश जाधव	वाहनचालक तथा देखभाल सहाय्यक	एम.बी.ए. (मानव संसाधन)
१८	श्री. शैलेश जाधव	सुतार तथा परिचर	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (H.S.C.)
१९	श्री. ज्ञानेश्वर कलवले	वाहनचालक तथा परिचर	इयत्ता चौथी उत्तीर्ण

दैनंदिन कर्मचारी यादी (सन २०२४-२५)

अ) दैनंदिन वेतनावरील कर्मचारी (८ कर्मचारी)

अ.क्र.	कर्मचाऱ्याचे नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता	प्रवर्ग	रुजू दिनांक
१	शेख नज़मा	परिचर	१० वी	खुला	२५-०४-२०१७
२	शेखर गडवे	सहाय्यक	एम.लिब. अँड इन्फो. सायन्स	अनुसूचित जाती	०४-०७-२०१७
३	प्रवीण टापरे	सहाय्यक	एम.एस्सी.	इतर मागासवर्ग	०९-०८-२०१७
४	महंमद रईस	प्लंबर	१० वी	खुला	०१-१०-२०१७
५	वैभव टापरे	परिचर	एम.सी.ए.	इतर मागासवर्ग	०१-०६-२०१८
६	भानुदास सातदिवे	परिचर	-	अनुसूचित जाती	२१-०२-२०१९
७	शेख महंमद अली	सहाय्यक	एच.एस.सी.	खुला	२७-०३-२०१९
८	पंकज मनगटे	परिचर	बी.एस्सी.	खुला	०३-०७-२०१९

ब) बाह्यस्त्रोतावरील सहाय्यक कर्मचारी (३० कर्मचारी)

अ.क्र.	कर्मचाऱ्याचे नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता	प्रवर्ग	रुजू दिनांक
१	सुशील गव्हाळे	आयटी सहाय्यक	एम.फिल. (आयटी)	अनुसूचित जाती	०१-०७-२०२०
२	पवन कांबळे	आयटी सहाय्यक	एम.फिल. (संगणक शास्त्र)	अनुसूचित जाती	२१-०८-२०२०
३	सुजाता बी. खरात	आयटी सहाय्यक	एम.सी.एम.	अनुसूचित जाती	२१-०८-२०२०
४	सागर अंभोरे	आयटी सहाय्यक	पीएच.डी.	अनुसूचित जाती	०७-०९-२०२०
५	सतीश बी. सुरडकर	आयटी सहाय्यक	एम.एस्सी. (सीएस)	इतर मागासवर्ग	२७-११-२०२०
६	जानकी ढमढेरे	सहाय्यक	एम.एल.आय.एस्सी.	सर्वसाधारण	२३-०३-२०२१
७	विलास सावळे	आयटी सहाय्यक	एम.ए.	अनुसूचित जाती	२६-०६-२०२१
८	श्रावणी एस. देवकर	आयटी सहाय्यक	एम.एस्सी.-सीएस	सर्वसाधारण	०८-०९-२०२१
९	अमोल क्षीरसागर	सहाय्यक	बी.ई.	इतर मागासवर्ग	०१-०२-२०२२
१०	रविराज पाखरे	आयटी सहाय्यक	एम.एस्सी. (सीएस)	अनुसूचित जाती	२३-०२-२०२२
११	दीपक हुड	सहाय्यक	एम.बी.ए.	एसईबीसी	२०-०५-२०२२
१२	प्रसाद घुले	परिचारक	बी.एस्सी. (नर्सिंग)	सर्वसाधारण	०१-०८-२०२२
१३	अश्विनी वाघमारे	सहाय्यक	बी.ई.-आयटी	अनुसूचित जाती	०४-०८-२०२२
१४	सुशील अंभोरे	आयटी सहाय्यक	एम.एस्सी.-सीएस	अनुसूचित जाती	०१-१०-२०२२
१५	संतोष टापरे	शिपाई	जी.एन.एम.	सर्वसाधारण	१०-०१-२०२३
१६	अक्षय एच. बारसे	सहाय्यक	बी.मेक.	इतर मागासवर्ग	०१-०२-२०२३
१७	वर्षा नरवडे	परिचारिका	जी.एन.एम.	अनुसूचित जाती	१०-०२-२०२३
१८	मधुकर पैठणे	सहाय्यक (स्टेनो)	बी.ए. (इंग्रजी)	अनुसूचित जाती	२७-०२-२०२३
१९	अविनाश गायकवाड	सहाय्यक	एम.कॉम.	सर्वसाधारण	०१-०३-२०२३
२०	खुशाल एस. तावरे	सहाय्यक	एम.ए. (पत्रकारिता)	सर्वसाधारण	२०-०३-२०२३

अ.क्र.	कर्मचाऱ्याचे नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता	प्रवर्ग	रुजू दिनांक
२१	जयश्री एस. थोरात	सहाय्यक	बी.कॉम.	अनुसूचित जाती	२१-०४-२०२३
२२	हरिशंकर राव	सहाय्यक	एम.कॉम.	सर्वसाधारण	२६-०४-२०२३
२३	वैभव कल्याणे	सहाय्यक	बी.टेक.	इतर मागासवर्ग	१७-०७-२०२३
२४	सूरज केसरे	सहाय्यक	एम.कॉम.	सर्वसाधारण	२५-०८-२०२३
२५	संदीप दांडगे	परिचारक	जी.एन.एम.	अनुसूचित जाती	१५-०२-२०२४
२६	धीरज बनकर	सहाय्यक	बी.कॉम.	अनुसूचित जाती	३०-०९-२०२४
२७	तुषार बागडे	सहाय्यक	एम.ए.	इतर मागासवर्ग	०३-०२-२०२५
२८	वर्षा केदार	परिचारिका	जी.एन.एम.	अनुसूचित जाती	१०-०२-२०२३

क) बाह्यस्त्रोतावरील परिचर कर्मचारी (२१ कर्मचारी)

अ.क्र.	कर्मचाऱ्याचे नाव	पदनाम	शैक्षणिक पात्रता	प्रवर्ग	रुजू दिनांक
१	पूजा एम. जाधव	परिचर	१२ वी	खुला	२६-०६-२०२०
२	शिल्पा साबळे	परिचर	बी.ए.	खुला	२१-०८-२०२०
३	रोहित आर. भुन्ने	परिचर	बी.कॉम.	खुला	१९-११-२०२०
४	मंगेश व्ही. विश्वासू	परिचर	एम.ए.	खुला	०१-१२-२०२१
५	शांताराम अवसारे	परिचर	१० वी	खुला	०२-०३-२०२२
६	सपना घाटगे	परिचर	एम.ए.	खुला	०१-०१-२०२४
७	सुरेखा सूर्यनारायण	परिचर	६ वी	अनुसूचित जाती	०१-०२-२०२२
८	ऋषिकेश सातपुते	परिचर	बी.ए.	अनुसूचित जाती	०९-०१-२०२३
९	विशाल ए. पवार	परिचर	एम.ए.	विमुक्त जाती-अ	१४-०१-२०२३
१०	राजेश दिवेकर	परिचर	१२ वी	अनुसूचित जाती	२८-०४-२०२२
११	मिलिंद थोरात	परिचर	बी.ए.	अनुसूचित जाती	०२-०२-२०२२
१२	असलम पठाण	परिचर	बी.ए.	खुला	२४-०९-२०२४
१३	राजेंद्र काकडे	परिचर	एम.फिल., एल.एल.बी.	खुला	०१-०८-२०२५
१४	दीपाली वानखेडकर	परिचर	१२ वी	इतर मागासवर्ग	०७-०१-२०२३
१५	तनिष व्ही. सावळे	परिचर	१२ वी	अनुसूचित जाती	२४-०८-२०२४
१६	सुनिता पी. पवार	स्वयंपाकी	७ वी	खुला	०६-०२-२०२१
१७	राजू एन. खरात	प्लंबर	१२ वी	अनुसूचित जाती	२६-०४-२०२१
१८	योगेश पवार	इलेक्ट्रिशियन	१० वी	इतर मागासवर्ग	१०-०२-२०२२
१९	ऋषिकेश एस. अवसारे	वाहनचालक तथा परिचर	बी.ए.	खुला	३१-०८-२०२१
२०	अनिकेत ए. शिंदे	वाहनचालक तथा परिचर	डिप्लोमा	खुला	०१-०१-२०२४
२१	प्रशांत धावरे	वाहनचालक तथा परिचर	बी.ए.	अनुसूचित जाती	०४-०२-२०२४

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांचा तृतीय पदवीदान समारंभ

विद्यापीठाने दिनांक १६ सप्टेंबर २०२४ रोजी आपला तृतीय पदवीदान समारंभ यशस्वीरित्या आयोजित केला. हा समारंभ पदवीधर विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रवासातील एक महत्त्वपूर्ण टप्पा ठरला. आपल्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमांची यशस्वी पूर्तता करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या यशाचा गौरव करण्याबरोबरच, विधी शिक्षणातील उत्कृष्टतेप्रती विद्यापीठाची बांधिलकी या समारंभातून अधोरेखित झाली.

या पदवीदान समारंभास भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती संजीव खन्ना हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. त्यांनी पदवीदान भाषणाद्वारे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या भावी कारकिर्दीत प्रामाणिकपणा, व्यावसायिकता, घटनात्मक नैतिकता आणि सार्वजनिक सेवेप्रती समर्पण या मूल्यांचे पालन करण्याचे प्रेरणादायी मार्गदर्शन केले.

हा समारंभ विद्यापीठाचे कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आला. त्यांच्या दूरदृष्टीपूर्ण नेतृत्वामुळे आणि सातत्यपूर्ण पाठिंब्यामुळे विद्यापीठाच्या सर्वांगीण विकासास मोठे योगदान लाभले आहे. या कार्यक्रमास कार्यकारी परिषद, शैक्षणिक परिषद, प्राध्यापक वर्ग, विद्यार्थी, पालक, माजी विद्यार्थी तसेच विधी क्षेत्रातील अनेक मान्यवर उपस्थित होते.

या पदवीदान समारंभामध्ये बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि एलएल.एम. या अभ्यासक्रमांतील एकूण ११३ विद्यार्थ्यांना पदव्या प्रदान करण्यात आल्या. या कार्यक्रमाद्वारे विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक यशाचा गौरव करण्यात आला तसेच त्यांनी घेतलेल्या कठोर विधी शिक्षण आणि प्रशिक्षणाची यशस्वी पूर्तता साजरी करण्यात आली.

हा समारंभ विद्यार्थ्यांच्या कठोर परिश्रम, चिकाटी आणि समर्पणाचा गौरव करण्याचा एक महत्त्वपूर्ण प्रसंग ठरला. तसेच न्याय, कायद्याचे राज्य, नैतिक मूल्ये आणि नेतृत्वगुणांनी परिपूर्ण भावी विधिज्ञ घडविण्यासाठी विद्यापीठाने केलेल्या प्रयत्नांचाही तो गौरव होता.

न्यायव्यवस्था आणि विधी क्षेत्रातील प्रतिष्ठित मान्यवरांच्या उपस्थितीमुळे हा समारंभ पदवीधर विद्यार्थ्यांसाठी संस्मरणीय आणि प्रेरणादायी ठरला. पदवीदान समारंभाने केवळ शैक्षणिक यशाचा उत्सव साजरा केला नाही, तर विद्यार्थ्यांना विधी व्यवसाय, न्यायव्यवस्था, शैक्षणिक क्षेत्र, सार्वजनिक सेवा आणि व्यापक समाजासाठी अर्थपूर्ण योगदान देण्याची प्रेरणाही दिली.

हा पदवीदान समारंभ विधी शिक्षणाच्या क्षेत्रातील एक अग्रगण्य संस्था म्हणून विद्यापीठाच्या सातत्यपूर्ण प्रगतीचे प्रतीक ठरला. विद्यार्थी, पालक, प्राध्यापक, माजी विद्यार्थी आणि मान्यवरांना एकत्र आणणाऱ्या या कार्यक्रमामुळे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक परंपरांना अधिक बळकटी मिळाली आणि सक्षम, सामाजिकदृष्ट्या सजग तसेच व्यावसायिकदृष्ट्या यशस्वी विधिज्ञ घडविण्याच्या विद्यापीठाच्या ध्येयाला अधिक दृढता प्राप्त झाली.

इतर उपक्रम व कार्यक्रम

राष्ट्रीय क्रीडा कायदा परिसंवाद

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांनी दिनांक ६ व ७ जुलै २०२४ रोजी राष्ट्रीय क्रीडा कायदा परिसंवादाचे आयोजन केले. या दोन दिवसीय परिसंवादात क्रीडा प्रशासन, खेळाडूंचे हक्क, डोपिंगविरोधी नियम आणि क्रीडा व्यवस्थापनातील कायदेशीर पैलूंशी संबंधित उदयोन्मुख विषयांवर सखोल चर्चा करण्यात आली. देशभरातील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील विधिज्ञ, शिक्षणतज्ञ, संशोधक आणि विद्यार्थ्यांनी या परिसंवादात उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला.

नव्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी दीक्षारंभ कार्यक्रम

विद्यापीठाने २७ जुलै २०२४ रोजी बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स), बी.बी.ए. एलएल.बी. (ऑनर्स) आणि एलएल.एम. अभ्यासक्रमांमध्ये नव्याने प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी दीक्षारंभ कार्यक्रमाचे आयोजन केले. या कार्यक्रमास भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती मा. श्री. न्यायमूर्ती सूर्यकांत हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. याशिवाय सर्वोच्च न्यायालय तसेच मुंबई उच्च न्यायालयातील विद्यमान व माजी न्यायमूर्तींनीही विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून त्यांच्या शैक्षणिक आणि व्यावसायिक वाटचालीसाठी मार्गदर्शन केले.

रीडर्स क्लबची स्थापना

विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन संस्कृती, बौद्धिक चर्चा आणि ज्ञानविनिमयाला प्रोत्साहन देण्यासाठी विद्यापीठाने रीडर्स क्लब या विद्यार्थी-केंद्रित उपक्रमाची स्थापना केली. या क्लबचे उद्घाटन ४ ऑक्टोबर २०२४ रोजी प्रख्यात लेखिका श्रीमती कोरल दासगुप्ता यांच्या उपस्थितीत करण्यात आले. त्यांनी साहित्य, संस्कृती आणि सर्जनशील लेखन यांविषयी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून त्यांना प्रेरित केले.

क्लॅट-२०२५ परीक्षेचे यशस्वी आयोजन

विद्यापीठाने १ डिसेंबर २०२४ रोजी क्लॅट-२०२५ परीक्षेचे यशस्वीरित्या आयोजन केले. या परीक्षेसाठी एकूण ४९७ उमेदवार उपस्थित होते. परीक्षेचे सुरळीत आणि पारदर्शक आयोजन सुनिश्चित करण्यासाठी विद्यापीठाने आवश्यक सर्व सुविधा उपलब्ध करून दिल्या. तसेच उमेदवारांसोबत आलेल्या पालकांसाठीही स्वतंत्र प्रतीक्षेची व्यवस्था करण्यात आली.

विद्यापीठ परिसरात एचडीएफसी एटीएम केंद्राचे उद्घाटन

विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि कर्मचाऱ्यांना बँकिंग सुविधा सहज उपलब्ध व्हाव्यात या उद्देशाने विद्यापीठ परिसरात एचडीएफसी बँकेचे एटीएम केंद्र डिसेंबर २०२४ मध्ये सुरू करण्यात आले. या सुविधेमुळे विद्यापीठ परिसरातच रोख रक्कम काढणे आणि इतर बँकिंग सेवा उपलब्ध झाल्या.

विद्यार्थ्यांसाठी व्यायामशाळेचे उद्घाटन

विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक तंदुरुस्ती, आरोग्य आणि सर्वांगीण विकासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी विद्यापीठाने नवीन मुलींच्या वसतिगृहामध्ये अत्याधुनिक व्यायामशाळा नोव्हेंबर २०२४ मध्ये सुरू केली.

विद्यार्थ्यांसाठी आरोग्यदायी आणि अनुकूल शैक्षणिक वातावरण निर्माण करण्याच्या विद्यापीठाच्या प्रयत्नांचा हा एक महत्त्वपूर्ण भाग आहे.

सेवा नियमावली समितीची स्थापना

विद्यापीठातील अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांच्या सेवा अटी व नियम निश्चित करण्यासाठी माजी न्यायमूर्ती आणि शिक्षणतज्ञांचा समावेश असलेली सेवा नियमावली समिती स्थापन करण्यात आली. या समितीची बैठक १२ फेब्रुवारी २०२५ रोजी आयोजित करण्यात आली. बैठकीत रजा नियमावली, सेवा अटी आणि इतर प्रशासकीय धोरणांशी संबंधित विविध बाबींवर सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

कुलपती यांची विद्यापीठ अधिकाऱ्यांसोबत आढावा बैठक

१० जानेवारी २०२५ रोजी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती तथा विद्यापीठाचे कुलपती मा. श्री. न्यायमूर्ती अभय एस. ओक यांनी विद्यापीठाच्या अधिकाऱ्यांसोबत आढावा बैठक घेतली. या बैठकीत शैक्षणिक विकास, प्राध्यापक भरती, पायाभूत सुविधा प्रकल्प, नियमित प्रशासन आणि विद्यापीठाच्या भावी विकास आराखड्याशी संबंधित विविध विषयांचा सखोल आढावा घेण्यात आला.

MAHARASHTRA NATIONAL LAW UNIVERSITY		
Budget for the Year 2024-2025		
Heads of Expenses	**BUDGET 2024-25**	**(Amt in Lakhs)**
Advertisement Expenses:	**900000**	**9.00**
ADVERTISEMENT	700000	7.00
WEBSITE	200000	2.00
Computer/Accessories - Purchasing & Maintenance	**7800000**	**78.00**
SOFTWARE PURCHASE AND OTHER ALLIED EXPENSES	6000000	60.00
COMPUTER & ACCESSORIES	1800000	18.00
Contract Sevice (Outsourcing Agencies)	**42496554**	**424.97**
VEHICLE HIRE CHARGES (FOR GUESTS AND ACADEMIC AND INDUSTRIAL VISITS)	500000	5.00
Equipment & Machinery	**19890000**	**198.90**
CCTV Camera and Allied Purchase	750000	7.50
Electronic Resources - RFID Automation of Library Purchase	0	0.00
Internet Hardware Purchase	16640000	166.40
Equipments Purchase	2500000	25.00
Furniture & Fixture Purchase		0.00
Travelling Expenses	**693084**	**6.93**
CONVEYANCE/ FUEL FOR VEHICLE EXPS	352142	3.52
TRAVELLING EXPENSES FOR OFFICIALS MEETINGS	340941	3.41
Fuel, Oil & Lubricants	**236320**	**2.36**
DIESEL FOR GENERATOR / EQUIPMENT/ AMBULANCE	236320	2.36
Library	**8431000**	**84.31**
Electronic Resources - Library (Subscription & Renewal)	6031000	60.31
Books & Journals (including reading material)	2400000	24.00
Maintenance & Repairs	**4100000**	**41.00**
VEHICLE REPAIR & MAINTENANCE	100000	1.00
REPAIR / RENOVATION & MAINTENANCE	4000000	40.00

Office Expenses	22668611	226.69
NEWS PAPER EXPENSES	55983	0.56
GARDEN EXPS	500000	5.00
AFFILIATION FEE / CONTINUATION OF AFFILIATION FEE- BCI	1500000	15.00
COUNCIL MEETING EXPENSES	1827006	18.27
BANK CHARGES	25000	0.25
CO-CURRICULAR , EXTRA CIRRUCULAR - CULTURAL & ACADEMIC EVENTS	325000	3.25
FESTIVAL AND CARPEDIUM EXPENSES	175000	1.75
MEDICAL EXPENSES	1506462	15.06
ROUTINE OFFICE EXPS	4827002	48.27
REGISTRATION AND PARTICIPATION EXPS. IN SEMINAR, MOOT COURT ETC. BY STUDENTS	351311	3.51
INTRA MOOTCOURT EXPENSES ORGANISED BY THE UNIVERSITY	150000	1.50
SEMINAR, CONFERENCES,WORKSHOPS,SYMPOSIUM FDP & GUEST LECTURES ETC. ORGANISED BY THE UNIVERSITY	250000	2.50
INCENTIVES FOR RESEARCH & DEVELOPMENT OF FACULTY,(REGISTRATION FOR NATIONAL / INTERNATIONAL CONFERNECES,WORKSHOPS,SEMINARS PARTICIPATION AND PAPER PRESENTATION SCOPUS INDEXED / UGC CARE LISTED JOURNAL FOR TEACHING & STAFF)	400000	4.00
ARRANGING INTERVIEW PROCESS	1000000	10.00
ADMISSION EXPENSES	244666	2.45
IDENTITY CARDS	10000	0.10
EXAMINATION EXPENSES	818889	8.19
SPORT EVENTS , REPRESENTATIONS AND CONSUMABLES	500000	5.00
GYM SETUP & PROCUREMENT	1500000	15.00
HOUSE RENT	0	0.00
PROFESSIONAL FEE (ZAWAR ASSOCIATES + MEGHANA ASSOCIATES+COURT CASES)	300000	3.00
AUDIT EXPENSES	150000	1.50
(UNIVERSITY'S FUNCTIONS)	6252292	
INDUCTION/ COURSE WORK INAUGUARATION PROGRAM (PHD + LLB+ BBA+ LLM+ OTHER CENTRES)	500000	5.00
CONVOCATION EXPENSES	3502292	35.02
INAUGURATION CEREMONY, FOUNDATION / STONE LAYING ETC.	2000000	20.00
FLAGSHIP EVENTS - LAW CONCLAVE ETC	250000	2.50

Phone & Light	**13369526**	**133.70**
ELECTRICITY EXPENSES	10041526	100.42
TELEPHONE/ INTERNET EXPS	3328000	33.28
Postage	**10000**	**0.10**
POSTAGE EXPS	10000	0.10
Publication & Printing	**1500000**	**15.00**
PRINTING (UNIVERSITY PUBLICATION ETC.) & STATIONERY	1500000	15.00
Remuneration	**82106729**	**821.07**
REGULAR / CONTRACTUAL STAFF (ON SCLAE)	49617050	496.17
CONTRACTUAL STAFF (CONSOLIDATED)	16357667	163.58
GUEST / VISITING FACULTY (ON HOURLY BASIS)	2126667	21.27
DOCTOR HONORARIUM	1598667	15.99
WAGES PAYMENT	3145987	31.46
POLICY FOR GRATUITY PAYMENT	275000	2.75
PROVIDENT FUND	8985692	89.86
Rate & Taxes	**401793**	**4.02**
Duties & Taxes (Water and Property Tax)	401793	4.02
Total - (Part- A)	**204603615**	**2046.04**

ADDITIONAL BUDGET		
NEW RECRUITMENTS (Teaching and Non Teaching staff)	48248935	482.49
PROVIDENT FUND	6272362	62.72
Furniture & Fixture Purchase	17500000	175.00
Total -(Part -B)	**72021297**	**720.21**

GRAND TOTAL - (PART A+ PART B) = C	**276624912**	**2766.25**

REGISTRAR

Registrar
Maharashtra National Law University
Aurangabad.

VICE CHANCELLOR I/C

Prof. Dr. A. Lakshminath
Vice-Chancellor (In-Charge)
Maharashtra National Law University
Aurangabad.

MAHARASHTRA NATIONAL LAW UNIVERSITY
Budget for the Year 2024-2025

SUMMARY

(OPTION -A)

RECEIPTS (BALLB-60, BBA LLB 60 FEE + GRANT FROM GOM)	189497917	1894.98
EXPENSES (WITHOUT NEW RECRUITMENTS & FURNITURE FOR HOSTEL)	204603615	2046.04
DEFICIT -	**-15105699**	**-151.06**

(OPTION -B)

RECEIPTS (BALLB-60, BBA LLB 60 FEE + GRANT FROM GOM)	189497917	1894.98
EXPENSES (INCLUDING NEW RECRUITMENTS & FURNITURE FOR HOSTEL)	276624912	2766.25
DEFICIT -	**-87126995**	**-871.27**

(OPTION -C)

RECEIPTS (BALLB-120, BBA LLB 60 FEE + GRANT FROM GOM)	204784885	2047.85
EXPENSES (INCLUDING NEW RECRUITMENTS & FURNITURE FOR HOSTEL)	276624912	2766.25
DEFICIT -	**-71840027**	**-718.40**

(Amount in Rs.) Amt in Cr

PROPOSED FEE RECEIVABLE FOR THE YEAR 2024-2025

SR.NO.	NAME OF COURSE	DURATION OF COURSE	2024-2025	2024-2025
1	B.A., LL.B (HONS)	5 BATCHES	73562232.00	7.36
2	B,B.A., LL.B. (HONS)	3 BATCHES	44424600.00	4.44
3	L.L.M.	1 BATCH	9591084.00	0.96
4	B.B.A. M.B.A (INTEGRATED COURSE IN LAW AND MANAGEMENT)		[redacted]	0.00
5	EXECUTIVE MBA (MEDICAL LAWS & HOSPITAL MANAGEMENT)		[redacted]	0.00
6	EXECUTIVE MBA (CAPITAL MARKET REGULATION)			0.00
7	MA (FORENSIC SCIENCE AND TECHNOLOGY)			0.00
8	MA (PUBLIC POLICY)			0.00
9	MBA (COURT ADMINISTRATION & FINANCIAL SERVICES)			0.00
4	Ph. D	2 BATCHES	1200000.00	0.12
5	LL. D	1 BATCH	120000.00	0.01
6	Other Income		3600000.00	0.36
7	CLAT Share		7000000.00	0.70
8	Donation		50000.00	0.01
9	COST Money Receipts		100000.00	0.01
A	**TOTAL PROPOSED COLLECTION**		**139497916.74**	13.95

B	Block Grant from Government of Maharashtra		50000000.00	5.00
	TOTAL: - (B)		**50000000.00**	**5.00**

C	**GRAND TOTAL COLLECTION (A+B =C)**		**189497916.74**	**18.95**

ADDITIONAL BUDGET

SR.NO.	NAME OF COURSE	DURATION OF COURSE	2024-2025	2024-2025
1	B.A., LL.B (HONS)	1st Year 2024-2025	15286968.00	1.53
2	B,B.A., LL.B. (HONS)	1st Year 2024-2025		0.00
3	L.L.M.	1st Year 2024-2025		0.00
D	**TOTAL PROPOSED COLLECTION FROM ADDITIONAL BATCHES**		**15286968.00**	**1.53**
E	**GRAND TOTAL COLLECTION (A+B+C+D) =E**		**204784884.74**	**20.48**

REGISTRAR

Registrar
Maharashtra National Law University
Aurangabad.

VICE CHANCELLOR I/C

3/2/24

Prof. Dr. A. Lakshminath
Vice-Chancellor (In-Charge)
Maharashtra National Law University
Aurangabad.

।।यतो धर्मस्ततो जय:।।

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर
छत्रपती संभाजीनगर

वैधानिक लेखापरीक्षण अहवाल
मूल्यांकन वर्ष २०२५-२६
आर्थिक वर्ष २०२४-२५

लेखापरीक्षक

एम डी एस एस ॲण्ड असोसिएटस्,
सनदी लेखापाल,
हाऊस नं. ३-४-३२, मुलमची बाजार,
मोहन टॉकीजच्या पाठीमागचा रोड,
छत्रपती संभाजीनगर -४३१००१

एम.डी.एस.एस. ॲण्ड असोसिएटस्
सनदी लेखापाल
एफ.आर.एन. : १४०७२० डब्ल्यु

स्वतंत्र वैधानिक लेखा परिक्षण अहवाल

प्रति,
मा. कुलगुरु
महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

आर्थिक विवरण पत्राविषयी लेखा परिक्षकांचा अहवाल:

आम्ही महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर यांच्याकडील ३१ मार्च २०२५ अखेरचे ताळेबंद पत्रक, आय आणि व्यय पत्रक आणि जमा-खर्च पत्रक यांचा समावेश असलेली आर्थिक विवरण पत्रके आणि महत्वपूर्ण लेखा विषयक धोरणांचा सारांश व स्पष्टीकरणात्मक माहिती असलेला तपशिल यांचे लेखा परिक्षण केले आहे.

आर्थिक विवरण पत्राविषयी व्यवस्थापनाची जबाबदारी:

भारताच्या राष्ट्रीय व्यावसायिक लेखा संस्थेने निर्धारित केलेल्या आर्थिक मानक व महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ कायदा २०१४ च्या नियमावली नुसार विद्यापीठाची आर्थिक कामगिरी, सत्य व पारदर्शी आर्थिक स्थिती दर्शविणारे आर्थिक विवरण पत्रके तयार करण्याची जबाबदारी व्यवस्थापनाची आहे. या जबाबदारी मध्ये अंतर्गत नियंत्रणाद्वारे अंमलबजावणी व जपवणूक करुन, आर्थिक विवरण पत्रक तयार व सादरीकरण करतांना त्यांची रचना सत्य व पारदर्शी, तांत्रिक चुक आणि फसवणूक अथवा चुकीच्या वातावरणापासून मुक्त अशी असावी.

लेखा परिक्षकाची जबाबदारी:

आम्ही केलेल्या लेखा परिक्षणाच्या अधीन राहून आर्थिक विवरण पत्रकावर आमचे मत दर्शविण्याची आमची जबाबदारी आहे. भारताच्या राष्ट्रीय व्यावसायिक लेखा संस्थेने निर्धारित केलेल्या आर्थिक मानकानुसार आम्ही लेखा परिक्षण केले आहे. आर्थिक विवरण पत्रके चुकीच्या विधानापासुन मुक्त आहेत का याबाबत पुरेशी खात्री करुन घेण्यासाठी आम्ही नैतिकतेचे पालन करुन लेखा परिक्षण योजना करणे या मानकानुसार आवश्यक आहे.

लेखा परिक्षणामध्ये आर्थिक विवरण पत्रका मधील रक्कमा व जोडपत्राची तपासणी करण्याचा समावेश आहे. लेखा परिक्षणासाठी निवडलेली प्रक्रिया लेखा परिक्षकाच्या निर्णयावर अंवलबून असते. ज्यात फसवणूक अथवा चुकीमुळे, तांत्रिक चुकीच्या आर्थिक विवरण पत्रकातील जोखमीच्या मुल्यांकनासह लेखा परिक्षणाचा समावेश आहे. त्या जोखमीचे मुल्यांकन करतांना लेखा परिक्षक आर्थिक विवरण पत्रकाचे न्याय सादरीकरणासाठी, निधी नियोजनासंबंधी अंतर्गत नियंत्रण व्यवस्थेचा विचार करुन लेखा परिक्षण प्रक्रियेची रचजना करतात. लेखा परिक्षणामध्ये लेखा धोरणातील योग्य मुल्यमापन तत्वे वापरुन आणि व्यवस्थापनाने तयार केलेल्या आर्थिक विवरण पत्रकाचे मुल्यमापीत सादरीकरण तसेच लेखा अंदाजाची तर्कसंगतता याचा समावेश असतो.

आम्हाला विश्वास आहे की, लेखा परिक्षण अभिप्राय देण्यासाठी आम्हाला पुरेसे आधार प्राप्त झाले आहे.

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

अभिप्राय:

आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, भारतात सामान्यत: स्विकारल्या गेलेल्या लेखा तत्वानुसार, परिशिष्टात नमुद आवश्यक त्या माहितीसह आर्थिक विवरण पत्रक सत्य व पारदर्शी माहिती देतात.

अ) ताळेबंदानुसार, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत विद्यापीठातील घडामोडी
ब) आय आणि व्यय पत्रकानुसार, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत विद्यापीठाचे उत्पन्न
क) जमा-खर्च पत्रकानुसार, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत विद्यापीठातील जमा व खर्च

एम.डी.एस.एस. ॲण्ड असोसिएटस् सनदी लेखापाल करिता
एफ.आर.एन.: १४०७२० डब्ल्यु

स्वाक्षरीत

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

सनदी लेखापाल
सचिन साहुजी
भागीदार
युडीआयएन : २५१४९६३९ बीएमजेव्हीएफआर६२६५
ठिकाण : छत्रपती संभाजीनगर
दिनांक : ०४/११/२०२५

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर – ४३१००५

आर्थिक अहवालातील काही टिप्पणी

१. विद्यापीठाने अनुकरण केलेल्या महत्वपूर्ण लेखाधोरणावरील विधान

१.१) सामान्य माहिती :

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ अधिनियम २०१४ अंतर्गत महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर ची स्थापना १६ मार्च २०१७ रोजी झाली आहे.

१.२) लेखा पत्रके तयार करण्यासाठी आधार :

विद्यापीठाचे लेखा रोख लेखा प्रणालीच्या आधारे तयार केले जाते, व्यवहाराच्या काही टप्प्यावर व्यापारी प्रणाली स्वीकारली जाते.

१.३) स्थिर मालमत्ता :

स्थिर मालमत्तेमध्ये मालवाहतूक, शुल्क आणि कर आणि मालमत्तेच्या संपादन आणि स्थापनेशी संबंधित आनुषंगिक आणि थेट खर्च समाविष्ट आहेत.

१.४) घसारा :

आयकर कायदा, १९६१ मये निर्देशीत दरानुसार, डब्ल्युडीव्ही पध्दतीप्रमाणे घसारा आकारण्यात आला आहे.

१.५) गुंतवणूक :

सर्व गुंतवणुकीचे मूल्य खर्चावर असते. मुदत ठेवी मुद्दल आणि त्यावर जमा झालेल्या व्याजावर दाखवल्या जातात.

१.६) आयकर :

आयकर खात्यांमध्ये कराची तरतूद केलेली नाही.

१.७) अकाउंटिंगचे डिजिटलायझेशन:

विद्यापीठाने टॅली प्राइम सॉफ्टवेअरमध्ये खात्याची देखभाल केली आहे.

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

लेखा परीक्षण अहवालाचा परिशिष्ट

१. विद्यापीठाचे लेखांकन प्रामुख्याने रोख पद्धतीने तयार करण्यात आले आहे; तथापि काही व्यवहारांमध्ये लेखा संचित (Mercantile) पद्धतीचा अवलंब करण्यात आला आहे. त्यामुळे एकूण लेखांकन प्रणाली हायब्रिड पद्धतीची आहे.

२. शासनाकडून प्राप्त होणाऱ्या शिष्यवृत्ती देयकांबाबत, विद्यापीठाच्या आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये बॅच-निहाय देयके दर्शविण्यात आली आहेत, तर शिष्यवृत्ती विभागामध्ये ती शैक्षणिक वर्षनिहाय दर्शविण्यात येतात. या विसंगतीचे निराकरण करून दोन्ही नोंदींमध्ये एकरूपता आणणे आवश्यक आहे.

३. चालू वर्षामध्ये विद्यापीठास इमारतींच्या विकासाकरिता शासनामार्फत ₹50 कोटींचा विशेष निधी प्राप्त झाला असून, तो लेखांमध्ये शासन अनुदान प्राप्त म्हणून दाखविण्यात आला आहे.

४. शासनास परतावा देय असलेल्या शिष्यवृत्ती रकमा प्रलंबित आहेत. सदर रक्कम स्वतंत्र बँक खात्यात वर्ग करणे आवश्यक आहे.

५. विद्यापीठामार्फत कर्मचाऱ्यांकडून NPS (National Pension System) संदर्भात योगदान कपात केली जाते; परंतु कर्मचारी NPS खाती अद्याप उघडण्यात आलेली नाहीत. जमा झालेली रक्कम सध्या बँकेच्या मुदत ठेवीत (Fixed Deposit) ठेवलेली आहे. संबंधित कर्मचाऱ्यांची NPS खाती तात्काळ उघडून जमा रक्कम हस्तांतरित करणे आवश्यक आहे.

६. सेन्टर ऑफ एक्सलन्स इमारत, मुलांचे वसतिगृह, मुलींचे वसतिगृह व मेस इमारत सध्या वापरात आहेत. सदर इमारतींचे भांडवलीकरण (Capitalization) लेखाबहीमध्ये करणे आवश्यक आहे.

७. विद्यापीठामध्ये स्थिर मालमत्ता नोंदवही (Fixed Assets Register) लेखापरीक्षणाच्या तारखेपर्यंत अपूर्ण / अद्ययावत नसलेली आढळून आली. ती पूर्ण करून योग्य पद्धतीने अद्ययावत करणे आवश्यक आहे.

८. व्यवसाय कर (Profession Tax) ₹7,600/- इतकी रक्कम बँकेमार्फत दोनदा अदा करण्यात आली आहे; परंतु ती रक्कम विद्यापीठाच्या बँक खात्यात परत जमा झालेली नाही. सदर प्रकरणाचा पाठपुरावा करून योग्य दुरुस्ती करणे आवश्यक आहे.

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर				
नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५				
ताळेबंद पत्रक : ३१ मार्च २०२५				
				रक्कम (रुपये)
अ. क्रं.	तपशिल	परीशिष्ट क्रं.	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
अ	निधीचा स्त्रोत			
१	भांडवल / निधी	१	२८७७४७८५३०.८१	२३६२०२७११५.५८
२	चालु देणी आणि तरतुद			
i	चालु देणी आणि तरतुद	२	२७९३६०२९.३८	२२५२७५६३.१३
	एकुण (अ)		२९०५४१४५६०.१९	२३८४५५४६७८.७१
ब	निधीचा वापर			
१	संपत्ती	३		
i	एकुण संपत्ती		१२९३०२२६८.८४	१०४१०१२८५.८४
	नावे: घसारा		४९९७४८३८.३५	३८५८८८२४.३५
	शिल्लक संपत्ती		७९३२७४३०.४९	६५५१२४६१.४९
ii	भांडवल - सुरु असलेली कामे		२६५४८२७३६०.८५	१५७३६७६८३२.८५
२	लघु मुदत गुंतवणुक			
	मुदत ठेव	४	८८५५३४०२.००	९३१४८४०२.००
३	अनामत	५	३०७५३०.००	२२२०२०.००
४	दिर्घ मुदत कर्ज आणि अग्रीम	६	७४९५५३६०.६५	४७०३४८९३.५५
५	संकीर्ण येणी		०.००	२४०९०.००
६	चालु मालमत्ता	७		
i	रोख व रोख समान (अनुदान खाते)		१००१३२२.३५	५८६१६७८९१.४१
ii	रोख व समान (विना अनुदान खाते)		६४४२१५३.८५	१८७६८०८७.४१
	एकुण (ब)		२९०५४१४५६०.१९	२३८४५५४६७८.७१

आमच्या सम तारखेच्या संलग्न अहवालानुसार, महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि खात्यांवरील नोट्स हे आर्थिक विवरणपत्रांचा अविभाज्य भाग आहेत.

एमडीएसएस आणि असोसिएटस् सनदी लेखापाल
एफआरएन: १४०७२० डब्ल्यु

M D S S & ASSOCIATES Chartered Accountants FRN No. 140720W Aurangabad

सनदी लेखापाल सचिन पी. साहुजी
भागीदार
सदस्यत्व नं. १४९६३९
युडीआयएन:२५१४९६३९बीएमजेव्हीएफआर६२६५

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

वित्त व लेखाधिकारी | कुलसचिव | कुलगुरु

ठिकाण : छत्रपती संभाजीनगर
दिनांक : ०४/११/२०२५

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५

आय आणि व्यय खाते : ३१-०३-२०२५ अखेर

अनुदान खाते

			रक्कम (रुपये)
अ. क्रं.	तपशिल	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
अ)	आगम		
	अनुदान आगम		
१	शासनाकडुन अनुदान	५५२५०००००	१०२९७४०६०९.००
२	मुदत ठेवीवरील व्याज	२४७७६७.००	१००५४३.००
३	टेलिफोन आणि इंटरनेट पुनर्प्राप्ती	५१४३४०.९२	०.००
	एकुण (अ)	५५३२६२१०७.९२	१०२९८४११५२.००
ब)	खर्च		
१	जाहिरात खर्च	९५६९६०.००	४६६७१३.००
२	संलग्नता शुल्क	०.००	१५००००.००
३	सेवा करार	४८८०७०४३.००	४४७३४३८८.००
४	इंधन, तेल आणि वंगण	५०५११२.६०	२३२६९२.००
५	प्रवास आणि वाहतूक	२३६२८८.४०	५७८९५८.००
६	ऑडिट शुल्क	३९५३०.००	३९५३०.००
७	परीक्षा खर्च	२८१७२९.००	१५८५५०७.००
८	मालमत्ता आणि पाणी कर	१८८१४९०.००	३७४८६६.००
९	सॉफ्टवेअर खर्च	२१८३००.००	९६०८८७.९४
१०	मुलाखत खर्च	१४९८८०३.००	२०१२५७.००
११	वैद्यकीय खर्च	६४९५०८.००	५८६५९१.००
१२	बैठक खर्च	४७८८९१.००	१३३३८१३.००
१३	कार्यालयीन खर्च	१८३६३०४.००	२०२६९६०.६०
१४	बँक शुल्क	६१.००	६५८.३४
१५	वीज खर्च	७८१४२७०.००	७२८५१४२.००
१६	टेलिफोन आणि इंटरनेट खर्च	०.००	२६३९८९४.५०
१७	टपाल खर्च	९४८१.००	९०५०.००
१८	प्रकाशन आणि छपाई	२२७१२८५.००	१७११६९९.००
१९	कर्मचारी लाभ खर्च	६८४००२२७.००	७९८५१५३९.००
२०	पीएफ नुकसान शुल्क	४२२२१५५.००	०.००
२१	दुरुस्ती आणि देखभाल	२३७७०८६.००	१०४५५६०.२०
२२	प्रो बोनो राष्ट्रीय परिषदेचा खर्च (प्रोबोनो)	१६२४३.००	०.००
२३	प्रवेश खर्च	२८२५८०.७०	४८१६८४.००
२४	पीएच.डी./एलएल.डी. अभ्यासक्रमाचा खर्च	२६४६००.००	२९९८७३.००
२५	महोत्सवाचा खर्च	१३८९४५.००	७१८८२०.००
२६	दीक्षांत समारंभाचा खर्च	३३६८८५१.००	२२९१०१९.००
२७	उद्घाटनाचा खर्च	१०८७६४७.००	१३४०६३३.००
२८	प्रेरण कार्यक्रमाचा खर्च	६०८३१३.००	१९९२४०६.००
२९	इंट्रामूट कोर्ट स्पर्धा	५४४०७.५०	२९९०३.००

M D S S & ASSOCIATES FRN No. 140720W Aurangabad Chartered Accountants

३०	सह-अभ्यासक्रम, अतिरिक्त-सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक कार्यक्रम	२८५३५५.००	२४८०४.००
३१	चर्चासत्र, परिषद आणि अतिथी व्याख्याने	४८९२२३.००	६२६९५५.००
३२	मूट कोर्ट स्पर्धांमध्ये सहभाग	१००८१८१.००	३७७१२०.००
३३	प्रकल्प मराठवाडा (आयएलएस लॉ कॉलेज पुणे द्वारे)	१७९५०.००	०.००
३४	क्रीडा खर्च	४१५०५९.००	१३६९९८.८०
३५	घसारा	११३८६०१४.००	१०२३२८९७.००
	एकुण (ब)	**१६१९०७८९३.२०**	**१६४३६८८१९.३८**
क)	**खर्चावरील उत्पनाचे अधिक्य (अ-ब)**	**३९१३५४२१४.७२**	**८६५४७२३३२.६२**

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५

आय आणि व्यय खाते : ३१-०३-२०२५ अखेर

विना अनुदान खाते

			रक्कम (रुपये)
अ. क्रं.	तपशील	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
अ)	आगम		
१	शुल्क पावती	१२२४०७१८०.००	१३१४६९९९१.१०
२	इतर उत्पन्न	३५३४६६१.६७	२११५७२१.५९
३	देणगी	५५०००.००	०.००
४	CLAT कन्सोर्टियमकडून मिळालेला CLAT हिस्सा	७५००००००.००	७०००००००.००
५	पहिली राष्ट्रीय युवा संसद	०.००	३९०५८५.००
६	प्रो बोनो क्लम अनुदान (PFMS)	०.००	-१००००००.००
७	मुदत ठेवीवरील व्याज	४०४७७७१.००	७२८५७१२.००
८	पहिली करार मसुदा स्पर्धा	०.००	२९१००.००
९	पहिली राष्ट्रीय मेमोरियल मसुदा स्पर्धा	०.००	६८५००.००
१०	पहिली NHR राष्ट्रीय मूट कोर्ट स्पर्धा	५००००००.००	७०८०००.००
११	दुसरी क्लायंट कौन्सिलिंग स्पर्धा	०.००	५०२१३२.००
१२	तिसरी क्लायंट कौन्सिलिंग स्पर्धा	३५९०००.००	०.००
१३	सायबर सुरक्षा आणि सायबर जागरूकता	०.००	३३००.००
१४	जागतिक कायदेशीर आदेशावरील आंतरराष्ट्रीय परिषद	०.००	१४४०००.००
१५	न्यायमूर्ती एम.एल. पेंडसे व्याख्यानमाला	२००००००.००	२००००००.००
१६	निबंध स्पर्धा	०.००	२९७५०.००
१७	NCW रीजिनल कन्सल्टेशन प्रोग्राम	०.००	२७४४४४.००
१८	दुसरी राष्ट्रीय युवा संसद	०.००	१६३०००.००
१९	तिसरी राष्ट्रीय युवा संसद	९०००.००	०.००
२०	भारताचा स्पर्धा आयोग	२५५३.००	०.००
२१	प्रादेशिक परिषद स्पर्धा कायदा	२००००.००	०.००
२२	वीज खर्च वसूल	११७८९५४.००	०.००
२३	क्रीडा कायद्यावरील २ दिवसांचा राष्ट्रीय चर्चासत्र	९३०००.००	०.००
२४	प्रवेश परीक्षेसाठी CLAT कन्सोर्टियमकडून पावत्या	१७४४००.००	११७२००.००
	एकुण (अ)	१४००८१५१९.६७	१५०४०१४३५.६९
ब)	खर्च		
१	बँक शुल्क	८२०.१०	८८०.२८
२	विद्यार्थ्यांना कोविड १९ ची सूट	११९११६.००	३४६३८०.००
३	सीएलएटी प्रवेश परीक्षा परीक्षेचा खर्च	८४३७०२.००	१८०१४७.००
४	कर्मचारी लाभ खर्च / मानधन	१२०७५००.००	२१३८६००.००
५	अभ्यास साहित्य	३२४२८१.००	०.००
६	परीक्षेचा खर्च	६२०७२.००	०.००
७	वैद्यकीय खर्च	१५३७०६४.००	१३३०४३०.००
८	प्रवास आणि वाहतूक	७६१३.००	१४३३८.००
९	कार्यालयीन खर्च	३८७७८४.००	११५७११७.७५

M D S S & ASSOCIATES FRN No. 140720W Aurangabad Chartered Accountants

१०	बैठक खर्च	५२०९०.००	३२८५.००
११	छपाई आणि स्टेशनरी	०.००	११९३०.००
१२	टेलिफोन आणि इंटरनेट खर्च	३१०३८३६.००	०.००
१३	पहिली क्लायंट कौन्सिलिंग स्पर्धा	०.००	१४०६७२.००
१४	पहिली राष्ट्रीय युवा संसद	२७७८.७०	४२६९१५.००
१५	पहिली करार मसुदा स्पर्धा	१८४०१.००	९५००.००
१६	ई.कंटेंट डेव्हलपमेंट	०.००	२१८७.००
१७	पहिली एनएचआरसी राष्ट्रीय मूट कोर्ट स्पर्धा	४३९९७.६४	८७६७५०.४१
१८	दुसरी क्लायंट कौन्सिलिंग स्पर्धा	२१२१२८.००	३१३५११.००
१९	दुसरी राष्ट्रीय युवा संसद	४४५१३.००	२४०५३५.००
२०	तिसरी क्लायंट कौन्सिलिंग पी.एम.शाह	३४७२८९.००	०.००
२१	निबंध स्पर्धा	०.००	१४०००.००
२२	न्यायमूर्ती एम.एल. पेंडसे व्याख्यानमाला	७६६४३९.००	२१२८७६.००
२३	एनसीडब्ल्यू प्रादेशिक सल्लामसलत कार्यक्रम	०.००	४३१६५८.००
२४	प्रेरण (नवीन बॅचचे उद्घाटन)	६४५६८.००	०.००
२५	प्रादेशिक कॉन्क्लेव्ह स्पर्धा lawa	२००००.००	०.००
२६	भारतीय स्पर्धा आयोग	५००.००	०.००
२७	जागतिक कायदेशीर सुव्यवस्थेवरील आंतरराष्ट्रीय परिषद	७६०२९.००	०.००
२८	क्रीडा कायद्यावरील २ दिवसांचे राष्ट्रीय चर्चासत्र	७७४३९.००	०.००
२९	सदस्यता आणि नूतनीकरण	६२६८३५७.७२	०.००
३०	पर्यटन कायद्यांवरील राष्ट्रीय परिषद	०.००	३४८३४.००
	एकुण (ब)	**१५९८४३१८.१६**	**७८८६५४६.४४**
क)	**खर्चावरील उत्पनाचे अधिक्य (अ-ब)**	**१२४०९७२०१.५१**	**१४२५१४८८९.२५**

एमडीएसएस आणि असोसिएटस् सनदी लेखापाल

एफआरएन: १४०७२० डब्ल्यू

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर

MDSS & ASSOCIATES FRN No. 140720W Aurangabad Chartered Accountants

वित्त व लेखाधिकारी

कुलसचिव

कुलगुरु

सनदी लेखापाल सचिन पी. साहुजी

भागीदार

सदस्यत्व नं. १४९६३९

युडीआयएन:२५१४९६३९बीएमजेव्हीएफआर६२६५

ठिकाण : छत्रपती संभाजीनगर

दिनांक : ०४/११/२०२५

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५

२०२४ - २०२५ अखेरील जमा - खर्च पत्रक

देखभाल अनुदान खाते

जमा	रक्कम (रुपये)	खर्च	रक्कम (रुपये)
सुरुवातीच्या शिल्लक रकमेसाठी			
बँक बॅलन्स	५८६१६७८९१.४१	कर	३९००३.००
सुरक्षा ठेवी	५००००००.००	विविध कर्जदार	४९५७५२२१.००
ड्युटीज आणि टॅक्स	१५७९२१२.७२	भविष्यनिर्वाह निधी	४७४७.००
विविध कर्जदारांना	६९०३५.००	स्थिर मालमत्ता	२२५३१०७१.७२
ईएमडी	८००००.००	गुंतवणुक	१५८५६२६.००
आयकर	६७२३१६७.००	ठेवी	९९७६०.००
एनपीएस योगदान	४०७६३१.००	विक्रेत्याला आगाऊ रक्कम	८७७६२३२.००
व्यावसायिक कर	१००४००.००	कर्मचाऱ्यांचा इम्प्रेस्ट	१०२७३७२.००
प्रॉव्हिडंड फंड	५९००६२१.००	जाहिरात	९५६९६०.००
स्थिर मालमत्तां	३१८८२८६.००	कंत्राटी सेवा	८८४१०५५.००
गुंतवणूक	५७२८२१.००	इंधन तेल आणि वंगण	५०४८४२.६०
ठेवीं	१४२५०.००	भेटी आणि प्रवास	१८५१५५.४०
विक्रेत्याला आगाऊ रक्कम	३१७००३.००	सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक कार्यक्रम	२४१११२.००
कर्मचाऱ्यांचा इम्प्रेस्ट	१९१२८८.००	परीक्षा खर्च	६१४५८४.००
ग्रँड रिसीव्हड	५२५००००००.००	फ्लॅगशिप कार्यक्रम - कायदा परिषद इत्यादी	१९६८०.००
कॉन्ट्रॅक्ट सर्व्हिस	७६२२८९.००	बगिचा खर्च	१५०२९६.००
कार्यालयीन खर्च	२२३४७४.००	वैद्यकीय खर्च	६५३५५८.००
टेलिफोन आणि वीज	१२७५६०.००	कार्यालयीन खर्च	७१९७२२.००
मोबदला	५२९५२२.००	व्यावसायिक शुल्क	३४९३४३.००
दुरुस्ती आणि देखभाल	११७७४२.००	मालमत्ता आणि पाणी कर	३७९४३८.००
आंतरबँक हस्तांतरण	१५११२३११५.३४	तिसरी इंन्ट्रा मूट कोर्ट स्पर्धा २०२४	२५२००.००
पीडब्ल्यूडी औरंगाबाद	३२५६८१७९.००	प्रवेश खर्च	२७७३२१.७०
इमारत बांधकामासाठी अनुदान	५००००००००.००	ऑडिट शुल्क	३९५३०.००
		बँक शुल्क	६१.००
		संभाषण - मराठा मुक्ती संग्राम खर्च	१४२२९.००
		दीक्षांत समारंभ २०२३	२०७७७.००
		दीक्षांत समारंभ २०२४	३२४२६१८.००
		परिषद बैठक खर्च	४१७९०४.००
		निरोप खर्च	२२२२५.००
		उत्सव खर्च	६८०५५.००
		अतिथी व्याख्यान खर्च	३५१२६.००
		मुलींच्या वसतिगृहाचे उद्घाटन खर्च ०१.०९.२४	१००९१०९.००
		प्रस्तावाचे उद्घाटन	२५७४८.००
		प्रेरणा नविन बँचचे उद्घाटन	५३१८४३.००
		मुलाखती खर्च	११६५३०७.००
		जांभूळ वन आणि वृक्षारोपण खर्च	७९६५०.००
		बैठकी खर्च	८१३३६.००
		वृत्तपत्र खर्च	७६३०९.००
		मूट कोर्ट, सेमिनार इत्यादींसाठी नोंदणी शुल्क	१०४०४१०.००
		शोध समिती बैठक खर्च	३२१८७०.००
		सेमिनार, परिषदा आणि अतिथी व्याख्याने	४३८०९७.००
		सॉफ्टवेअर खर्च	२१८३००.००
		स्पीड ब्रेकर	२७२६१२.००

MDSS & ASSOCIATES Chartered Accountants FRN No. 140720W Aurangabad

		क्रीडा खर्च	३३१४९४.००
		टेलिफोन आणि वीज	१०५२९८२५.०८
		टपाल आणि वीज	२४९१.००
		प्रकाशन आणि छपाई	२२५६४२४.००
		मोबदला	६२७६०८५३.००
		दुरुस्ती आणि देखभाल	२३१८२२२.००
		प्रकल्प मराठवाडा	१७९५०.००
		कार्यालय खर्च	८४७३.००
		पोस्टर मेकिंग स्पर्धा	७७७०.००
		पीडब्ल्यूडी औरंगाबाद	१११२५०३३५८.००
		आंतरबँक हस्तांतरण	४५३४६८८८.६२
		समाप्ती शिल्लकनुसार	०.००
		बँक शिल्लक	१००१३२२.३५
एकुण	**१३४३७६३४८७.४७**	**एकुण**	**१३४३७६३४८७.४७**

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५

२०२४ - २०२५ अखेरील जमा - खर्च पत्रक

विना अनुदान देखभाल खाते

जमा	रक्कम (रुपये)	खर्च	रक्कम (रुपये)
वर्षा आरंभीची शिल्लक:			
बँक बॅलन्स	१८७६८०८७.४१	विविध कर्जदार	६३४१४.५०
शिष्यवृत्ती मिळाली	१५७७७४६६.५०	गुंतवणूक	४२७२८७४७.००
विविध उत्पन्न	१८४६२.२५	शुल्क	२४९६३५५९.००
गुंतवणूक	५२६१७०५७.००	वैद्यकीय खर्च	१५३७०६४.००
शुल्क	१०९४५२७६८.७५	आंतरबँक हस्तांतरण	१९४७७४५१३.०६
दंड	४३२७५८.००	मेस शुल्क	१३८२८४७८.००
Clat शेअर	७५००००.००	प्राप्य शुल्क	४७४५८९.००
आंतरबँक हस्तांतरण	६३५८८११७.८४	उशीरा दंड शुल्क	१२८०.००
विविध कर्जदार	४१३१८६.००	बँक शुल्क	८२४.८२
मेस शुल्क	१२७४९५२५.३८	क्लॅट खर्च	१०२२१६२.००
बँक शुल्क	४.७२	अनामत रक्कम	१०००.००
कर	२४३२७४.००	कोर्स वर्क खर्च	१५४००.००
समुपदेशन शुल्क	३२६००००.००	कर	२०.००
क्लॅट रिसिट	१७४४००.००	स्थिर मालमत्ता	२१०१५८.००
क्लॅट खर्च	३१५५०.००	राका ज्वेलर्सना आगाऊ रक्कम	१४१२१.००
फॉर्म शुल्क	११५९९७१.७५	अर्ज फॉर्म शुल्क	२५००.००
दीक्षांत शुल्क	४२६९००.००	दीक्षांत समारोह शुल्क	५६५००.००
लायब्ररी दंड	१००.००	छायाचित्र संकलन	१५०.००
वसतिगृह वापर शुल्क	८२०००.००	पहिल्या कराराच्या मसुद्याच्या स्पर्धा	१८४०१.००
एफडीआर व्याज	१४१७२३.००	पहिल्या राष्ट्रीय युवा संसद	२७७८.७०
विविध दंड	१०५०.००	क्रीडा कायद्यावरील २ दिवसांच्या राष्ट्रीय चर्चासत्र	७७४३९.००
विविध. उत्पन्न	१०.००	दुसरे क्लायंट समुपदेशन पी.एम.शाह	२३२१२८.००
फोटोकॉपी संकलन	१९२०५२.९७	दुसरे राष्ट्रीय युवा संसद	४४५१३.००
आरटीआय प्रश्न शुल्क	४३०.००	तिसरे क्लायंट समुपदेशन पी.एम.शाह	३४७२८९.००
निविदा विक्री	३०००.००	जागतिक कायदेशीर व्यवस्थेवरील आंतरराष्ट्रीय परिषद	७२२९९.००
पहिल्या एनएचआरसी राष्ट्रीय मूट कोर्ट स्पर्धा २०२३-२४	५००००२.३६	न्यायाधीश एम.एल.पेंडसे यांनी पहिली व्याख्यानमाला	३४६८१.००
क्रिड कायद्यावरील २ दिवसांच्या राष्ट्रीय चर्चासत्र	९३०००.००	न्यायाधीश एम.एल.पेंडसे यांनी दुसरी स्मृति व्याख्याने	२७५१७८.००
दुसरे क्लायंट कौन्सिलिंग पी.एम.शाह	२००००.००	न्यायाधीश एम.एल.पेंडसे यांनी तिसरे स्मृति व्याख्याने	४४७९८४.००
तिसरे क्लायंट कौन्सिलिंग पी.एम.शाह	३५९०००.००	प्रादेशिक परिषद स्पर्धा	२०८५८.००
तिसरे राष्ट्रीय युवा संसद २०२५	९०००.००	ग्रॅच्युइटी	१०३१६६०.००
भारतीय स्पर्धा आयोग सीसीआय	२५५३.००	मिटिंग खर्च	५२०९०.००
न्यायाधीश एम.एल.पेंडसे यांना पहिली व्याख्यानमाला	५५२५.००	प्रवास खर्च	१३११८.००
न्यायाधीश एम.एल.पेंडसे यांना दुसरे स्मृति व्याख्यान	२००००.००	परीक्षेचा खर्च	४१६२१.००
प्रादेशिक परिषदेच्या स्पर्धा लावा	२००००.००	मानधन	७०२०००.००
वीज खर्च	११७८९५४.००	कार्यालयीन खर्च	२२०५३२.००
ग्रॅच्युइटी	१०३१६६०.००	मानधन	४८६०००.००
घरभाडे	१४६५८.००	अभ्यास सामग्री	२०३४१२.००
प्रवास खर्च	५५०५.००	दुसऱ्या बॅचच्या उद्घाटन	५६१३७.००
बैठकीचे शुल्क	२५०००.००	समाप्ती शिल्लक	०.००
		बँक शिल्लक	६४४२१५३.८५
एकुण	२९०५२५७५२.९३	एकुण	२९०५२५७५२.९३

M O S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर

नाथ व्हॅली रोड जवळ, कांचनवाडी, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००५

परीशिष्ट - ताळेबंद पत्रक : ३१ मार्च २०२५

			रक्कम (रुपये)
अ. क्रं.	तपशिल	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
१	**परीशिष्ट १ : - भांडवल / निधी**		
i	**अनुदान खाते**		
	आरंभीची शिल्लक	१९९९५४३५९६.४७	११३४०७१२६३.९५
	चालु वर्षाचे जमा	३९१३५४२१४.७२	८६५४७२३३२.५२
		२३९०८९७८११.१९	**१९९९५४३५९६.४७**
ii	**विना अनुदान खाते**		
	आरंभीची शिल्लक	३६२४८३५१७.११	२१९९६८६२८.८६
	चालु वर्षाचे जमा	१२४०९७२०१.५१	१४२५१४८८९.२५
		४८६५८०७१८.६२	**३६२४८३५१८.११**
iii	शासनाकडून मिळालेली जुनी ईमारत	१.००	१.००
		२८७७४७८५३०.८१	**२३६२०२७११५.५८**
२	**परीशिष्ट २ : - चालु देणी**		
i	ठेव अनामत	१३७९२७९३.००	११८७४७१४.००
ii	अनामत	१२५०००.००	७७३०००.००
iii	शिष्यवृत्ती जमा	०.००	२५९४१६.४५
iv	किरकोळ देणेकर	४६६९५२६.६६	४९२८०४९.५३
v	शुल्कदेय	३१७०६६६.७२	२५७०५४७.६५
vi	परत करण्यायोग्य शुल्क	२९९२२४८.५०	३०४३४.००
vii	सरकारला परत करण्यायोग्य शिष्यवृत्ती	२०६०७९४.५०	२०५१७९४.५०
viii	दावा न केलेल्या पावत्या	०.००	६१४०.००
ix	एनपीएसच्या एफडीआरवरील व्याज	०.००	३४४६८.००
x	आंतरबँक हस्तांतरण	०.००	-१००१.००
		२७९३६०२९.३८	**२२५२७५६३.१३**
४	**परीशिष्ट ४ : - मुदत ठेव**		
	मुदत ठेव	८८५५३४०२.००	९३१४८४०२.००
		८८५५३४०२.००	**९३१४८४०२.००**
५	**परीशिष्ट ५ : - अनामत**		
i	पेट्रोल अनामत	१५०००.००	१५०००.००
ii	सिलेंडर अनामत	२३८००.००	२३८००.००
iii	भाडयापोटी अनामत	०.००	१४२५०.००
iv	सुरक्षा अनामत - महानगरपालिका	२६८७३०.००	१६८९७०.००
		३०७५३०.००	**२२२०२०.००**

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

अ. क्रं.	तपशिल	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
६	**परीशिष्ट ६ : - कर्ज आणि अग्रीम**		
१	**कर्ज आणि अग्रीम**		
i	सार्वजनिक बांधकाम विभाग औरंगाबाद	२५६३२०१२.००	१४७०१७८०.००
ii	अग्रीम देणेकरी	५०६६८.००	४१९१३८४.००
iii	अग्रीम Others	५३३८५.००	५११२५.००
iv	टीडीएस	१३२०.८०	१३२०.८०
v	शुल्क प्राप्त / परत करण्यायोग्य	४९०५१४२२.८५	२७७९८४५२.७५
		७४७८८८०८.६५	**४६७४४०६२.५५**
२	महोत्सव **अग्रीम**	**८०००.००**	**८०००.००**
३	**आगाऊ अग्रीम**	**१५८५५२.००**	**२८२८३१.००**
		७४९५५३६०.६५	**४७०३४८९३.५५**
७	**चालु मालमत्ता**		
१	रोख व रोख समान (अनुदान खाते)		
i	अधिकोष शिल्लक	१००१३२२.३५	५८६१६७८९१.४१
ii	रोख	०.००	०.००
		१००१३२२.३५	**५८६१६७८९१.४१**
२	रोख व समान (विना अनुदान खाते)		
i	अधिकोष शिल्लक	६४४२१५३.८५	१८७६८०८७.४१
ii	रोख	०.००	०.००
		६४४२१५३.८५	**१८७६८०८७.४१**
		७४४३४७६.२०	**६०४९३५९७८.८२**

M D S S & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants

परीशिष्ट ३ : - ३१ मार्च २०२५ अखेर घसारा												
अ. क्रं.	तपशिल मालमत्ता	घसारा दर	एकुण संपत्ती					घसारा			शिल्लक संपत्ती	
			वर्षा आरंभी शिल्लक	०३.१०.२०२४ पूर्वी जमा	०३.१०.२०२४ नंतर जमा	चालु वर्षाचे नावे	वर्षाअखेरील शिल्लक	वर्षा आरंभी शिल्लक	चालु वर्षाचे जमा	वर्षाअखेरील शिल्लक	३१.०३.२०२५	३१.०३.२०२४
१	जुनी इमारत	१०.००	३०४५२८१.००	०.००	०.००	०.००	३०४५२८१.००	८२५२७१.००	२२२००१.००	१०४७२७२.००	१९९८००९.००	२२२००१०.००
२	उपकरणे व यंत्रे	१५.००	२०३०२१२०.१३	२७६६७१६.००	२३४१५२६.००	०.००	२५४१०३६२.१३	७१८२४०६.७५	२५५८५७९.००	९७४०९८५.७५	१५६६९३७६.३८	१३११९७१३.३८
३	फर्निचर व फिक्चर्स	१०.००	३६४७७९९६.७६	३८१३४४१.००	१३०८१९६२.००	०.००	५३३७३३९९.७६	९३१०२९७.६०	३७५२११२.००	१३०६२५०९.६०	४०३१०८९०.१६	२७१६७६९९.१६
४	पुस्तके व नियतकालिके	१५.००	२५९०९३७२.४७	०.००	१४८१६८४.००	०.००	२७३९१०५६.४७	१०६२०५३१.२०	२४०४४५२.००	१३०२४९८३.२०	१४३६६०७३.२७	१५२८८८४१.२७
५	वाहन खरेदी	१५.००	४३३५८८३.५४	०.००	०.००	०.००	४३३५८८३.५४	२३९३६०८.००	२९१३४१.००	२६८४९४९.००	२६५०९३४.५४	१९४२२७५.५४
६	संगणक व सॉफ्टवेअर	४०.००	१०५८०५०८.९४	१००७६५४.००	७०८०००.००	०.००	१२२९६१६२.९४	७१६१८८२.८०	१९१२११२.००	९०७३९९४.८०	३२२२१६८.१४	३४१८६२६.१४
७	मेस इमारत	१०.००	२३७०९४५.००	०.००	०.००	०.००	२३७०९४५.००	९७०९२७.००	१४०००२.००	१११०९२९.००	१२६००१६.००	१४०००१८.००
८	वेबासाईट	१५.००	८२६०००.००	०.००	०.००	०.००	८२६०००.००	१२३९००.००	१०५३१५.००	२२९२१५.००	५९६७८५.००	७०२१००.००
९	पुतळा	०.००	२५३१७८.००	०.००	०.००	०.००	२५३१७८.००	०.००	०.००	०.००	२५३१७८.००	२५३१७८.००
			१०४१०९२८५.८४	**७५८७८११.००**	**१७६१३१७२.००**	**०.००**	**१९९३०२२६८.८४**	**३८५८८८२४.३५**	**११३८६०१४.००**	**४९९७४८३८.३५**	**७९३२७४३०.४९**	**६५५१२४६१.४९**
१०	CWIP इमारत	०.००	१५७३६७६८३२.८५	५७९९६७०००.००	४९९९६८१७९.००	०.००	२६५३६१२०११.८५	०.००	०.००	०.००	२६५३६१२०११.८५	१५७३६७६८३२.८५
११	पायाभूत सुविधा वाढवणे	०.००	०.००	०.००	१२१५३४९.००	०.००	१२१५३४९.००	०.००	०.००	०.००	१२१५३४९.००	०.००
	एकुण		**१६७७७७८११८.६९**	**५८७५५४८११.००**	**५१८७९६७००.००**	**०.००**	**२७८४१२९६२९.६९**	**३८५८८८२४.३५**	**११३८६०१४.००**	**४९९७४८३८.३५**	**२७३४१५४७९१.३४**	**१६३९१८९२९४.३४**

परीशिष्ट ३ : - ३१ मार्च २०२४ अखेर घसारा												
अ. क्रं.	तपशिल मालमत्ता	घसारा दर	एकुण संपत्ती					घसारा			शिल्लक संपत्ती	
			वर्षा आरंभी शिल्लक	३०.१०.२०२३ पूर्वी जमा	३०.१०.२०२३ नंतर जमा	चालु वर्षाचे नावे	वर्षाअखेरील शिल्लक	वर्षा आरंभी शिल्लक	चालु वर्षाचे जमा	वर्षाअखेरील शिल्लक	३१.०३.२०२४	३१.०३.२०२३
१	जुनी इमारत	१०.००	३०४५२८१.००	०.००	०.००	०.००	३०४५२८१.००	५७८६०३.००	२४६६६८.००	८२५२७१.००	२२२००१०.००	२४६६६७८.००
२	उपकरणे व यंत्रे	१५.००	१३६२१८५७.१३	३१२६५४०.००	३५५३७२३.००	०.००	२०३०२१२०.१३	५१८०७२६.७५	२००१६८०.००	७१८२४०६.७५	१३११९७१३.३८	८४४११३०.३८
३	फर्निचर व फिक्चर्स	१०.००	२५१३८६७३.९२	७४१०२९१.८४	३९२९०३१.००	०.००	३६४७७९९६.७६	६५०९९४३.६०	२८००३५४.००	९३१०२९७.६०	२७३६७६९९.१६	१८६२८७३०.३२
४	पुस्तके व नियतकालिके	१५.००	२२५७८१५८.९०	१५५२९४६.५७	१७७८२६७.००	०.००	२५९०९३७२.४७	८०७९४०६.२०	२५४११२५.००	१०६२०५३१.२०	१५२८८८४१.२७	१४४९८७५२.७०
५	वाहन खरेदी	१५.००	४३३५८८३.५४	०.००	०.००	०.००	४३३५८८३.५४	२०५०८५४.००	३४२७५४.००	२३९३६०८.००	१९४२२७५.५४	२२८५०२९.५४
६	संगणक व सॉफ्टवेअर	४०.००	९५३३६९१.९४	२७२१४०.००	७७४६७७.००	०.००	१०५८०५०८.९४	५१४१०२४.८०	२०२०८५८.००	७१६१८८२.८०	३४१८६२६.१४	४३९२६६७.१४
७	मेस इमारत	१०.००	२३७०९४५.००	०.००	०.००	०.००	२३७०९४५.००	८१५३६९.००	१५५५५८.००	९७०९२७.००	१४०००१८.००	१५५५५७६.००
८	वेबासाईट	१५.००	०.००	८२६०००.००	०.००	०.००	८२६०००.००	०.००	१२३९००.००	१२३९००.००	७०२१००.००	०.००
९	पुतळा	०.००	२५३१७८.००	०.००	०.००	०.००	२५३१७८.००	०.००	०.००	०.००	२५३१७८.००	२५३१७८.००
			८०८७७६६९.४३	**१३१८७९१८.४१**	**१००३५६९८.००**	**०.००**	**१०४१०१२८५.८४**	**२८३५५९२७.३५**	**१०२३२८९७.००**	**३८५८८८२४.३५**	**६५५१२४६१.४९**	**५२५२१७४२.०८**
१०	CWIP इमारत											
११	पायाभूत सुविधा वाढवणे	०.००	११८६५६६८७१.८५	२७७९०५९६१.००	१०९२०४०००.००	०.००	१५७३६७६८३२.८५	०.००	०.००	०.००	१५७३६७६८३२.८५	११८६५६६८७१.८५
	एकुण		**१२६७४४४५४१.२८**	**२९१०९३८७९.४१**	**११९२३९६९८.००**	**०.००**	**१६७७७७८११८.६९**	**२८३५५९२७.३५**	**१०२३२८९७.००**	**३८५८८८२४.३५**	**१६३९१८९२९४.३४**	**१२३९०८८६१३.९३**

H.D. SHAH & ASSOCIATES
FRN No. 140720W
Aurangabad
Chartered Accountants